

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

ΕΤΟΣ Δ'

ΑΡ. ⁴⁵/₁₆₅

1929

Ναὺς 506K

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΘΗΤΕ από τοὺς διὰ τὰς ἐξετάσεις
εἰς τὰς ξένας γλώσσας ἐν τῇ Σχολῇ

BERLITZ

Τὸ πιστοποιητικὸν BERLITZ θὰ βεβαιώσῃ τὴν
κατ'ἀπόψιν σὺν.

Μεθόδου τῶν γλῶσσων καὶ ἰδιαιτέρως ἐν τῇ Σχολῇ
καὶ κατ'οἶκον.

ΣΧΟΛΗ BERLITZ

37 Ὁδὸς Σταδίου 37—Ἀθήναι

«ΦΑΜΑ»

PARLOPHONE

Γραμμόφωνα Ἀγγλικά, δίσκου, ὥρολόγια
παντὸς εἴδους, πωλοῦνται

ΔΙΑ ΜΗΝΙΑΙΩΝ ΔΟΣΕΩΝ

ΡΑΤΖΙΟ Προαστείου 13

«ΗΧΩ»

ΧΟΡΟΙ

ΣΧΟΛΗ ΧΟΡΟΥ

ΣΠΛΕΝΤΙΤ (ΣΤΑΔΙΟΥ 248)

ΜΙΧ. ΙΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

“Όταν σκεφθῆτε νὰ μάθητε χορὸν,
πρὶν ἀποφασίσῃτε ποῦ θὰ τὸν διδά-
χῃτε, ἐπισκεφθῆτε καὶ ζητήσατέ μας
κανονισμὸν τῆς σχολῆς.

“Όσοι θέλετε νὰ μάθετε χορὸν κα-
λὸ καὶ νὰ εἰσθε περιζήτητοι μέσα στὰ
σαλόνια, ἐπισκεφθῆτε μας. Εἶνε τὸ
σύστημα τῆς διδασκαλίας μας τὸσον
θετικὸν μὲ τὴν συνεργασίαν τῶν δι-
δασκάλων καὶ διδασκαλίων καὶ τὸ
διδακτικὸν προσωπικὸν τόσο τέλεια
κατηρτισμένον, ὥστε καὶ ὁ πῶς δύσκολ-
ος μαθητὴς σὲ ὀλίγες μόνον ἡμέρας
νὰ χορεύῃ.

Μαθήματα ἰδιαιτέρως διὰ κυρίους
καὶ κυρίας κάθε ἡλικίας, μαθήματα
παιδικὰ καὶ κατ' οἶκον.

Αἱ πολυτελεῖς αἰθούσαι διατίθενται
δι' οἰκογενειακὰ GROUPS, χορευτι-
κά, καὶ εἰς οἴκους.

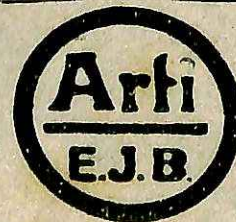
Δ δακτικὸν προσωπικὸν

ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΙ
Θ. Καραμανώφ
Ἀνδρ. Καρατσώλης
Μ. Γερόπουλος

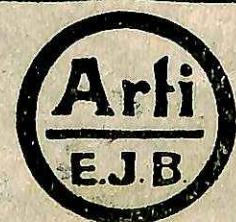
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΣΣΑΙ
Σόνια Χρονοπούλου
Λύα Καρατσώλη

Πληροφορίαι δίδονται εὐχαρίστως
καθ' ἐκάστην.

ΓΕΡΜΑΝΙΚΑΙ
ΒΑΦΑΙ
ΥΦΑΣΜΑΤΩΝ

Arfi

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΕΙΣ ΤΑ
ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ ΚΑΙ ΤΑ
ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΤΗΣ
ΣΥΝΟΙΚΙΑΣ ΣΑΣ

ΓΑΛΑ ΒΛΑΧΑΣ

ΠΗΓΗ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΥΝΑΜΕΩΣ

ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΑΤΕ ΤΑ ΓΗΡΑΤΕΙΑ ΣΑΣ,
ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΣΑΣ,
ΤΗΝ ΠΡΟΙΚΑ ΤΩΝ ΚΟΡΙΤΣΙΩΝ ΣΑΣ
ΤΟ ΕΘΝΙΚΟΝ ΙΔΡΥΜΑ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ ΡΩΜΗΣ

Σᾶς προσφέρει κάθε εὐκολίαν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἀνωτέρου
σκοποῦ.

Κεφάλαια ἠσφαλισμένα μέχρι σήμερον. Τεσσαρά-
κοντα δισεκατομμύρια δραχμῶν.

Ἀσφαλιστήρια ἡγγυημένα πρὸς τοῦ θησαυροφυ-
λακίου τοῦ Ἰταλικοῦ Κράτους.

ΓΕΝ. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΙΑ: ΓΩΝΙΑ ΣΤΑΔΙΟΥ 47—Γ. ΣΤΑΥΡΟΥ 2 (2ος ΟΡΟΦΟΣ)

Κατόπιν πολυετοῦς χρήσεως ἐν Εὐρώπῃ εἰσῆχθη ἤδη καὶ
ἐν Ἑλλάδι τὸ

CARITOLE

ἀπλούστατον εἰς τὴν χοῆσιν καὶ μὲ ἐπιτυχίαν μοναδικὴν μετα-
χρωματίζων ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ, ΤΣΑΝΤΕΣ καὶ γενικῶς τὰ
ΔΕΡΜΑΤΙΝΑ ΕΙΔΗ

Πωλεῖται εἰς τὰ ὑποδηματοποιεῖα καὶ δερματοπωλεῖα.

Κεντρικὸν Πρατήριον Καρχησιᾶκη 28 (Ψυρρή)

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Ἔτοιμοι καὶ ἐπὶ παραγγελίᾳ. Τελευταίας μόδας, στενὲς καὶ
πομπέ. (Κακατιῶν 18 ἡγγυημέναι δράμια 3 καὶ μὲ τὸ ὄνο-
ματεπώνυμον ἐντός).

ΜΟΝΟΝ ΕΙΣ ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΜΑΣ ΘΑ ΤΑΣ ΕΥΡΕΤΕΙ

ΑΝΤΙ ΔΡΧ. 420 ΤΟ ΖΕΥΓΟΣ

ΔΕΥΤΕΡΟΧΕΙΡΙΑΙΟΝ ΚΑΙ ΤΡΙΤΟΧΕΙΡΙΑΙΟΝ **ΙΩΣΗΦ ΣΤΕΛΙΟΥ & ΑΘΑΝ. ΖΕΡΒΑ**

Ὁδὸς Ἀπελλοῦ 3 καὶ Λυκαούργου

ΝΕΟΣ ΟΙΚΟΣ ΕΤΟΙΜΩΝ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ

N. TZANNE

ΓΩΝΙΑ ΑΓ. ΚΩΝ/ΝΟΥ ΚΑΙ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ (ΟΜΟΝΟΙΑ)

Πλούσια συλλογὴ ΑΔΙΑΒΡΟΧΩΝ γυναικείων
μεταξωτῶν καὶ μὴ εἰς τιμὰς ἀφαντάστως

ΕΥΘΗΝΑΣ

Οἰκωγένεια

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΔΡΑΧ. 130
ΕΞΑΜΗΝΙΑ 70
ΕΞΟΤΕΡΙΚΟΝ ΔΡΑΧ. ΑΓΓΛΙΑΣ 1
ΑΜΕΡΙΚΗΣ 5
ΑΦΡΙΚΗΣ 5
ΒΕΛΓΙΚΟΥ ΚΟΙΤΟΣ 24

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤ. Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ 10 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1929

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΛΕΚΑ ΑΡΙΘ. 7

ΤΥΠΟΓΡ.: ΓΕΡΜΑΝΟΥ ΠΑΛ. ΠΑΤΡΩΝ 5

ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ 52-63

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΗΣ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»: Ἐν Ἀμερικῇ Μ. Θ. STROY-
MBOB 261 W. 85th Str New-York U.S.A., ἐν Αἰγύπτῳ—Σουδάν ὁ κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ
ΠΑΡΑΦΗΣ 12 Chelkh Soliman Pacha, Alexandria καὶ ἐν Βελγίῳ Κορνὴ δ κ.
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ 445 ELISABETHVILLE CONGO-BELGE
Γενικοὶ Πρόσωποι ἐν Ἀμερικῇ διὰ τὴν κατὰ φύλλον πώλησιν τῆς «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»
NEW YORK NEWS AGENCY
General P. O. Box 497 NEW YORK, CITY
Ὅπου δύνανται ἀπευθύνονται οἱ ἐνδιαφερόμενοι

ΑΔΟ ΟΤΙ ΒΑΡΕΟ ΚΑΙ ΑΡΟΓΟ

ΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ

Τί συμβαίνει, τέλος πάντων, μὲ
τὴν φάρμακα τῶν διδακτικῶν βι-
βλίων; Ἐγκρίνονται πράγματι
τὰ τῶν φίλων καὶ συγγενῶν, ἔστω
κι' ἂν εἴνε ἄθλια, ἐλεεινὰ καὶ
βλακώδη; Πρόκειται περὶ μα-
νοῦδρας; Χρηματίζονται καὶ σι-
τίζονται διὰ τῆς μεθόδου αὐτῆς
διάφοροι συγγραφεῖς τοῦ γλυκοῦ
νεροῦ; Ποῦ δὲ θέλαμε νὰ τὸ μά-
θουμε. Ὅσο γιὰ τὰ βιβλία, εἶδα-
με μερικά ἐξ αὐτῶν καὶ μᾶς κα-
τέλαβε ἀναγούλα!

Φτωχοὶ Ἑλληνόπαιδες, ποῦ τὰ
διαβάζετε!

Φτωχοὶ πατέρες, ποῦ τ' ἀγορά-
ζετε!

Κακότυχον Κράτος, ποῦ τὰ ἐγ-
κρίνειτε!...

ΟΙ ΑΣΤΕΡΕΣ

Ἡ πρωτεύουσα ἦτο ἀνάστασις τὴν
περασμένην ἑβδομάδα. Τί συνέβαινε;
Λιμός, λοιμός, καταποντικὸς; Ὁχι,
ἀναγνώστα, ἡσύχασε. Ἀπλούστατα
μᾶς ἐπεσκέψθησαν δύο ἀστέρες τοῦ
κινηματογράφου: Ἡ Μαίρη Πίκφορντ
καὶ ὁ Ντούγκλας Φαίρμπανκς. Καὶ ὁ
μὲν γυναικώδης τῆς πρωτεύουσας
ἐστρεψε νὰ ἰδῇ καὶ νὰ θαυμάσῃ τὴν Φαίρ-
μπανκς, οἱ δὲ ἄρρενες τὴν Πίκφορντ, ἡ
ὁποία ἀνῆλθε καὶ ἐπὶ τῆς Ἀκρόπο-
λεως. Τὸ γεγονός αὐτὸ πληροφόρη-
θεὶς νεκρὸς ποιητὴς ἐσκάρωσε τὴν
κάτωθι ποίησιν:

Στῆς Ἀκρόπολιν τὰ μέρη
Ἡ Πίκφορντ ἀνηφόρισε, ἡ Μαίρη
Τὸν σινεμά λαμπρότατον ἀστὲρ
Κ' ἔλαμψε ὁ Παρθενὸν μπροστὰ τῆς
Κ' ἐρωτοδόλησε ἀπὸ τὴν ἀμορφίαν
(τῆς)

Καὶ τότε ἡ πᾶσα μία Καρυάτις
Ζηλέναι καὶ εὐθὺς ξεσκαρῶναι
Καὶ γιὰ τὸ Χέλλυρον τρεῖς
Ἐχόντας τρομερὸν σεβδὰ
Ν' ἀποθαναισθῇ ἐν τῇ δόδῳ!

Η ΚΟΥΛΑ

Ἐξευρωπαϊσμένη. Ἀποκοῦμε κ'
ἐμεῖς ἐγκληματίας ἀντάξιος τῶν κα-
κούργων τῆς Δύσεως. Παράδειγμα ἡ
τριάς τῶν τελευταίων συλληφθέντων
δολοφόνων τοῦ σωφὲρ Τσάνκα. Οἱ ἄ-
δελφοὶ Χριστοφιλέα μάλιστα εἶνε νεα-
ροί, κομφοί, ὠραῖοι καὶ δέξιοι. Ἡ
δεσποινὶς Χριστοφιλέα ἐλάμβανε μέ-
ρος στὰ ἐγκλήματα, κρατοῦσε πιστόλη
κ' ἐσχότανε μὲ μεγάλη εὐκολίαν, πέ-
χνη καὶ γὰρ. Ἀξέλεγκτος δεσποινὶς
πράγματι. Στὴν Ἑλλάδα εἶνε ἡ πρῶ-

τὴ γυναῖκα-ληστή, γυναῖκα-δολοφό-
νος, γυναῖκα-διάβολος! Ἀν τὰ θηλυ-
κά δηλαδὴ παρουν πέται ὁρόμο στὴν
τόπο μας, εἴμαστε χαμένοι. Θὰ μᾶς
γογγεύουν, θὰ μᾶς παρασύρουν εἰς ἐ-
ρημικὸν μέρος καὶ θὰ μᾶς κἀβουν!
Θὰ μᾶς κόβουν διπλὰ. Πρῶτα τὸ πορ-
τοφῶνι κ' ἔπειτα τὸ λαρόγγι!... Ἡ
Κούλα Χριστοφιλέα ἦταν καὶ ταμία
τῆς συμμορίας. Ἡ Κούλα τοὺς καὶ
μὴν ἀναγνωματοποιεῖ. Σ' ὅλες
τὶς ἐφημερίδας ὀργιάζει τὸ ληστρικὸ
ἀνάγνωσμα. Ὁ Τζατζᾶς, ὁ Μπαμπά-
νης, ὁ Κουμπῆς παρουσιάζονται ὡς
ἥρωες ἄξιοι μίμησης. Πῶς λοιπὸν νὰ
μὴν παρουν αέρα τὰ μυαλά παντὸς
Χριστοφιλέα καὶ πάσης δεσποινίδος
Χριστοφιλέα;

Ἐπρόκειτο ὅμως, ἂν δὲν ἀπατώμε-
θα, νὰ ψηφισθῇ κάποτε νόμος, διὰ
οἱ ΞΕΝΟΙ ΜΑΣ

Ἡ Μαίρη Πίκφορντ στὴ βίλλαν τῆς, στὸ Λὸς Ἀντζελες

ἡ... ὁ ἡρωὶς ἀνδρὶς καὶ ὁ ὁρὸς
τοῦ ὁποῖου θ' ἀπηγορεύετο ἀσπληρῶς
ἡ ἐκδοσις φυλλαδίων καὶ βιβλίων τοῦ
εἴδους αὐτοῦ. Διὰ τὴν ἐρώτησιν στὰ
καταστήματα ὁ νόμος αὐτός; Γίγ-
νεται...

Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ μηνὸς
Νοεμβρίου ἀναμένεται στὰς Ἀθήνας
ὁ περίφημος Γερμανὸς ἱστορικός κ.
Ἐμὶλ Λούντβιχ, ὁ συγγραφεὺς τῆς
ζωῆς τοῦ Γκαίτε, τοῦ Ναπολέοντος,
τοῦ Κάιζερ κλπ.

Ἡ Ἀστυνομία δὲν μπορεῖ ἐπὶ τέ-
λους νὰ λάβῃ ἕνα μέτρον γιὰ τὸ σκού-
πισμα τῶν πρὸ τῶν καταστημάτων πε-
ζοδρομίων;

— Τί σοῦ θυμίζει ἡ Κούλα Χρι-
στοφιλέα;

— Τὸν... Γίγνη-Κούλα!

ΠΡΟΣΕΧΩΣ ΣΤΗΝ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ»

ΤΑ ΠΑΡΑΔΟΞΕΥΕΡΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΤΗΣ ΕΠΙΘΕΙΑΣ

Φαντάσματα ζώντων καὶ φαντάσματα νεκρῶν, καταπληκτικὰ γε-
γονότα, ἀνατριχιαστικὰ περιστατικά.

Ἐπίσης προσεχῶς:

ΤΟ ΣΥΝΑΞΑΡΙ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΕΥΓΕΝΙΑΣ

Ἡ πρὸ συγκινητικὴ, ἡ πρὸ τροφερή, ἡ πρὸ περιπαθεῖς ἱστορία τῶν
πρώτων αἰώνων τοῦ Χριστιανισμοῦ.

PENNIE'S

Κατὰ τὴν παρελθούσαν ἑβδομάδα,
οἱ Ἀθηναῖοι κινηματογράφοι δι-
ήλθαν δύο ἡμέρας ἐξαιρετικῆς συγκε-
νήσεως μὲ τὴν ἐν Ἀθήναις παρακο-
νήν τοῦ ζεύγους Ντούγκλας Φαίρ-
μπανκς καὶ Μαίρης Πίκφορντ.

Κατὰ ἑκατοντάδας οἱ ἀντιπρό-
σωποι τοῦ ὁραίου καὶ τοῦ ἀσχημοῦ
φύλου κατέφθναν στὸ «Πιτ-Παλάτι»,
ὅπου διέμειναν οἱ δύο μεγάλοι καλλι-
τέχναι, μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ τοὺς δοῦν
καὶ ἐκ τοῦ... φυσικοῦ. Πολλοὶ λίγοι
ὅμως ἐπαρκατοποίησαν τὴν ἐλπίδα
τοὺς αὐτῇ.

Εἰς τὸν Πειραιᾶ ἐσημειώθη κα-
τὰ τὴν παρελθούσαν ἑβδομάδα καὶ μία
περίπτωση νεκροφανείας σ' ἕνα κο-
ριτάκι ἑξῆς ἐτῶν, γιὰ τὸ ὁποῖον εἶχαν
πιστέψῃ πως ἀπέθανε ἀπὸ κοκκίτη.

Τὴν ὥρα, ποὺ ἐβάλλοντο ἡ ἐπι-
κήριες εὐχὲς εἰς τὸν ναὸν τοῦ νεκρο-
ταφείου, κατὰπληκτοὶ οἱ παριστάμενοι
ἀνελήφθησαν ὅτι τὸ σῶμα τῆς πτω-
χῆς μικρούλας ἦτο θερμὸ καὶ ἡ καρ-
διά τῆς ἐπαύει.

Ἀμέσως τότε ἔσπευσαν νὰ τὴν
βγάλουν ἀπὸ τὸ φέρετρο, νὰ τὴν γδύ-
σουν ἀπὸ τὰ μακρότερα φορέματά της
καὶ νὰ τὴν ντύσουν προεξίως μὲ ρού-
χα ποὺ προσέφεραν μερικά ἀπὸ τὰς
παριστάμενας γυναῖκας.

Ὡστόσο ὅταν ἡ μικρούλα συνῆλ-
θε, ἀνελήφθη ἀόριστος τί τρομερὸν
κίνηδον εἶχε διατρέξει. Φαίνεται δὲ
ὅτι ὁ φόβος τῆς ἦτο τόσο, ὥστε τὴν
ἄλλη μέρα πέθανε, πραγματικὰ, δι-
στυχῶς, αὐτὴ τὴ φορὰ!...

Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ μηνὸς
Νοεμβρίου ἀναμένεται στὰς Ἀθήνας
ὁ περίφημος Γερμανὸς ἱστορικός κ.
Ἐμὶλ Λούντβιχ, ὁ συγγραφεὺς τῆς
ζωῆς τοῦ Γκαίτε, τοῦ Ναπολέοντος,
τοῦ Κάιζερ κλπ.

Ἡ Ἀστυνομία δὲν μπορεῖ ἐπὶ τέ-
λους νὰ λάβῃ ἕνα μέτρον γιὰ τὸ σκού-
πισμα τῶν πρὸ τῶν καταστημάτων πε-
ζοδρομίων;

— Σε κάθε ὥρα τῆς ἡμέρας, οἱ μι-
κροὶ ὑπάλληλοι σκουπίζουν ἀνελλιπῇ
τοὺς δρόμους κατὰ ὁμάδες τὴ σκόνη
στὰ πρόσωπα καὶ στὰ ρούχα τῶν δια-
βατῶν.

Ο ΜΟΧΘΗΡΟΣ

“Όταν ὁ Δημόκριτος εἶδε μὴ μὲν
κάποιον φανερό συμπόλιον τοῦ λυσι-
μένο, εἶπε:

— “Ἡ σ' αὐτὸν συνέθε κάποιον με-
γάλο κακὸ ἢ σὲ κανένα φίλον τοῦ κά-
ποιο μεγάλου καλοῦ!...”

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΑΙΜΑΤΟΣ

Η ΕΚΔΙΚΗΣΙΣ

ΤΟΥ MICHAEL JOYCE

Τρεις καθάλλαρροι τραβούσαν κατά την πόλη. Τέλορά τους, καθώς έγκλειζαν, σήκωναν σύννεφα σκόνης μέσα στο ζεστό, βουβό απομειωμένο. Από την άλλη μεριά του δρόμου πάλι ένας κοντός, ξερακιανός άνθρωπος περπατούσε, με μεγάλα βήματα, φορτωμένος στους ώμους του ένα σακκί.

— Όταν συναπαντήθηκαν, ο πεζός ρώτησε τους καθάλλαρρους:

— Από δω πάει ο δρόμος για το σπίτι του Τζέμ Ουάιτ;

— Από δω, του αποκρίθηκε ο ένας από τους τρεις συντρόφους. — Άμα προσχώρησε μισό μίλι, θα δες μπροστά σου ένα μεγάλο δέντρο. Έκει θα κάνης δεξιά και θα βρεθής μπρός στην καλύβα του.

— Θέναι τώρα στην καλύβα του ο Τζέμ Ουάιτ; ρώτησε πάλι ο ξένος.

— Σίγουρα, απάντησε ο καθάλλαρρος. Καί μάλιστα θέναι ολομόναχος. Θα κοιμάται το μεσημεριώτικον ύπνο του...

— Ο καθάλλαρρος, εξακολούθησε κατόπιν το δρόμο του, λέγοντάς τους:

— Δέ θα εύχριστηθή και τόσο ο κύριος μας ο Τζέμ, μέ την επίσκεψή του ξένου αυτού. Άλήθεια, ξέρετε γιατί μās έδωσε άδεια σήμερα τ' απομειωμένο;

— Όχι, είπε ο ένας από τους συντρόφους του. Γιατί μās έδωσε άδεια; — Γιατί επιθυμούσε να μείνη ολομόναχος, επειδή περιμένει την Τζούντη. Προσέκλει να πάη καθάλλα να τον επισκεψή.

— Δέν τ' ήξερα πώς ο Τζέμ είναι τέτοιος...

— Ο Τζέμ; Ο Τζέμ είναι περιβόητος, ο χειρότερος γυναικάς της Δυσσελίας. Μπορεί να κάνει τα πάντα, προκειμένου να κατακτήση μία γυναίκα. Πέρσι ακόμα αναγκάστηκε για μία γυναικοδουλειά να τ' σκάσει από το Μπρίσμπαν και νάρθη έδω...

— Είχε νταρβανία μία κάποια παντοδύναμη και ο άντρας της τον έπυροβόλησε. Ο φτωχός σκύλος βρίσκεται τώρα στη φυλακή...

— Τήν ίδια αυτή ώρα καθισμένος σε μία πολυθρόνα ο Τζέμ Ουάιτ, κάπνιζε την πίπα του και περίμενε την Τζούντη. Η τσιγκινική στέγη της καλύβας του του βάραινε το στήθος. Έκει μέσα έκανε περισσότερη ζέστη παρά έξω στον ήλιο. Παρ' όλες τις προσπάθειες που κατέβαλε για να διώξη τη νύστα που του έλκευε τα μάτια, ο Τζέμ, νικημένος από τον ύπνο, έγειρε το κεφάλι του κι αποκοιμήθηκε.

— Βέβαια όμως ζύπνησε τρομαγμένος. Έννοιωσε να του ρίχνουν στο κεφάλι μία κουβέρτα. Θέλει να 'άντισταθ'. Μά του χάρου! Τά χέρια του ήσαν δεμένα γερά στα χέρια της πολυθρόνας!...

— Αφρίζοντας τεντώνονταν για να ελευθερωθ', μά σε κάθε κίνησι και μία νέα γύρα του σκονιού τον έδανε σφιχτότερα.

Σέ λίγο βλο του το κορμί, όλα τα μέλη του ήσαν δεμένα άπάνω στην πολυθρόνα. Γύρω στο λαμό του ήταν

περικυμένη μία θηλεία, πού, σε κάθε κίνησι του κεφαλιού του, τον έσφιγγε περισσότερο. Έπειτα έννοιωσε να απλώνουν την πολυθρόνα προς τον τοίχο και συγχρόνως να τραβούν την κουβέρτα, με την οποία του είχαν σκεπάσει το κεφάλι.

Τότε είδε μπροστά του έναν άνθρωπο, τον ίδιο που είχαν συναντήσει προηγουμένως οι υπηρέτες του, κι' ο οποίος με φωνή ήρεμη, άρχισε να τ' ο λέει:

— Εγώ είμαι, Τζέμ. Εγώ που θέλησες να μου πάρης άλλοτε τη γυναίκα μου. Σε παρακαλώ λοιπόν μη στεροφυρίζης το κεφάλι, γιατί θα πνιγής από τη θηλεία, κι' αυτό θάταν κρίσι-

μοίς σήμερα κατώρθωσα να τ' σκάσω. Άλήθεια, τ' ο να χτύπη κανείς με το πιστόλι είναι παιδιάτικο... Αυτή τη φορά έχω ένα έκτακτο, ένα γοητευτικό σχέδιο, Τζέμ!

— Αυτή τη φορά θά σε κρεμάσουν, μουρμούρισε ο Τζέμ.

— Θά με κρεμάσουν; Θά με κρεμάσουν για λόγου σου; Ά, όχι, Τζέμ!

Σέ βεβαιώ, όχι. Αυτή τη φορά θάμαι περισσότερο τυχερός. Σε βρήκα ολομόναχο! Ός πού να γυρίσουν από την πόλη οι άνθρωποι σου, θά περάσουν πολλή ώρα. Ίδρωκοπάς, βλέπω, Τζέμ...

— Ο Τζέμ θέλησε να σηκώσει το χέρι του. Μά μόλις έκανε να κινήθ', ή τη-

να ήπότη, δέν είχε έτσι, Τζέμ; Κακμοίρη και φτωχή γυναίκα.

— Ο Τζέμ έμεινε ακίνητος κι' άμνη-τος, με το σκονί γύρω στο λαμό. Τ' ο πρόσωπό του ήταν κατάκλωμο και τ' ο χέρια του κόκκινα. Τά σκονιά του εμπόδιζαν την κυκλοφορία του αίματος.

— Λοιπόν, πού είνε εφημερίδες; τ' ο ρώτησε ο άλλος. Φαίνεται πως δέν έχεις καταλάβει ακόμα, ότι έχω έναν ιδιόκληρο χρόνο να διαθέσω εφημερίδα. Μά τί πράγμα είναι αυτό;

Και ετράδωξε κάτω από το τραπέζι κάποιο κουτί. Μέσα στο κουτί ήσαν πολλά φύλλα του «Ημερησίου Τύπου».

— Ά, ωραία, Τζέμ! Μήν ταράζεσαι. Τά πράγματα πάνε θαυμάσια. Σάν τί να γράφουν αυτά τά φύλλα...

— Ά, ναι, γράφουν για διάφορες τραγωδίες αίματος... Για αφιόνιδους θανάτους... Για κακούργους ασύλληπτους...

— Εγώρως τά φύλλα, τά κουδάριασε και τά έβαλε σε σωρό άπάνω στο πάτωμα. Άρχισε από την πολυθρόνα, ύψωνοντας ολόγυρά της στοίβες χαρτιού. Έπειτα ρώτησε:

— Τζέμ, πού έχεις τή λάμπα του πετρελαίου;

— Ο Τζέμ, τότε για να κερδίση κηρό, του άπάντησε:

— Έξω στο ύπότεγο.

— Όχι, Τζέμ, του είπε ο έχθρος του, κυττώντας τον ειρωνικά. Δέν κάνουμε δουλειά έτσι. Ένώ αρνείσαι κάθε συζήτηση μαζί μου, ξαπνικά μου λες πού βρίσκεται ή λάμπα...

— Όχι, Τζέμ! Ά, όχι! Δέν με γελάς. Και πλησιάζοντάς τον, του κατάρφερε έναν μπάσο στο πρόσωπο. Καθώς ο Τζέμ αναταράχτηκε, ή θηλεία τούσφιξε το λαμό σφιχτώτερα.

— Πέ μου, λοιπόν, πού είνε ή λάμπα, Τζέμ;

Κάμμιά απόκρισις. Τότε ο ξένος του κατάρφερε δεύτερο μπάσο στο πρόσωπο.

— Έκει, απάντησε ο Τζέμ. Κάτου από τ' ο κρεβάτι...

— Άλχημο μέρος για να φυλάη κανείς πράγματα πού ανάδρουν εύκολα, Τζέμ. Μά έσύ ήσουν πάντοτε μουρλό.

— Ο ξένος έσκυψε κάτω άπ' τ' ο κρεβάτι, πήρε τ' ο δοχείο της λάμπας, τ' ο ξεβούλωσε και έβρεξε με άφθονο πετρελαιο τή χαρτιά.

— Έτσι γινόντουσαν και ή κηδείες των πειρατών! είπε σε λίγο. Δέν ξέρεις, αλήθεια, Τζέμ, πως γινόντουσαν ή κηδείες των πειρατών;

— Όχι; Πάντοτε ήσαν ένας άμφοφοτος άνθρωπος, Τζέμ. Όταν λοιπόν πέθαινε κανένας πειρατής, τον έκαιγαν άπάνω στο πλοίο του και έπειτα φλεγόμενον τ' ο έβριχναν στη θάλασσα...

— Γιά τ' ο δνομα του Χριστού, τα λείωνε λοιπόν! μούγκιασε ο Τζέμ. Γιατί δέν με σκοτώνεις να τελειώνουμε;

Μά ο ξένος, όσο έννοιωθε πως αυτό τ' ο βασανίζει, τόσο τ' ο μάκραινε τ' ο μαρτύριο.

Τ' ο δοχείο της λάμπας είχε άδειά-

σει τώρα ένταλως. Ο άέρας μέσα στην κάμαρα ήταν βαρύς από τή μυρωδιά του πετρελαίου.

— Ο ξένος; κύτταξε ολόγυρά του και έξαφνα ή ματιά του έπεσε σ' ένα κομμάτι σπαρματσέτο. Τ' ο πήρε και τ' ο έστησε κάτω στο πάτωμα. Ακούμπησε ύστερα σ' ένα κομμάτι αλπε στον Τζέμ:

— Τώρα είνε όλα εν τάξει. Σου μένει αρκετός χρόνος να στρίβω. Δέ θά με κρεμάσουν για λόγου σου! Όχι. Θά φύγω μακριά, πολύ μακριά! Θ' αλλάξω και τ' ο δνομα μου! Δέν άρνούμαι βέβαια ότι τ' ο πράγμα είνε λίγο επικίνδυνο. Όστόσο, δέν μπορεί κανείς δυστυχώς να τ' ο αποφύγη. Χωρίς άλλο όμως πρόκειται να ολοκληρωθή, ότι σου φέρνουμε σάν άνθρωπος με καλή ανατροφή. Δέν είνε έτσι, Τζέμ; Και σού άφινω να διαλέξης: Μπορείς να πνιγής, προτού πάσουν φωτιά τα χαρτιά. Ή μείνω μαζί είνε άδιάφορο.

Και με φωνή γεμάτη πάθος εξακολούθησε:

— Μπορείς να πνιγής ή μπορείς να καή; Άν μετακινήθης λίγο άπ' τή θέση σου, ή θηλεία θά σε πνίξη. Άν δέν σ' άρέσει αυτό, καίγεται και τελειώνει ή ιστορία.

Παίρνοντας κατόπιν ένα κουρέλι από τ' ο τραπέζι, πλησίασε στον Τζέμ:

— Άναις τ' ο στόμα σου, τ' ο είπε. Δέν πονάει αυτό! Άνοιξε τ' ο στόμα σου, είδ' άλλως θά φας πάλι κανέναν κατακέφαλο, άδελφέ μου!

Ο Τζέμ υπάκουσε και τότε ο ξένος του βούλωσε τ' ο στόμα με τ' ο πανί. Έπειτα έπαιξε κι' άναψε τ' ο κερι κοντά στις εφημερίδες. Πήγε στην πόρτα ύστερα, υποκλήθηκε εύγενικά μπρος στο θύμα του κ' έφυγε. Όταν έλλεισε ή πόρτα, άκουσε ο Τζέμ απέξω ένα συνθηματικό σφύριγμα.

Σέ λίγο δεύτερο σφύριγμα άκούστηκε...

Ήταν ή Τζούντη. Σέ λίγο μάλιστα άκουσε τή φωνή της και τή φωνή του ξένου να της άπαντάν:

— Όχι, δέν είνε κανείς εδώ, κυρία μου. Καί εγώ για δουλειά είχα έρθει εδώ, μά δέν είνε φυγή μέσα.

Ο Τζέμ θέλησε να φωνάξη, μά τ' ο πανί τούκλεινε τ' ο στόμα και τ' ο σκονί τούσφιγγε τ' ο λαμό.

Απέξω άκούστηκε τώρα τ' ο άλογο της Τζούντης πού άποκαμύνονταν καλπάζοντας. Καί άμέσως ύστερα άντήχησαν τά βήματα του ξένου πού έφυγε. Έπειτα, ήσυχία άπόλυτη επεκράτησε.

Ανίκανος και δίχως δύναμη, καθόταν δεμένος στην καρέκλα ο Τζέμ. Κόμπους-κόμπους έσταζε ο ιδρώτας από τ' ο πρόσωπό του. Όλες του ή κλειδώσεις πονούσαν τρομαρά. Όστόσο, υπήρχε ακόμα μία έλπίδα: Είχε άκούσει τή Τζούντη να καλπάζε προς τή διεύθυνση της πολιτείας. Ίσως, στο γυρισμό της, να ξαναπεριούσε άπ' εκεί. Ίσως να έφτανε, πριν ή φλόγα τ' ο κεριού μεταδοθή στα χαρτιά. Τ' ο κερι μπορούσε να βαστάξη ακόμα ως μισή ώρα.

Έφθονο άνοιξε ή πόρτα. Κανένας όμως δέν φάνηκε απέξω. Η πόρτα δέν ήταν καλά κλεισμένη και είχε άνοίξει μόνη της. Δέν άναμώγταν ούτε ο παραμικρότερος κρότος, εκτός από τ' ο βόϊσμα πού έκαναν τά έντομα, πετώντας μέσα στη μοναξιά του

σεί τώρα ένταλως. Ο άέρας μέσα στην κάμαρα ήταν βαρύς από τή μυρωδιά του πετρελαίου.

— Ο ξένος; κύτταξε ολόγυρά του και έξαφνα ή ματιά του έπεσε σ' ένα κομμάτι σπαρματσέτο. Τ' ο πήρε και τ' ο έστησε κάτω στο πάτωμα. Ακούμπησε ύστερα σ' ένα κομμάτι αλπε στον Τζέμ:

— Τώρα είνε όλα εν τάξει. Σου μένει αρκετός χρόνος να στρίβω. Δέ θά με κρεμάσουν για λόγου σου! Όχι. Θά φύγω μακριά, πολύ μακριά! Θ' αλλάξω και τ' ο δνομα μου! Δέν άρνούμαι βέβαια ότι τ' ο πράγμα είνε λίγο επικίνδυνο. Όστόσο, δέν μπορεί κανείς δυστυχώς να τ' ο αποφύγη. Χωρίς άλλο όμως πρόκειται να ολοκληρωθή, ότι σου φέρνουμε σάν άνθρωπος με καλή ανατροφή. Δέν είνε έτσι, Τζέμ; Και σού άφινω να διαλέξης: Μπορείς να πνιγής, προτού πάσουν φωτιά τα χαρτιά. Ή μείνω μαζί είνε άδιάφορο.

Και με φωνή γεμάτη πάθος εξακολούθησε:

— Μπορείς να πνιγής ή μπορείς να καή; Άν μετακινήθης λίγο άπ' τή θέση σου, ή θηλεία θά σε πνίξη. Άν δέν σ' άρέσει αυτό, καίγεται και τελειώνει ή ιστορία.

Παίρνοντας κατόπιν ένα κουρέλι από τ' ο τραπέζι, πλησίασε στον Τζέμ:

— Άναις τ' ο στόμα σου, τ' ο είπε. Δέν πονάει αυτό! Άνοιξε τ' ο στόμα σου, είδ' άλλως θά φας πάλι κανέναν κατακέφαλο, άδελφέ μου!

Ο Τζέμ υπάκουσε και τότε ο ξένος του βούλωσε τ' ο στόμα με τ' ο πανί. Έπειτα έπαιξε κι' άναψε τ' ο κερι κοντά στις εφημερίδες. Πήγε στην πόρτα ύστερα, υποκλήθηκε εύγενικά μπρος στο θύμα του κ' έφυγε. Όταν έλλεισε ή πόρτα, άκουσε ο Τζέμ απέξω ένα συνθηματικό σφύριγμα.

Σέ λίγο δεύτερο σφύριγμα άκούστηκε...

Ήταν ή Τζούντη. Σέ λίγο μάλιστα άκουσε τή φωνή της και τή φωνή του ξένου να της άπαντάν:

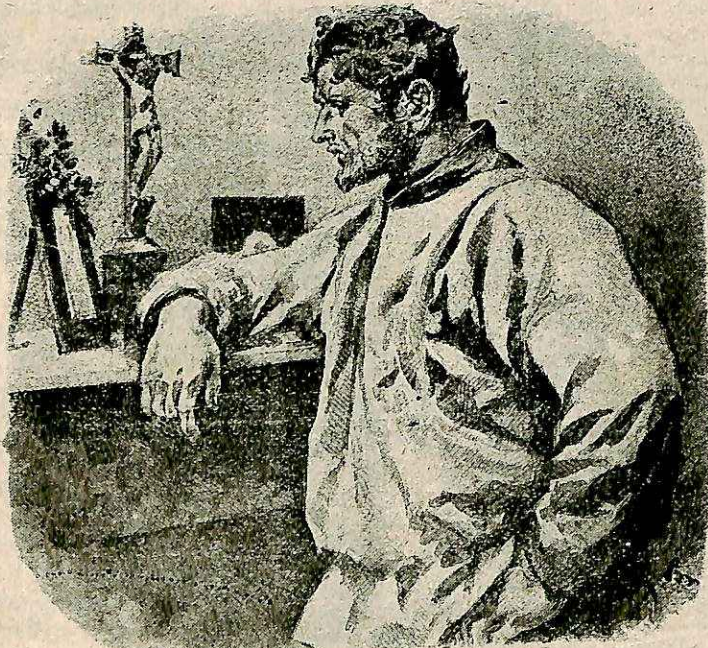
— Όχι, δέν είνε κανείς εδώ, κυρία μου. Καί εγώ για δουλειά είχα έρθει εδώ, μά δέν είνε φυγή μέσα.

Ο Τζέμ θέλησε να φωνάξη, μά τ' ο πανί τούκλεινε τ' ο στόμα και τ' ο σκονί τούσφιγγε τ' ο λαμό.

Απέξω άκούστηκε τώρα τ' ο άλογο της Τζούντης πού άποκαμύνονταν καλπάζοντας. Καί άμέσως ύστερα άντήχησαν τά βήματα του ξένου πού έφυγε. Έπειτα, ήσυχία άπόλυτη επεκράτησε.

Ανίκανος και δίχως δύναμη, καθόταν δεμένος στην καρέκλα ο Τζέμ. Κόμπους-κόμπους έσταζε ο ιδρώτας από τ' ο πρόσωπό του. Όλες του ή κλειδώσεις πονούσαν τρομαρά. Όστόσο, υπήρχε ακόμα μία έλπίδα: Είχε άκούσει τή Τζούντη να καλπάζε προς τή διεύθυνση της πολιτείας. Ίσως, στο γυρισμό της, να ξαναπεριούσε άπ' εκεί. Ίσως να έφτανε, πριν ή φλόγα τ' ο κεριού μεταδοθή στα χαρτιά. Τ' ο κερι μπορούσε να βαστάξη ακόμα ως μισή ώρα.

Έφθονο άνοιξε ή πόρτα. Κανένας όμως δέν φάνηκε απέξω. Η πόρτα δέν ήταν καλά κλεισμένη και είχε άνοίξει μόνη της. Δέν άναμώγταν ούτε ο παραμικρότερος κρότος, εκτός από τ' ο βόϊσμα πού έκαναν τά έντομα, πετώντας μέσα στη μοναξιά του

Ο ξένος ακούμπησε σ' ένα κομμάτι αλπε στον Τζέμ...

μα... Δέν έχω δικήν; Τ' ον τρόπον αυτό του δεσέματος τ' ον έμαθα από κάποιο νύκτη, στη φυλακή. Μου έλεγε, πως μπορούσε να μου χρησιμεύσει κάποτε.

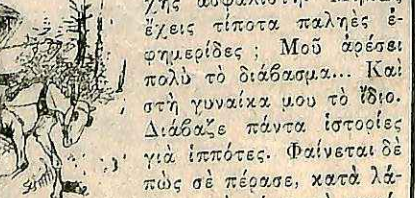
Ο Τζέμ, ανίκανος πειά να σκαίψη, δέν έδραζε ούτε λέξι από τ' ο στόμα του.

— Βέβαια δέν με περίμενες... έξακολούθησε ο άλλος. Δέν είνε έτσι; Νόμιζες πως ήσουν ασφαλισμένος από μένα; Θαρούσες πως βρισκόμουν άκόμα στη φυλακή, δέν είνε έτσι; Και πως δέν θ' άκουγες ποτέ πειά να μιλούν για μένα...

Και πλησιάζοντας τ' ον Τζέμ, τ' ο έσκισε τ' ο πουκάμισο. Άπάνω στο μαλλιαρό στήθος του φαινόταν ένα μεγάλο σημάδι από παλιά πληγή.

— Άκούς εκεί να σε πεπύχη ή σφάγια μου τόσο κοντά στην καρδιά, και να μην πελάνης! είπε σαρκαστικά ο ξένος. Τώρα—ά, τώρα! είμαι πού έζυπνος!...

— Έβλεπα πολλά πράγματα ένα χρόνο μέσα στη φυλακή! Άπό καιρό επιθυμούσα να σε ξαναδώ. Μά, βλέπεις,

Ο ξένος ακούμπησε σ' ένα κομμάτι αλπε στον Τζέμ...

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΖΩΗ

ΤΩΝ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΒΑΣΙΛΕΩΝ

Η άσχελίες του βασιλέως της Άγγλίας. Η άποστροφή του προς τους επίσημους λόγους. Πώς ο Άλφόνσος έγινε ο ρωμαλεότερος βασιλεύς της Εύρώπης. Η οικουγενειακή ζωή του βασιλέως της Ιταλίας. Η νομισματικές του συλλογές. Η βιβλιομανία του Βέλγου βασιλέως. Τα έναέρια καθημερινά ταξείδια του. Ο Μικάδος... ποιητής και ζωγράφος. Η καλλιγραφία της αυτοκρατορίας.

Κι' άλλοτε έγράψαμε πως περνούν τις ήμέρες των οί σύγχρονοι βασιλείς της Εύρώπης. Σήμερα θά σάς αναφέρουμε ακόμα μερικές άγνωστες λεπτομέρειες της ιδιωτικής των ζωής.

Ο βασιλεύς Γεώργιος της Άγγλίας, ο όποιος είνε φημισμένος ναυτικός, τις περισσότερες ώρες της ήμέρας του τις περνάει διαβάζοντας διάφορα βιβλία, σχετικά με τās προόδους της ναυτιλίας, τόσο της έμπορικής, όσο και της πολεμικής. Όσakis μάλιστα τυχαίνει να μην έχη τις ίδιες απόψεις με τους συγγραφείς των βιβλίων αυτών, δέν διστάζει να γράψη προς αυτούς τις σχετικές παρατηρήσεις του.

Ο Γεώργιος άποστρέφεται φοβερά τούς λόγους, τους όποιους κάθε τόσο είνε υποχρεωμένος να έκφωνη στη Βουλή των Λόρδων. Γι' αυτό, όσakis είνε αναγκασμένος να μιλήση επίσημα παρακαλεί έναν από τους ύπουργούς του να τ' ο γράψη ένα σύντομο λόγο, τ' ον όποιο ύστερα ο βασιλεύς έκφωνει από χειρογράφου και... με μεγάλη του δυσάρεσκεια!

Ένώ ο πατέρας του, Έδουάρδος Ζ', πού ήταν περίφημος δαυδής, άρσακόταν να ντύνεται πάντοτε σύμφωνα με την τελευταία λέξι της μόδας, τήν όποια

μάλιστα πολλές φορές δημιουργούσε ο νεοεπιστήμονας της μόδας, τήν όποια

Μή μπορούντας να ύποφέρη τούς πάνους πού έννοιωθε σ' έλο του τ' ο κορμί ο Τζέμ, προσπάθησε να κινήθ' λίγο. Τ' ο σκονί όμως τούσφιξε πάλι τ' ο λαμό κι' άπόμεινε ακίνητος.

Τ' ο φαινόταν σάν να πνιγέταν. Τ' ο σκονί τ' ο έσφιγγε σφιχτότερα. Μά κόπο και άγωνία προσπάθησε ν' άντιστάνη. Η φλόγα τ' ο κεριού τώρα είχε φτάσει ως τή χαρτιά...

Έξαφνα σε μακρινή απόστασι άκουσε ποδοβολητό άλόγου πού καλπάζε προς τήν καλύβα. Ήταν ή Τζούντη πού ξαναγύριζε...

— Ένα σιγαλό σφύριγμα άκούστηκε! Έπειτα τ' ο άλογο καλπασε πάλι...

— Η Τζούντη έφτανε... Τήν άκουγε πού άποκαμύνονταν! Σιγά-σιγά, μέσα στην άπομειωμένη ήσυχία, έδρασε τ' ο ποδοβολητό του άλόγου...

Μιά άνάλαφρη πνοή τ' ον άνέμου φύσθη τότε μέσα από τήν άνοιχτή πόρτα. Η φλόγα τ' ο κεριού άναμώγταν λίγο μεταδίδουσα τή φωτιά στα χαρτιά πού άρχισαν να φουντώνουν!...

Μετά ένα τέταρτο ή καλύβα του Τζέμ καίγεται σάν πυροτέχνημα!...

Τ' ο βασιλεύς Γεώργιος άπεναντίας άδιαφορεί τελείως για τ' ο ντύσιμό του, τ' ο ποιο είνε πάντοτε άπλούστατο κι' άπείριστο. Σχετικώς λέγεται ότι ένα γκριζό ψηλό καπέλλο κ' ένα όμοιόχρωμο κοστούμι, τ' ο φορούσε συνεχώς επί μία ολόκληρη πενταετία!

Ο Άλφόνσος ΙΙ', ο βασιλεύς της Ισπανίας, φημίζεται ως ένας από τους καλύτερους σπόρτμαν της Εύρώπης. Χάρης στην έπίδοσή του αυτή προς τ' ον άθλητισμό κατά τ' ο νεανικά τα χρόνια, είνε σήμερα ο πιδ ρωμαλέος άπ' όλους τους σύγχρονους βασιλείς.

Τ' ον περισσότερο καιρό του τ' ον περνάει ταξιδεύοντας. Όπουδήποτε κι' άν γίνονται άγώνες κολυμβήματος, γκολφ, φουτμπόλ ή τένις, βρίσκεται κι' αυτός παρών. Πέρσι, μάλιστα κατέρριψε τ' ο παγκόσμιο ρεκόρ ταχύτητας ύποβρυχίων, κυβερνών ο ίδιος ένα Ισπανικό ύποβρύχιο.

Η ζωή πάλι του Βίκτωρος Έμμανουήλ Γ' της Ιταλίας είνε πολύ περιορισμένη και οικουγενειακή. Ευπνάει πολύ ένωρίς, κανείς ένα μικρό περίπατο έφιππος ως στη βίλλα Μποργκέζε και, γυρίζοντας στο παλάτι του, παίρνει τ' ο πρόγευμά του. Ύστερα ρίχνεται στο διάβασμα των πρωϊνών εφημερίδων, κρατώντας σημειώσεις σχετικώς με τ' ο μάλλον ένδιαφέροντα ζητήματα της χώρας του, τις όποιες κατόπιν δίνει αυτοπροσώπως στον Μουσσολίνι, άκούστας του και τις σχετικές εισηγήσεις.

Αφού τελειώση τ' ο διάβασμα των εφημερίδων, κλείνεται ύστερα στο γραφείο του, όπου μελετά τ' ο διάφορα διατάγματα, πού τ' ο έχουν σταλή προς ύπογραφήν. Έχει καθιερώσει έφθινες ήμέρες, κατά τις όποιες δέχεται στο παλάτι τούς επισήμους, εκτός τ' ον Ντούτες, τ' ον όποιον δέχεται παντού και πάντοτε!

Τ' ο μεσημέρι, ο Βίκτωρ Έμμανουήλ, σάν στοργικός πατέρας, τρώει μαζί με όλα τ' ο μέλη της οικουγενείας του. Τ' ο μενού τ' ο βασιλικού γεύματος άποτελείται συνήθως από μία σούπα, μία εντράδα και φρούτα. Τ' ο σούπα πολλές φορές τήν αντικαθιστά μία μακαρονάδα, τ' ο δέ φρούτα εύγεστες κομμάτια, για τις όποιες ο βασιλεύς τρέφει ιδιαίτερη άδυναμία.

Τ' ο απογευματινές του ώρες ο βασιλεύς τις αφιερώνει άσχε- λούμενος με τις οικουγενειακές του ύποθέσεις, τήν ιδιωτική του περιουσία και τις πλοδαίες νομισματι-

κός του συλλογές.

Άν και στα νεανικά του χρόνια ο Βίκτωρ Έμμανουήλ ήταν μανιώδης κυνηγός, σήμερα δέν νοιώθει πειά τήν ίδια μανία για τ' ο κυνήγι. Μονάχα, όταν παραθερίσει σ' άνάκτορα τ' ο Σάν-Ροσάτος, βγαίνει καμιά φορά κυνήγι.

Ο βασιλεύς τ' ο Βελγίου είνε τρομερός βιβλιόφιλος και φημίζεται πρώ- παντός για τις γεωγραφικές του γνώσεις. Η μεγαλύτερη μανία του είνε να ταξιδεύη συχνά με αεροπλάνο, πετώντας σε δυσθώρητα βήνη. Δέν περνάει σκεδόν ήμέρα, πού, τόσο αυτός, όσο ή βασίλισσα και ή πριγκίπισσα Μαρία να μη κάνουν έναν περίπατο.

Ο Άλβέρτος θεωρείται περίφημος νομισμαθής και γι' αυτό έχει αναγορευθή επίτιμο διδάκτωρ τ' ον Δικαίου πολλών Αμερικανικών Πανεπιστημίων και μέλος της Ακαδημίας τ' ον Σαν-Λούκα της Ρώμης.

Ο βασιλεύς Βόρις Γ' της Βουλγαρίας φημίζεται ως... σωφρό. Όσakis δέν τ' ον άπασχολούν ή κρατικές ύπο- θέσεις παίρνει τ' ο αυτοκίνητό του, με τ' ο οποίο κάνει μακρινούς περιπάτους, άναπτύσσοντας έλη τήν ταχύτητά του. Επίσης είνε περίφημος δημιουργός ατμομηχανών. Πολλές φορές ως τώρα ικανοποίησε ινκόγκνιτο τήν άδυναμία του αυτή, φορώντας στολή μηχανοδηγού!

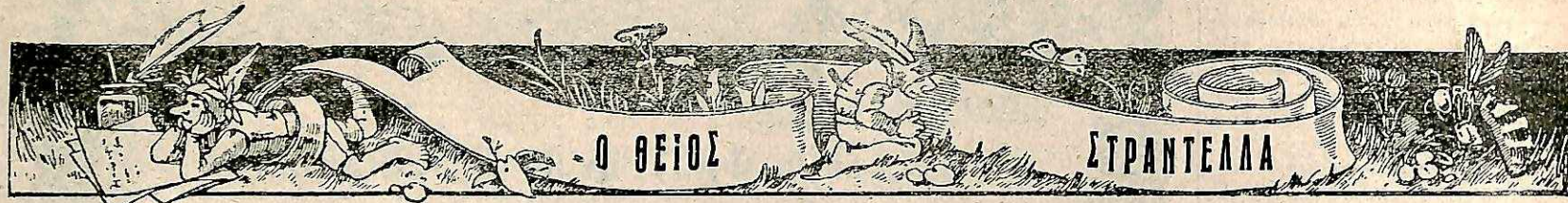
Τέλος, ο Μικάδος της Ιαπωνίας, αφιερώνει τις περισσότερες ώρες της ήμέρας του στη ζωγραφική και στην ποίησι!... Άλλά και ή αυτοκρατορία της Ιαπωνίας, πού φημίζεται για τ' ο σκύλος του, πού φημίζεται για τ' ο καλλιγραφικό της γράψιμο, δέν έννοεί να μένη άεργη. Καλλιγράφει τ' ο ποιήματα τ' ον άνδρός της!...

ΑΝΕΚΔΟΤΑΚΙΑ

Η ΓΕΝΝΑΙΟΔΩΡΙΑ ΤΟΥ ΛΑΜΑΡΤΙΝΟΥ

Ο Λαμαρτίνος, ο γλυκίστος ποιητής της «Λήνης» και τόσοσ άλλων αξιοσημειωμένων, έφερετο με μεγάλη εγγένεια και ήτο εξαιρετικά γενναίος προς τους διάσημους συναδελφούς του. Μία μέρα παρουσιάστη- με μπροστά του κάποιος σύντροφός του λόγιος, πολύ φτωχός, ο όποιος, άφου τ' ον έξέθεσε τήν κατάντια του, τ' ον παρακάλεσε να τ' ον βοηθήση, παρέχοντάς του ένα άρκετά σημαντικό χρηματικό ποσό. Ο Λαμαρτίνος συγκινήθηκε κι' άνοίγοντας άμέσως τ' ον συρτάρι του τ' ο προσέφερε δολάριο τ' ο ποσόν πού τ' ον ζητούσε. Έπειτα τ' ον συνάδελφον μέτρησε τ' ον προβαλόντο. Έκείνης τις ήμέρας είχε άρχει τ' ο κρηό και ο δυστυχισμέ- νος λόγιος έτρεμε κάτω άπ' τ' ο παλιν- μένο τ' ον σακάκι. Τ' ο στιγμή λοιπόν πού ά

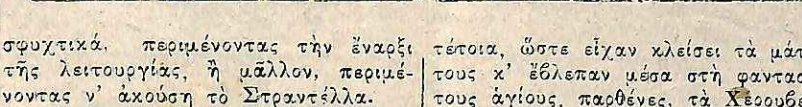
ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

(Ένα δραματικό επεισόδιο από τη ζωή του μεγάλου 'Ιταλού μουσικού και αιδιού)

Βρισκόμαστε στα 1680, στη Βενετία. Ο Στραντέλλα, που από παιδί του λαού, είχε γίνει μεγάλος μουσικός, ήταν τότε σ' όλη την άνθιση της νεότητος του και της ωμορφιάς του. Οι Βενετοί, ξετρελαμένοι κυριολεκτικώς μαζί του, τον είχαν αποθεώσει. Όλες οι γυναίκες της αριστοκρατίας, μαγεμένες από την ωμορφιά του και τη δόξα του, ονειρευόντουσαν να τον κάνουν φίλο τους, και όλοι οι εύγενοι άρχοντες επεδίωκαν τη φιλία του.

Μά ο Στραντέλλα τ' απέφυγε όσο μπορούσε όλ' αυτά και προσπαθούσε να ζήσει μόνος του βυθισμένος μέσα στα όνειρά του. Μονάχα, ένας από τους μεγαλύτερους άρχοντας της Βενετίας, ο Πινιαβέρα, είχε κατορθώσει, αντί μυστικής αμοιβής, να τον κάνει να διασχίζει δύο φορές τη βδομάδα το κατώφλι του ανακτόρου του, για να δίνει μαθήματα τραγουδιού στη νεαρά του ενοουμένη. Ο πατριό του, αυτός, όπως αναφέρει η ιστορία, ήταν πολύ ζηλότυπος. Ωστόσο, αυτό δεν τον εμπόδιζε να βάλει τον ώραιο μουσικό μέσα στο σπίτι του, δίπλα στην αγαπημένη του. Έκλεινε, μόλις τον είδε, ξετρελαμένος μαζί του. Μά κι' ο Στραντέλλα την αγαπούσε κι' ένα βράδυ, αφού τραγούδησαν ένα ντουέτο παθητικό, χωρίς να λογαριάζουν τους κινδύνους που τους απειλούσαν, χωρίς να πάρουν τίποτε άλλο εκτός από τα ρούχα τους και μερικά σεντενάκια, έφυγαν κρυφά από το παλάτι. Μπήκαν σε μία βάρκα κι' έπειτα σ' ένα καράβι, που έφυγε άμέσως για τη Ρώμη.

Όταν ανακάλυψε την προδοσία αυτή, ο Πινιαβέρα έγινε θορό από τη λύσσα του κι' ορκίστηκε να εκδικηθεί. Αμέσως, χωρίς να χάνει καιρό, έπληξε σε μία από τις πλατείες της πόλεως όπου, σε κάθε ώρα της ημέρας, ένα πλήθος αγγέλων, περιμένα, έτοιμο ν' αναλάβει οποιοδήποτε αίσχρρο κι' ανήθικο έργο, από την κλειδιά ως τη δολοφονία. Ο Πινιαβέρα λοιπόν διάλεξε δυο απ' αυτούς που του φάνηκαν πιο δυνατοί και πιο άγριοι από τους άλλους. Τους έπλεξε παράμερα, τους περιέγραψε τον Στραντέλλα και τους είπε ότι, αν τον επρόκειτο, θα τους έδινε τριπλάσια πέντηντα δουκάτα, απ' τα οποία μάλιστα τους έδωσε τα πέντηντα εκείνη την ώρα ως προκαταβολή.

Οι δυο κακούργοι ωκοίστηκαν ότι θα εκτελούσαν «τιμωμή» το έργο τους και το έκαναν. —Μπορείτε να υπολογίζετε σ' έμάς. Θα ξεπερδεύουμε πολύ γρήγορα... Κι' απομακρύνθηκαν, ενώ ο πατριός άνοιξε το στήθος του ν' αλαφρώνεται από κάποιο βάρος.

Οι δυο κακούργοι σύμφωνα με τις πληροφορίες που είχαν λάβει, ύστερ' από πέντε μέρες βρισκότουσαν στη Ρώμη. Εκεί δεν δυσκολεύτηκαν καθόλου ν' ανακαλύψουν το καταφύγιο των δυο έρωτευμένων, γιατί ο Στραντέλλα ήταν πασίγνωστος πια στη Ρώμη. Παντού μάλιστα μιλούσαν για ένα καινούριο ύδατο του Στραντέλλα, του οποίου την έκταξη θ' αδιχθόνη ο ίδιος την άλλη μέρα σε μία από τις περιφημότερες εκκλησίες της Ρώμης, στον Άγιο Ιωάννη του Λατερανού.

Την άλλη μέρα, κατά τις τέσσερες το απόγευμα, βρισκότουσαν στην εκκλησία αυτή. Μά μόλις μπήκαν μέσα, τ' έβλεπαν. Κάτω απ' τον υπέρθυρο θόλο της μισοσκόταδο επικρατούσε και μόνο στο βάθος μερικές λαμπάδες ανάμενες σκόρπιζαν πρασινογάλαζες λάμψεις. Το πλήθος συνταξιδιόταν ά-

να τους κατείχε αγωνία...

Οι δυο κακούργοι είχαν απολιθωθεί στις θέσεις τους...

Το τραγούδι του Στραντέλλα ανέβαινε ολοένα πιο περήφανο, πιο άρρενωπο, πιο μεγαλοπρεπές... Δεν είχε πειά όπως στην αρχή τη γλυκύτητα της θαλασσινής αύρας, του ρυακιού που κυλάει μέσ' απ' τα λειβάδια, της κιθάρας ενός τροβαδούρου με ύμνο φη καλοκαιρινή νύχτα... Ήταν ο άνεμος που μουγκρίζει στις κορυφές των πεύκων, ο αφρισμένος χείμαρρος που κατεβαίνει απ' τα βουνά, ή σάλπιγγα του πολεμιστή μέσα στη μάχη...

Σε λίγο, όλοι όσοι βρισκότουσαν κάτω από το σκοτεινό θόλο της εκκλησίας, ενόμιζαν πως πλανιόντουσαν σε άγνωστους φανταστικούς κόσμους. Η γοητεία των αισθησών τους ήταν

τόση, ώστε είχαν κλείσει τα μάτια τους κι' έβλεπαν μέσα στη φαντασία τους άγιους, παρθένας, τα Χερουβείμ και τα Σεραφείμ...

Θα έπρεπε να μην είναι κανείς άνθρωπος για να μη νοιώσει την απεριγραπτή αυτή γοητεία... Οι δυο κακούργοι, οι οποίοι είχαν τα έγχειριδιά τους χαμένα στο μαγικό τους, τ' αναβόλα στην όψη τους...

Η φωνή του Στραντέλλα άλλαζε τώρα διαδοχικά τόνους... Κι' ενώ πριν βροντούσε σαν το κεραυνό, σε λίγο άνηχουσε σε τριλλίες ανάλαφρες, σαν τρελλά χτυπήματα άπ' πάνω στο κρύσταλλο...

Κι' έβλεπαν το τραγούδι πήρε την παθητικότερη του απόχρωση... Σπένναζε, βογγούσε, έκλαιγε, θρηγούσε, ικέτευε... Ήταν θρήνος και κοπέτος, παράπονο και ύδωρ... Κι' όλοι όσοι τον άκουσαν έννοιωθαν εκείνη τη στιγμή πως θρηγούσαν μαζί του, πως θρηγούσαν όλοι για τα χαμένα τους όνειρα, όλοι για τις απαρτίες τους, όλοι για τα έγχειριδιά τους... Και μία μετάνοια είλικρινής άπλωνόταν σε όλων τις ψυχές...

Μ' ένα σύγχρονο κίνημα, σκηώθησαν και οι δυο, έσφιξαν τα χέρια τους και είπαν: «Πρέπει να τον είδαμε!»

Μια μετάνοια μεγάλη κι' είλικρινής... Και σαν να τους είχε χτυπήσει ο κεραυνός, όλοι οι παριστάμενοι σωφίστηκαν στο μαρμαρόστρωτο της εκκλησίας, έτοιμοι να εγκαταλείψουν τ' αγαθά τους και να θυσιάσουν τη ζωή τους για να επιτύχουν τη συγγνώμη του Θεού...

Τότε, παρ' όλη τους την περηφάνεια, παρ' όλη τους την εγκληματική ψυχή οι δυο κακούργοι, έννοιωσαν τ' αγαθά τους και να θυσιάσουν τ' αγαθά τους για να λυγίσουν...

Αφ' ότου, έκύτταζαν ο ένας τον άλλον...

—Ποιος είναι, σκεφτόντουσαν, αυτός ο Θεός που μας χτυπάει; Και έβλεπαν να τους έβλεπε ο Θεός...

ΤΟΥ ANDRÉ CHADOUME

Μια μετάνοια μεγάλη κι' είλικρινής... Και σαν να τους είχε χτυπήσει ο κεραυνός, όλοι οι παριστάμενοι σωφίστηκαν στο μαρμαρόστρωτο της εκκλησίας, έτοιμοι να εγκαταλείψουν τ' αγαθά τους και να θυσιάσουν τη ζωή τους για να επιτύχουν τη συγγνώμη του Θεού...

Τότε, παρ' όλη τους την περηφάνεια, παρ' όλη τους την εγκληματική ψυχή οι δυο κακούργοι, έννοιωσαν τ' αγαθά τους και να θυσιάσουν τ' αγαθά τους για να λυγίσουν...

Αφ' ότου, έκύτταζαν ο ένας τον άλλον...

—Ποιος είναι, σκεφτόντουσαν, αυτός ο Θεός που μας χτυπάει; Και έβλεπαν να τους έβλεπε ο Θεός...

Κάθε ιδέα να δολοφονήσουν το Στραντέλλα είχε φύγει πια από το μυαλό τους. Αντιθέτως, αυτοί έννοιωθαν τώρα τον έαυτό τους συντριμμένο και, μη βλέποντας παρά το θάνατο, πάλευαν για να γλυτώσουν από την άβυσσο που έβλεπε μπροστά τους. Τέλος, έπειτα από μία μακρά σιωπή το τραγούδι, που είχε βυθιστεί όλων τις ψυχές σε μία θανάσιμη αγωνία, ένα άκομπανιμέντο, άπέραντα γλυκό, τις δίστασε και η φωνή του Στραντέλλα, σαν τη φωνή μιας ψυχής που μετανοεί, άρχισε να υψώνεται, να φέρνει η επιστροφή προς τον Θεό...

Και, μαζί μ' όλους τους άλλους, οι δυο κακούργοι έννοιωσαν να τους πλημμυρίζει κι' αυτούς η αγάπη... Τ' εγκλήματά τους τους προκαλούσαν τώρα τη φρίκη. Και παρέβλεπαν το Στραντέλλα με τον Πινιαβέρα, με τον άρχοντα αυτόν, ο οποίος χρησιμοποίησε τα χρήματά του για να διασκέδαζε, να δριγίζει και να δολοφονεί—να δολοφονεί ανθρώπους σαν το Στραντέλλα που αποτελούσαν δόξες της 'Ιταλίας... Πως έδικαιωναν τώρα στην ενοουμένη του, η οποία τον είχε εγκαταλείψει για ν' ακολουθήσει έναν μεγάλο καλλιτέχνη!... Και πόσο περήφανοι ήταν γιατί τον καλλιτέχνη αυτόν, θά τον έβωζαν τώρα εκείνοι!...

Μ' ένα σύγχρονο κίνημα, σκηώθησαν και οι δυο, έσφιξαν τα χέρια τους και είπαν: «Πρέπει να τον είδαμε!»

Μια μετάνοια μεγάλη κι' είλικρινής... Και σαν να τους είχε χτυπήσει ο κεραυνός, όλοι οι παριστάμενοι σωφίστηκαν στο μαρμαρόστρωτο της εκκλησίας, έτοιμοι να εγκαταλείψουν τ' αγαθά τους και να θυσιάσουν τη ζωή τους για να επιτύχουν τη συγγνώμη του Θεού...

Τότε, παρ' όλη τους την περηφάνεια, παρ' όλη τους την εγκληματική ψυχή οι δυο κακούργοι, έννοιωσαν τ' αγαθά τους και να θυσιάσουν τ' αγαθά τους για να λυγίσουν...

Αφ' ότου, έκύτταζαν ο ένας τον άλλον...

—Ποιος είναι, σκεφτόντουσαν, αυτός ο Θεός που μας χτυπάει; Και έβλεπαν να τους έβλεπε ο Θεός...

Κάθε ιδέα να δολοφονήσουν το Στραντέλλα είχε φύγει πια από το μυαλό τους. Αντιθέτως, αυτοί έννοιωθαν τώρα τον έαυτό τους συντριμμένο και, μη βλέποντας παρά το θάνατο, πάλευαν για να γλυτώσουν από την άβυσσο που έβλεπε μπροστά τους. Τέλος, έπειτα από μία μακρά σιωπή το τραγούδι, που είχε βυθιστεί όλων τις ψυχές σε μία θανάσιμη αγωνία, ένα άκομπανιμέντο, άπέραντα γλυκό, τις δίστασε και η φωνή του Στραντέλλα, σαν τη φωνή μιας ψυχής που μετανοεί, άρχισε να υψώνεται, να φέρνει η επιστροφή προς τον Θεό...

Και, μαζί μ' όλους τους άλλους, οι δυο κακούργοι έννοιωσαν να τους πλημμυρίζει κι' αυτούς η αγάπη... Τ' εγκλήματά τους τους προκαλούσαν τώρα τη φρίκη. Και παρέβλεπαν το Στραντέλλα με τον Πινιαβέρα, με τον άρχοντα αυτόν, ο οποίος χρησιμοποίησε τα χρήματά του για να διασκέδαζε, να δριγίζει και να δολοφονεί—να δολοφονεί ανθρώπους σαν το Στραντέλλα που αποτελούσαν δόξες της 'Ιταλίας... Πως έδικαιωναν τώρα στην ενοουμένη του, η οποία τον είχε εγκαταλείψει για ν' ακολουθήσει έναν μεγάλο καλλιτέχνη!... Και πόσο περήφανοι ήταν γιατί τον καλλιτέχνη αυτόν, θά τον έβωζαν τώρα εκείνοι!...

Μ' ένα σύγχρονο κίνημα, σκηώθησαν και οι δυο, έσφιξαν τα χέρια τους και είπαν: «Πρέπει να τον είδαμε!»

σους, όσο είναι καιρός ακόμα, για τους κινδύνους που διατρέχει!»

Οι άλλοι έκκλησιαζόμενοι έφευγαν τώρα, σε άτελειωτα κύματα, κάτω απ' τον πολώνα. Οι δυο Βενετοί παραμέρισαν, περιμένοντας με αγωνία το πέρας του Στραντέλλα.

Έπειτα από ένα λεπτό, η μικρή πόρτα άνοιξε και ο Στραντέλλα παρουσιάστηκε ώραιο, όπως τους τον είχαν περιγράψει. Η Όρντεσία, η Άλ-λότε ενοουμένη του Πινιαβέρα, τον ακολουθούσε. Η ώραία και νέα γυναίκα, που θα μπορούσε να ζήσει με κάθε πολυτέλεια μέσα στο παλάτι του παλιού φίλου της, είχε γίνει τώρα η ταπεινή φίλη του μουσικού και κρατούσε στα πάλλευκα χέρια της τ' αχειρόγραφο των συνθέσεων του.

Αμέσως οι δυο κακούργοι, χωρίς να μπορούν να μιλήσουν, ύψωσαν έκτακτικά τα χέρια τους προς το Στραντέλλα.

Με μεγάλη καλοσύνη, ο μουσικός, νομίζοντας τους για έπαϊτας, έβλεπε το χέρι του στο πορτοφόλι... Μά αυτοί τον έπληραν παράμερα και του ωκυλόγησαν τη συνωμοσία, της οποίας λίγο έλειψε να πέσει θύμα... Τού είπαν επίσης πως τους είχε γοητεύσει με τη φωνή του και του υπέδειξαν με τι τρόπο θα μπορούσε να ξεφύγει απ' τις παγίδες, που του έστρεψε διαρκώς ο αντίχλος του.

Συγκινημένος από την είλικρινειά τους ο Στραντέλλα τους έσυγχώρησε και τους έκοιτάζε κοντά του για πάντα...

Μετά δυο ώρες ο καλλιτέχνης έφυγε για τη Γένουα, για να χάσει ο Πινιαβέρα τ' άγγη του.

Το θείο τραγούδι του τον είχε σώσει...

ANDRÉ CHADOUME

ΠΑΛΗΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

Μέτσα τα λόγια που μιλείς και μή (σκαλίζεις τη φωτιά και μή σκαρπας έδω κι' εκεί τη φλογή σου τη ματιά και μην περηφανεύεσαι για τ' άνθη γιατί ο καιρός όπου περνά θά τα μαράνη πάλι.

Γ' κρεμύς μεγάλους μ'ην περνάς, σά (πια γεφύρια μ'ην πατής, φειδί που πάγως ο χιονιάς στην αγκαλιά σου μ'ην κρατής και μη θαρρύνεσαι στο νεί που χί- (λιους όρκους κάνεις γιατί σαν κόψη τ'ον καρπό τους όρκους του ξεχάνεις.

Μ'ην τ'ον κρινέσαι, μ'ην τ'ον λές πως (δέν σ' έγέλασε κανείς, μ'ην τ'ον θαρρής παλληκαριά όλους τους (νείους να τυρανής, μά συλλογίσου πως συχνά η στάμνα (πάει στη δούρα κι' όσο καλά κι' αν φαλαχτεί μία μέ- (ρα θά ραγίσει.

I. ΗΟΛΕΜΗ

—Πως απέχτησε έρεξι ο 'Ηγού-μενος.

Ο βασιλεύς της 'Αγγλίας 'Ερρίκος ο Η', ο οποίος έχει γίνει διάσημος στην ιστορία εξ αιτίας των πολλών του διαζυγίων και της σκληρής συμπεριφοράς του προς τους υπηκόους του, είχε κάποτε μερικές επιπευσεις αρκετά χαρακτηριστικές.

Μία μέρα ενώ κυνηγούσε σ' ένα δάσος των περιχώρων του Λονδίνου έβλεπε το όρκο του και σταμάτησε ν' αναπαύσει στο χωριό Ρίντεκ. Καθώς ήταν ντυμένος με τη στολή των βασιλικών σωματοφυλάκων και δεν έφοδύταν να τον αναγνωρίσει κανένας, τράβηξε για κάποιο μυστήρι εκεί κοντά.

Ο ηγούμενος του μοναστηριού τ'ον κράτησε και γευμάτισαν μαζί, χωρίς να τον αναγνωρίσει. Κατά τη διάρκεια του γευματός ο βασιλεύς έφαγε μόνος τον όλοκλητό βωδινη γλώσσα.

—Σε καλό σου, τέκνον μου! του είπε ο ηγούμενος, γεμίζοντας το ποτήρι του με κατακόκκινο κρασί. Θά δινω με την καρδιά μου χίλιες λίρες, αν μπορούσα να πάω κι' εγώ με όρεξη, μια γλώσσα βωδινη.

—Όστε δεν έχετε έρεξι, άγιε δέσποτα; ρώτησε ο βασιλεύς.

—Αλλοίμονο! αποκρίθηκε ο ηγούμενος. Τό στομάχι μου είναι άδύνατο και με δυσκολία χωνεύει μία φερούγα κοτόπουλου ή ένα ποδάρι περδικας...

—Είς υγείαν σας λοιπόν, δέσποτα, και σας εύχομαι να αποκτήσετε γερή όρεξη!

—Ο Θεός να εισακούση την ευχή σου! απάντησε ο ηγούμενος.

Ο βασιλεύς άνα απόφαγε, άνεχόμενος χωρίς να καταστήσει γνωστή την ταυτότητά του.

Άστερα από λίγες μέρες ο ηγούμενος συνελήφθη κατά διαταγήν του βασιλέως, ώδηγήθηκε στο Λονδίνο και εκλείστηκε μέσα σε μία άπαισία φυλακή, όπου μόνη τροφή του ήταν λίγο ψωμί και νερό.

Ο δούχος έννοιωθε πλέον τις δυνάμεις του, μέσα με την ημέρα, να τον εγκαταλείψουν και καταλαμβάνετο από άδωπία, μ'ην ξέροντας σε τί να άποδότη την αιτία της φυλακίσεώς του.

Έβλεπαν μία μέρα του φέραν, αντί του συνηθισμένου ψωμιού και νερού, μία γλώσσα βωδινη. Η πείνα που ήταν τόσο μεγάλη, ώστε σε λίγο την είχε καταβροχθίσει όλοκληρη.

Άλλά τη στιγμή που έβλεπε στο στόμα του την τελευταία υπομονή, άνοιχτηκε η πόρτα του κελιού του και

ΑΠ' ΟΛΑ ΔΙ' ΟΛΟΥΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

μπήκε μέσα ο βασιλεύς, ο οποίος του έπε γελώντας:

—Δέσποτα, άπαιτώ να μου πληρώσεις τις χίλιες λίρες που μουτάξες, αν δεν θέλεις να μείνεις για πάντα έδω μέσα. Για να κάμω καλά το στομάχι σου, έγινα γιατρός και τώρα ζητώ την αμοιβή μου...

Ο άδβας, θέλοντας και μή, κατέβαλε το ποσόν κι' έτσι έλευθερώθηκε.

—Μία έξυπνη απάντηση.

Ο δούξ ντε Γκρανβιόν, σε κάποια μάχη του Γαλλογερμανικού πολέμου το 1870 είχε πληγωθεί σοβαρώτατα στο χέρι του και χρειάστηκε να υποβληθεί σε χειρουργική επέμβαση. Ο ιερέας που παρίστατο κατά την επέμβαση, βλέποντας το γιατρό να δίνει στον τραυματία γλωσφορμίο, άρχισε να βρίζει τ'ον έφευρτέ του ναρκωτικού, λέγοντας ότι είναι υπόλογοι απέναντι του Θεού όσοι αναίσθητοιν τους πόνους, γιατί ο Θεός τους επέβαλε στον άνθρωπο ως τιμωρία. Τότε ο δούξ γύρισε και του είπε με ψυχραιμία:

—Τι θά λέγατε, πάτερ, αν σας άπέδειχνα ότι το φάρμακο της αναισθησίας το μεταχειρίστηκε πρώτος ο

—Ο άγνωστος της διακεκριμένης

Ο παλαιός Γάλλος θεατρικός συγγραφέας 'Εδμόνδος Κοντινέ ήταν στα 1870 πήγαινε από το Παρίσι στο μέτωπο, είπε στο όρκο σε κάποιο σύντροφό του στρατιώτη:

—Υπόσχομαι να παραχωρήσω διακεκριμένη θέσι στο θέατρο, όταν θά παρυσταθώ, μετά την επιστροφή μου απ' τον πόλεμο, το πρώτο δράμα μου, σ' εκείνον που θά με άλαφρώσει απ' το γυλιό μου!

Όταν ύστερα από τον πόλεμο παρυστάθη στο Γαλλικό Θέατρο νέο έργο του Κοντινέ, οι θεαταί έβλεπαν έκπληκτοι στη σειρά των διακεκριμένων θέσεων, μεταξύ διαφόρων έξοχών της φιλολογίας και της πολιτικής, κι' έναν άνθρωπο του λαού με άπλη περιβολή.

Ήταν ο στρατιώτης που είχε δεχθεί να φορεσθώ το γυλιό του συναδέλφου του συγγραφέως, όταν έφευγαν για το μέτωπο...

Ο,ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΦΩΤΕΙΝΟΙ... ΠΟΛΙΣΜΑΝ

Οι άναγνώστες μας θά γνωρίζουν αναμνήσεις ότι κάθε χειμώνα κάνει στο Λονδίνο τόσο πυκνή ομίχλη, ώστε οι κάτοικοι της πρωτεύουσής τους κλοφορούν μέρα-μεσημέρι στους δρόμους μ' ένα... φανάρι στο χέρι. Έμπεδη δέ, όταν ο καιρός είναι ομίχλωδης, σημειώνονται πολλά δυστυχήματα, ή δημαρχία της πρωτεύουσής άπεφάσισε να άναρτήσει στην ράχη τ'ον επί της κινήσεως των παζών πόλιν, έναν ένα μικρό φωτεινό τρίγωνο, για να τ'ον βλέπουν οι διαδότες και να κινούνται την πορεία των.

ΛΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΜΑΞΙΜΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΡΕΝ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΑΠΗ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου).
— Πάψε, 'Αλίκη, άφησέ τα αυτά, μου είπε ο Γουσταύος. Πάψε, γλυκεριά μου αγαπή, και μη με κρίνεις τόσο αυστηρά. Σκέψου μονάχα ότι σου χρειάζεται ένας σύζυγος, ένας πατέρας τού παιδιού σου, και μην προχωρείς παρακάτω. Άλλωστε γιατί σκεπάζεις τόσο πολύ μ' αυτούς τους Δουκαστέλ, αφού έχεις άντρα που μπορεί αξιόλογα να σε προστατέψει απ' την όργη τους...
— Ναι, κύριε. Άλλά ή φίλια, ή ευγνωμοσύνη...
— Όσο κι' αν είναι σεβαστή και ιερή ή φίλια, 'Αλίκη, έχει κι' αυτή ώρισμα βρια και πρό της θυσίας της παρθενικής τιμής υποχωρεί. Έσο για την ευγνωμοσύνην έχω νομίζω ότι δεν όρείλεις τίποτε προς τους πυργωδеспότας, και μάλιστα, ότι ήταν εκ μέρους σου μεγάλη συγκρατάδασι να δεχτής να μείνεις μαζί με τη μητέρα σου στο σπίτι αυτών των νεοπλούτων...
— Αφημονείτε όμως, κύριε, ότι ύστερα απ' το θάνατο της μητέρας μου είμαι ψυχοκόρη τους;
— Δεν τó ξεχνώ, 'Αλίκη, αλλά ξέρω πως αν άρνηθουν να μου δώσουν τó χέρι σου, δεν θα μωρέσουν όμως να μωυ κρατήσουν και την καρδιά σου...
— Θεέ μου! Γιατί μιλάς έτσι;
— Μαίνε ήσυχη, ώραία μου, γιατί έχω θά σε κάνω ευτυχισμένη έστω και παρ' τη θέληση των Δουκαστέλ. Πρέπει όμως, αγαπητή μου, να συνεχίσουμε επί μερικές ημέρες ακόμα τις κρυφές συνηθειές μας...
— Άν νομίζης, Γουσταύε, ότι ή ένωσίς μας εξαπατάται από τις συνηθειές αυτές, δεν επιθυμώ να σε διασαρτήσω και δέχομαι. Άλλά, για τó όνομα τού Θεού, άνακοίνω σε σούς κυρίους τού πύργου, όσο μπορείς γρηγώτερα, τις πραγματικές σου προθέσεις και τις τόσο προχωρημένες μας σχέσεις. Πές τους ότι εκεί πού έφτασαν τώρα τά πράγματα, σου επιβάλλει ή ανάγκη να με πάρης και ότι δεν μπορεί να γίνη άλλοιως. Δεν καταλαβαίνεις πως όσο περνά ο καιρός, τόσο δυσχεραίνεται ή θέσις μας;
— Αύτα θα γίνουν, δίχως άλλο, ύστερα από τρείς ημέρες. Ός τότε κάμε λίγη ύπνο και μη στενοχωριέσαι. Δοιπόν να σε περιμένω στο δάσος τó βράδυ, στο συνηθισμένο μέρος;
— Άφού τó θέλεις, άς γίνη. Άλλά μ' έβαν όρο...
— Ποιόν όρο;
— Να πάμε την ίδια στιγμή στο νεκροταφείο κ' εκεί να δοκιμάσης άπάνω στον τάφο της μητέρας μου ότι θα γίνης σύζυγός μου και προστατής μου.
— Όχι, σήμερα, 'Αλίκη, γιατί τó νεκροταφείο είναι πολύ μακριά. Αύριο τó πρωί ώρισμένως.

— Δοιπόν άς αφήσουμε για τότε και τή συνάντησι.
— Τόσο πολύ επιμένεις; Άφού είναι έτσι, να πάμε άπόψε.
Σε λίγη ώρα φτάσαμε στο νεκροταφείο και πλησιάσαμε στον τάφο της μητέρας μου, μπροστά στον όποιο ό Προεβάλ έγονάτισε και ώρκίστηκε ότι έχω θά είμαι ή μόνη σύζυγός του, ότι θα με αγαπά ως την τελευταία στιγμή της ζωής του και ότι θα άναγωνίση ως δικό του τó παιδί πού θα έφερα στον κόσμο.
— Τόν άκούς, μητερούλα μου; φώναζε με λυγμούς όταν τελείωσε τούς όρκους του. Συγχώρεσέ με λοιπόν άπ' αυτός ψηλά και εύλόγησε τη δυστυχισμένη σου κόρη!...
— Υστερα βγήκαμε έξω και ή ωριστήκαμε για να συναντηθούμε ξανά τó βράδυ στο δάσος.
— Όταν έμπηκα στον πύργο, βρήκα την οικογένεια Δουκαστέλ στο σάλονι, μαζί με τόν έπίδοχο μνηστήρα μου Μενού. Μόλις μ' είδαν, άμέσως έπαυαν την κουβέντα τους.
— Έλα λοιπόν, αγαπητό μου παιδί, μου είπε ή κυρία Δουκαστέλ, και εξήγησέ μου με ειλικρίνεια στον κ. Μενού, ό όποιος μάς κατηγορεί ότι δεν έχειριστήκαμε καλά την ύπόθεσι πού μάς ανέθεσε και πού σε άφορα προσωπικώς.
— Ό κύριος έχει άδικο να παραπονεϊται, της άπάντησα, και δεν πρέπει να τó βάζη με κανέναν άλλο, παρ'ά μόνο μ' έμένα πού δεν μωρωό να τού προσφέρω άλλο τίποτε άπ' τη φίλια μου...
— Αυτό είναι εύχαριστο, με διέκοψε ή Άντωνίνα, γιατί τή φίλια μεταξύ άνδρος και γυναίκας ένα βήμα τή χωρίζει άπ' τόν έρωτα.
— Άν ή δεσποινίς 'Αλίκη, τόλμησε να πη κι' ό Μενού, ήξερε τί κανόν άνδρα θα έπαιρνε και πόσο ευτυχισμένη θα γινόταν μαζί μου, είμαι βέβαιος ότι δεν θα παρείνε περισσότερο τó μαρτύριό μου.
— Γιατί επιμένεις στην άρνησί σου, καλή μου 'Αλίκη, μω είπε με στοργή ή κυρία Δουκαστέλ. Κ' ή μακαρίτισσα

ή μητέρα σου είχε την επιθυμία να γίνη ό γάμος αυτός. Μω τó είπε και την παραμονή άκόμα τού θανάτου της, όταν την έπεσεφόρηκα στην κάμαρά της, γυρίζοντας από μι' έπίσκεψι. Όά χαϊροόταν τόσο αν γινόταν ό γάμος σου τήν ίδια μέρα πού θα παντρευτή και ή Άντωνίνα. Περιμένουμε μάλιστα σήμερα τó γαμπρό μας τόν Προεβάλ να τά κανονίσουμε...
Τά τελευταία αυτά λόγια με πληγώσαν σαν μαχαίρι στην καρδιά. Άμέσως όμως θυμήθηκα τόν ιερό και άπαράβαστο όρκο πού είχε δώσει ό άγαπημένος μου μπροστά στον τάφο της μητέρας μου και ξαναβρήκα με μι' ας τή γαλήνη της ψυχής μου. Αυτό όμως δεν μ' έμπόδισε να ήσσω άφωνα δάκρυα, έκεί μπροστά τους, για την πλάνη, στην όποία διατελούσε ακόμα ή οικογένεια Δουκαστέλ σχετικά με τήν άποκρίσεθις λοιπόν, δεσποινίς; Γιατί είσθε τόσο σκληρή και άδυσώπητη άπέναντί μου; ρώτησε ό Μενού με παράπονο.
— Ό! άποκρίσου, 'Αλίκη, μου είπε τήν στιγμή της άπάντησας. Γιατί δεν θέλεις να παντρευτής τόν ίδιο καιρό με μένα, τή φιλενάδα σου, την αδερφή σου, την Άντωνίνα σου;
— Κ' έπ' άκόμα, Άντωνίνα θέλεις τó κακό μου; φώναξα μέσ' στην άπελπισία μου. Έλεος! Έλεος!
— Άς τήν αφήσουμε ήσυχη την καυμένη, είπε ή κυρία Δουκαστέλ, βλέποντας την άπόγνωσί μου. Τήν κάνουμε να κλαίη κι' αυτό είναι πολύ κακό για μι' άρρανούλα. Πούχαζε, 'Αλίκη μου, μην κλαίς... Σε αγαπούμε όλοι μας και δεν επιθυμούμε να παραδιάσουμε τη θέλησί σου... Άφού σου άρέσει, μπορείς να μένεις έλευθέρη όσον καιρό θέλεις. Έτσι θα σ' έχω και κοντά μου τώρα πού μωυ φεύγει ή Άντωνίνα...
— Όποτε άλλάξτε γνώμη, κυρία; ρώτησε ό Μενού άπογορευμένος.
— Τί θέλετε να σάς κάμω, κυριέ μου... τού άπάντησε ή κ. Δουκά-

Τήν παραμονή τού θανάτου της, όταν τήν έπισκεφόρηκα στην κάμαρά της...

στελ. Να σάς πω τήν αλήθεια, δεν αισθάνομαι τη δύναμι να στενοχωρησω για τó χατίρι σας τó δεύτερο παιδί μου, την άγαπημένη μου 'Αλίκη... Μόλις άκουσα τά λόγια αυτά, πήγα άμέσως κοντά στην μητέρα της Άντωνίνας και της φίλησα τά χέρια μ' αληθινή ευγνωμοσύνη.
— Αυτό είναι τó δικη, φώναξε τότε κι' ό κύριος Δουκαστέλ πού έμενε σιωπηλός ως εκείνη τή στιγμή. Άφού δεν της άρέσει, με τó στανιό θέλετε να τήν παντρεύουμε τήν 'Αλίκη; Και, γυρίζοντας προς τó Μενού, πρόσθεσε:
— Αφημόνησε, αγαπητέ μου, τόν έρωτα και τά βάρανά του, γίνε εύθυμος σαν πρῶτα, μη δίνεις πεντάρα για τίποτα. Άν θέλεις, έλα να φερούμε καμιά φορά μαζί στη μεγάλη λίμνη τού δάσους!... Σε βεβαιώνω πως θα περνούμε θαυμάσια τήν ώρα μας.
— Ευχαριστώ, ευχαριστώ, άπάντησε ό Μενού. Τά ψάρια όμως δεν τ' αγαπά, τó ψάρεμμα δεν τó γουστάρω. Άχ! Όά πεθάνω άπ' τόν καυμό μου, άπ' τή στενοχωρία μου, άπ' τόν έρωτα!... Τί μωυ χρειάζεται ή ζωή, αφού δεν μωρέσα να έμπνεύσω λίγη συμπάθεια, λίγο όίκτο στην ώραιότερη αλλά και σκληρότερη γυναίκα.
Και ό Μενού άναστένανε με άπελπισία, μάς άφρησε άξαφνα και τράβηξε για τó δάσος.
— Πόσο σ' αγαπάει ό καυμένος! μωυ είπε ή Άντωνίνα ύστερα από μερικές στιγμές σιωπής. Άν δεν είχε τó άτύχημα να γεννηθή τόσο άσχημος, είμαι βέβαιη πως θάταν ένας σπάνιος σύζυγος.
— Έγώ δεν δίνω σημασία σ' αυτό, της άπάντησα. Τό προτερητάτα τής; ψυχής μωρού να κρύφουν περίφημα τήν άσχημία τού προσώπου...
— Ναι, αλλά ή άρνησίς σου να τόν πάρης, τί σημαίνει;
— Δεν άρκεί, Άντωνίνα, να ναι κανείς καλός, ώραιός και περιποιητικός για ν' αγαπηθή...
— Άν όμως ό Μενού κοντά σ' αυτές τις άρετές είχε τήν ώραιότητα και τήν ευγένεια τού Προεβάλ, είμαι βέβαιη πως θα δείχνόσαν λιγώτερο σκληρή.
— Ποιός ξέρει... άπάντησα ταραγμένη.
— Άλίκη, μην κρύβεσαι, έξακολούθησε εκείνη. Έγώ σ' όμολογώ με όλη μου τήν ειλικρίνεια ότι δίνω μεγάλη σημασία στην ώμορφιά. Για να πεισθής, άρκει να σου άναφέρω ότι τόν Προεβάλ τόν άγάπησα μόλις τόν είδα, πριν λάβω τόν καιρό να γνωρίσω τó χαρακτήρα του.
— Αυτό ό ένουσιασμός είναι πολύ επικίνδυνος, Άντωνίνα, και μωρεί νά'η δυσάρεστα άποτελέσματα, της είπα.
(Άκολουθεί).

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟ ΓΡΑΜΜΑ

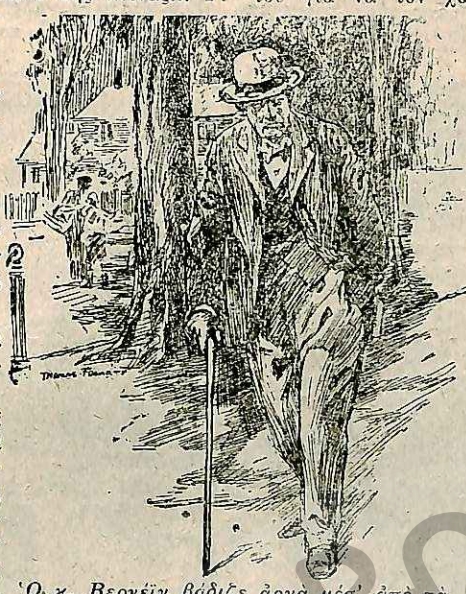
ΤΟΥ HENRY SPONT

Ο σπίτι τού κ. Βεργέιγ ήσανότανε στην πλαγιά τού λόφου. Ήταν μικρό, γεμάτο λουλούδια και τόσο παλιό, πού νόμιζες ότι ό άνεμος θα τó έπαιρνε με τó παρμακρό φύσημά του. Ένας ξύλινος λευκός φράχτης τó χώριζε από τόν όρμηό δροίό και ποτέ δεν χτυπούσε κανείς τó ραγισμένο κουδούνι της πότας του... Ό μοναδικός τού κάτοικος, ένας γέρος, δεν έπεριμενε παρ'ότι έπίσκεψι τού θανάτου... Μά φανόταν πως κι' αυτός τόν είχε ξεχάσει...
Ό γέρος είχε καμπουριάσει πειρά, ήταν αδύνατος και στεννόκ' ένας διάδοκος βήχας τόν έδασάνεζε. Τά χέρια του έτεμαν κι' ή καρδιά του δεν χτυπούσε πειρά... Μά κρατιόταν άκόμα στη ζωή, γιατί ήθελε να ξαναβιδή τó παιδί του...
— Ξέρεις πόσο τόν αγαπώ! Έλεγε στην ύπνoρητίά του. Έκανα τά πάντα για να τόν κρατήσω κοντά μου... Μά έπληξε στρατιωτής και τόν έχασα... Να έμενε τουλάχιστον στη Γαλλία... Μά προτίμησε να πάη μακριά, στο Άλγέριο...
— Θα ξαναγυρίση, κύριε, τού άπαντούσε ή Μαρτίνα. Θάρη και με γαλόνια, γιατί είναι έξυπνο παιδί.
"Η καλή ύπνoρητία θεωρούσε τó παιδί τού κυρίου της σαν δικό της παιδί, γιατί από τη στιγμή πού γεννήθηκε, κοντά της είχε μεγαλώσει...
— Ά! αν τόν έβλεπες, έξακούουθες ό γέρος, τήν ήμέρα της άναχώρησής του!... Εύτυχώς πού τά πόδια μου με κράτησαν και τόν συνώδευσα ως τó σταθμό... Δεν έβλαφη καθόλου. Μά κ' έχω έκανα κοινάριο και ήμουν μάλιστα περιήφανος καθώς στηρίζομουν στο μπράτσο του... Όλοι γύρω μάς ζήτησαν, γιατί είναι τόσο ώραιός άντρας... Όσοτό, όταν τó τραϊνό ξεκίνησε, όταν άκουσα τó σφύριγμα της μηχανής να ξεσκίη τόν αέρα, όταν τόν είδα να μωυ σαλεύει τó μαντίλι του, ήμωυ έλειψε να πέσω κάτω...
Και ό γέρος γέρος έξακολουθούσε να επαναλαμβάνη, χωρίς να κοιράζεται, τά ίδια διαρκώς πράγματα στην καλή ύπνoρητία, ή όποία τόν άκουγε με μεγάλη προσοχή, γιατί κι' αυτή είχε τó παιδί της στο στήθος...
"Η μέρες περνούσαν έτσι. Λεπτό πούς λεπτό, ώρα προς ώρα, κυλούσαν άδόρυθα, όπως άδόρυθα κυλούν τά μεγάλα ποτάμια... "Ημέρες γεμάτες άγονία και γολήνη, κατά τις όποιες τó σωμα τού γέρον έκλινε σιγά-σιγά περισσότερο προς τόν τάφο...
"Η έποχες διεδεχόντο έντομεταξύ ή μι' την άλλη. Κ' όλες ό γέρος τις περνούσε καθισμένος μπρος στο παράθυρο, κυττάζοντας τó άνάλλαγο πάντα τοπίο τού λόφου... Τό βράδυ, όταν τó σκοτάδι σκέπαζε τά πάντα, τού άρεσε να δειροπολή καθισμένος κάτω από τó φως της λάμπας... Έπειτα έπαιρνε και ξαναβιάζε τά γράμματα τού γιού του, πού έρχόντοσαν από τόσο μακριά και, κάθε τόσο, ένα δάκρυ του κυλούσε σ' αυτό.
— Ένα πρωί, καθώς προγεμιάζε, ή

Μαρτίνα άνοιξε τήν πόρτα άξαφνα. Ό γέρος ύψωσε άμέσως τó κεφάλι του προς αυτή. Τό πρόσωπό της είχε μι' ατέτοια κομμοτραγική έκφρασι, ώστε τού ήρθε να γελήσει.
— Τί έχεις, κόρη μου; τή ρώτησε. Τότε έκείνη τού άπάντησε, πλάνοντας με τó χέρι της τήν άκρη της ποδιάς της:
— Ά!... Ό κύριος σίγουρα θα με μαλλώση, ήμα μάθει...
Μά δεν μωρέσε να πη περισσότερο.
— Μη φοβάσαι, κόρη μου, της είπε ό κ. Βεργέιγ. Λέγε...
— Νά... Έδώ και όχτώ μέρες ένας σκύλλος τριγυρίζει έξω από τó σπίτι. "Ω!... Ένας πολύ μικρός σκύλλος και πολύ καλός... Κανέναν δεν τόν ήξερε μέσ' στη χώρα... Ρώτησα, τó χαλάστη, τή γαλατοί, μά κανείς δεν ήξερε τίποτε. Πέθανε τής πείνας... Γι' αυτό τού έδωσα να φάη και συνήλθε κάπως...
— Ό, κύριε, αν τόν έβλεπατε, θα τόν λυόσαστε...
— Και τί θέλεις τώρα να κάνω; τήν ρώτησε με κέφι ό κ. Βεργέιγ.
— Νά... να τόν κρατήσουν με!...
— Μά! πού δεν είσαι στά καλά σου, Μαρτίνα!... Νά κρατήσουμε ένα καλόν σκύλλο, πού κανείς δεν τó ξέρει...
— Ό κ. Βεργέιγ βράδισε άργά μέσ' από τά μονοπάτια τού βουνού ήλικία μου δεν άλλαξε κανείς εύκολα τις συνήθειές του. Είμαστε δυό και συνεννοούμαστε περιήφαν... Τί τόν θέλουμε τόν τρίτο;... Δεν ύπoαχε έδω θέσις, παρ'ά για τó γιού μου τόν Άνδρέα, ήμα θα γυρίση...
— Όπως θέλει ό κύριος, άπάντησε ή ύπνoρητία κ' έπορεύεσε δεξιά:
— Όσοτό, θα ήταν κοίμα...
Σιωπή έπακολούθησε. Στο τέλος ό γέρος είπε με κάποια περιέργεια:
— Δέχομαι όστόσο να τόν ιδώ...
Νά τόν ιδώ μόνο... Φέρ' τον!...
Σε λίγο ένα σκύλλο με μακρές τρίχες έκανε τήν εμφάνισί του στη σάλα... Ήταν γεμάτο λάσπες και σκόνη, σαν να είχε κάνει δρόμους και δρόμους... Όσοτό δεν προκαλούσε καμιά δυσπιστία, αλλά μάλλον τήν συμπάθεια και τó σεβασμό, σαν τούς ταξιδιώτες εκείνους, πού έρχονταν από μακριά και έχουνε δεί ένα σωρό πράγματα.
Ό γέρος χάιδεψε τά μακριά αυτιά τού ζώου και άνατολίχασε, καθώς ό σκύλλος τόν κυττάζε με τó ευγενικό τόν βλέμμα.
— Θα έπρεπε να τόν πλύνω και να τόν καθαρίσω κανείς, είπε.
Τότε ή ύπνoρητία φώναξε με χαρά:
— Όποτε ό κύριος δεχέ-

ται;... Θα τόν δίτε σε λίγο!... Θα τόν κάνω άγνώριστο...
Ό κ. Βεργέιγ όμως δεν τήν άκουσε, γιατί είχε βυθιστεί σε σκέψεις... Για πρώτη φορά, έσπερ' από πολλά χρόνια, έννοιωσε τά αισθήματά του να συγκρούονται... Και ήθελε και δεν ήθελε να κρατήσει τó σκύλλο...
...
Άπό εκείνη τήν ήμέρα κάποια χαρά άρχισε να έπικρατεί μέσα στο σιωπηλό σπίτι.
Με τήν πρώτη άχτινα, πού έρχοντο ό ήλιος άπάνω στο λόφο, ό κ. Βεργέιγ έπαιρνε τόν μαστούνι του κ' έδωκενε έξω... Έβάδιζε άργά, μέσ' από τά μονοπάτια τού βουνού, άκούοντας τις φωνές της φύσεως. Καταλάβαινε τήν άφονη γλώσσα των δέντρων, τά λουλούδια ύψωνόντοσαν στο πέραςμά του για να τόν χαϊρεύσαν, ένθ' ό αυτό τού έδωσα να φάη και συνήλθε κάπως...
— Ό, κύριε, αν τόν έβλεπατε, θα τόν λυόσαστε...
— Και τί θέλεις τώρα να κάνω; τήν ρώτησε με κέφι ό κ. Βεργέιγ.
— Νά... να τόν κρατήσουν με!...
— Μά! πού δεν είσαι στά καλά σου, Μαρτίνα!... Νά κρατήσουμε ένα καλόν σκύλλο, πού κανείς δεν τó ξέρει...
— Ό κ. Βεργέιγ βράδισε άργά μέσ' από τά μονοπάτια τού βουνού ήλικία μου δεν άλλαξε κανείς εύκολα τις συνήθειές του. Είμαστε δυό και συνεννοούμαστε περιήφαν... Τί τόν θέλουμε τόν τρίτο;... Δεν ύπoαχε έδω θέσις, παρ'ά για τó γιού μου τόν Άνδρέα, ήμα θα γυρίση...
— Όπως θέλει ό κύριος, άπάντησε ή ύπνoρητία κ' έπορεύεσε δεξιά:
— Όσοτό, θα ήταν κοίμα...
Σιωπή έπακολούθησε. Στο τέλος ό γέρος είπε με κάποια περιέργεια:
— Δέχομαι όστόσο να τόν ιδώ...
Νά τόν ιδώ μόνο... Φέρ' τον!...
Σε λίγο ένα σκύλλο με μακρές τρίχες έκανε τήν εμφάνισί του στη σάλα... Ήταν γεμάτο λάσπες και σκόνη, σαν να είχε κάνει δρόμους και δρόμους... Όσοτό δεν προκαλούσε καμιά δυσπιστία, αλλά μάλλον τήν συμπάθεια και τó σεβασμό, σαν τούς ταξιδιώτες εκείνους, πού έρχονταν από μακριά και έχουνε δεί ένα σωρό πράγματα.
Ό γέρος χάιδεψε τά μακριά αυτιά τού ζώου και άνατολίχασε, καθώς ό σκύλλος τόν κυττάζε με τó ευγενικό τόν βλέμμα.
— Θα έπρεπε να τόν πλύνω και να τόν καθαρίσω κανείς, είπε.
Τότε ή ύπνoρητία φώναξε με χαρά:
— Όποτε ό κύριος δεχέ-

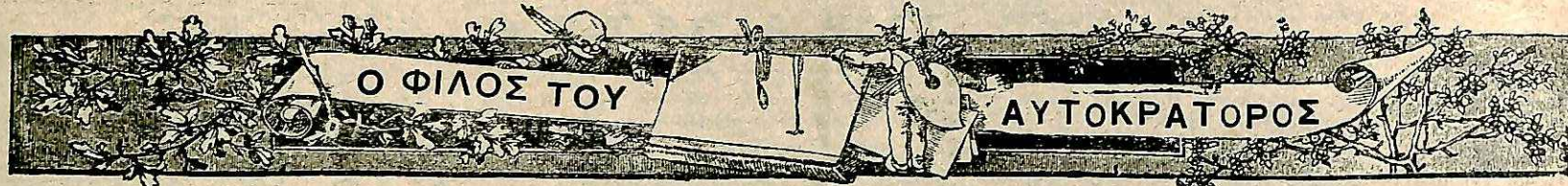
έβλεπε από μακριά, έτρεχε προς αυτόν, σαλεύοντας τήν ουρά του. Στο τέλος μάλιστα άρχισε να τόν άγαπά. Και μι'ά μέρα ή Μαρτίνα είπε στον κύριό της:
— "Η ειρήνη έκλεισε... Τώρα είναι σαν παλιοί φίλοι... Έτσι αύριο, αν φέρη ό ταχυδρόμος γράμμα, θα τó δώσω στο σκύλλο μας να σάς τó φέρη...
...
Άπό εκείνη τήν ήμέρα κάποια χαρά άρχισε να έπικρατεί μέσα στο σιωπηλό σπίτι.
Με τήν πρώτη άχτινα, πού έρχοντο ό ήλιος άπάνω στο λόφο, ό κ. Βεργέιγ έπαιρνε τόν μαστούνι του κ' έδωκενε έξω... Έβάδιζε άργά, μέσ' από τά μονοπάτια τού βουνού, άκούοντας τις φωνές της φύσεως. Καταλάβαινε τήν άφονη γλώσσα των δέντρων, τά λουλούδια ύψωνόντοσαν στο πέραςμά του για να τόν χαϊρεύσαν, ένθ' ό αυτό τού έδωσα να φάη και συνήλθε κάπως...
— Ό, κύριε, αν τόν έβλεπατε, θα τόν λυόσαστε...
— Και τί θέλεις τώρα να κάνω; τήν ρώτησε με κέφι ό κ. Βεργέιγ.
— Νά... να τόν κρατήσουν με!...
— Μά! πού δεν είσαι στά καλά σου, Μαρτίνα!... Νά κρατήσουμε ένα καλόν σκύλλο, πού κανείς δεν τó ξέρει...
— Ό κ. Βεργέιγ βράδισε άργά μέσ' από τά μονοπάτια τού βουνού ήλικία μου δεν άλλαξε κανείς εύκολα τις συνήθειές του. Είμαστε δυό και συνεννοούμαστε περιήφαν... Τί τόν θέλουμε τόν τρίτο;... Δεν ύπoαχε έδω θέσις, παρ'ά για τó γιού μου τόν Άνδρέα, ήμα θα γυρίση...
— Όπως θέλει ό κύριος, άπάντησε ή ύπνoρητία κ' έπορεύεσε δεξιά:
— Όσοτό, θα ήταν κοίμα...
Σιωπή έπακολούθησε. Στο τέλος ό γέρος είπε με κάποια περιέργεια:
— Δέχομαι όστόσο να τόν ιδώ...
Νά τόν ιδώ μόνο... Φέρ' τον!...
Σε λίγο ένα σκύλλο με μακρές τρίχες έκανε τήν εμφάνισί του στη σάλα... Ήταν γεμάτο λάσπες και σκόνη, σαν να είχε κάνει δρόμους και δρόμους... Όσοτό δεν προκαλούσε καμιά δυσπιστία, αλλά μάλλον τήν συμπάθεια και τó σεβασμό, σαν τούς ταξιδιώτες εκείνους, πού έρχονταν από μακριά και έχουνε δεί ένα σωρό πράγματα.
Ό γέρος χάιδεψε τά μακριά αυτιά τού ζώου και άνατολίχασε, καθώς ό σκύλλος τόν κυττάζε με τó ευγενικό τόν βλέμμα.
— Θα έπρεπε να τόν πλύνω και να τόν καθαρίσω κανείς, είπε.
Τότε ή ύπνoρητία φώναξε με χαρά:
— Όποτε ό κύριος δεχέ-

Έπαιρνε από τόν κυριό του τήν άκρη της ποδιάς του, πύρε από τó στόμα τού σκύλλου τó φάκελλο, τόν άνοιξε και άρχισε να διαβάση. Μά μόλις διάβασε μερικές λέξεις, τó φως του έβλόσε.
Νά τί διάβαζε:
"Υπουργείον Στρατιωτικών...
"Έχομεν τήν τιμήν να σάς πληροφορήσωμεν μετά θλίψεως ότι ό υιός σας έφρονεύθη ένδόξως εις συγκρούσιν μετά των Ιθαγενών κ. τ. λ. κ. τ. λ.
Άμέσως ό φτωχός πατέρας ήλπιωσε ψηλά τά χέρια του και, σαν να τόν έβλεπε, χτυπούσε τó κουδούνι της πότας της εισόδου, έκανε τόν περπάτημα και κάθιε μέρα, τόσο ό κ. Βεργέιγ, όσο και ή Μαρτίνα, παρατηρούσαν μι' νέα του πρόδο. Ήταν γλυκός και χαλαρός προς όλους. Όσοτό έννοιωσε έξαίρετο μίσος προς τόν ταχυδρόμο, τόν γαίγισε με άγριες διαθέσεις, πράγμα πού τόν άνάγκαζε, για να τόν κρατήσ' σε άπόστασι, να τόν φοβρίζη. Ό γέρος ήταν έξω φρονών γι' αυτό και έλεγε κάθε τόσο στο σκύλλο:
— Πρέπει να τόν αγαπάς τόν ταχυδρόμο, γιατί αυτός μωυ φέρνει τά γράμματα τού αγαπημένου μου παιδιού. Είναι ό αγγελιαφόρος των καλών και των κακών ειδήσεων και τó κουτί του μοιάζει με τη ζωή. Είναι γεμάτο χαρές και δυστυχίες... Πόσον φτωχών ανθρώπων στον κόσμο δεν θα χτυπήει ή καρδιά μόλις τόν βλέπουν να πλησιάζη, όπως συμβαίνει με μένα!... Και όμως, πόσο μετριοφρων είναι!... Κάνει τιμία τη δουλειά του, χωρίς να περηφανεύεται για τήν ευγένειά της. Ό σκύλλος τόν άκουγε σιωπηλά. Αύτα τά πράγματα έξεπερνούσαν τήν αντίληψί του. Και έξακολουθούσε να γαίγίζει, όπως έβλεπε τόν ταχυδρόμο.
Σιγά-σιγά όμως, με τήν καρδιά, ήλπιωσε. Μόλις τόν

ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΑΣ
ΜΙΑ ΠΑ'ΔΙΚΗ ΑΓΟΡΙΑ
Ό Παιζό αγαπούσε πολύ να διηγείται διάφορα ιστορικά γεγονότα στα μικρά του έγγονα, τά όποια τόν άκουαν με πολύ ενδιαφέρον, γιατί ή άφήγησί του ήταν πολύ εύχρηστη. Μι'ά μέρα πού τούς μιλούσε για τόν Έρριχο τόν πρώτο, τούς άνέφερε μεταξύ των άλλων ότι ό βασιλιάς αυτός δεν γελούσε ούτε μι' φορά στη ζωή του, από τόν καιρό πού έχασε τόν πολυαγαπημένο του γιό.
— Ένας όμως άπ' τούς έγγόνους τού Γαλιού έδειξε δυσπιστία σχετικά και ρώτησε τόν πατέρα του:
— Κατά Κι' όταν τόν έγαργάλαζαν τί έκανε; Ούτε τότε δεν γελούσε;...

ΑΠΟ ΤΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ

Μιά ιστορική αλήθεια... Η φίλια των βασιλέων. Βαλεντίνος Γκούντχερ, ο επιστήθιος φίλος του Φραγκίσκου Ιωσήφ. Η καταπληκτική εμπιστοσύνη του αυτοκράτορος. Μιά περίφημη γυναίκα. Η «λέαινα των σκαλονιών». Το διαζύγιο της κυρίας Έσκελες. Η κακώς γλωσσες των σκαλονιών. Ένας μεγάλος και τρελλός έρωας. Το βαρυσήμαντο έγγραφο που χάνεται κατά μυστηριώδη τρόπο. «Προδοσία!...» Το τραγικό τέλος μιας μεγάλης ευνείας κλπ. κλπ.

Ένας μεγάλος ιστορικός είπε κάποτε: «Το πιο βαρύ πράγμα στον κόσμο είναι η φίλια των βασιλέων!» Η ιστορική αυτή αλήθεια επιβεβαιώνεται και από την ιστορία του Αυστριακού εαυτοκράτορα Βαλεντίνου Γκούντχερ, του οποίου η φίλια με τον αυτοκράτορα της Αυστρίας Φραγκίσκο Ιωσήφ Β' παρέμεινε παροιμιώδης. Την ιστορία της φίλιας αυτής, που είναι αρκετά περίεργη και ενδιαφέρουσα και η οποία κατέληξε σε τραγωδία, θα σας διηγηθώ σήμερα.

Ο Βαλεντίνος Γκούντχερ κατείχε εξαιρετικά εμπιστευτική θέση στην αυτοκρατορική Κυβέρνηση της Αυστρίας. Μα αυτό δεν ήταν και τόσο σπουδαίο. Τό σπουδαίο ήταν ότι ο νεαρός και ωραίος αυτός εαυτοκράτορας έσχε βαθεία φροσύνη και αγάπη προς τον κύριό του και γι' αυτό ο Φραγκίσκος Ιωσήφ τον περιέβαλε με την ύψηλή του φίλια, με την απόλυτη εμπιστοσύνη του και με τη μεγάλη του προστασία.

Η ιστορία αναφέρει πολύ σπάνιες παρόμοιες περιπτώσεις φίλιας βασιλέων. Οι μονάρχαι είναι, κατά κανόνα, σχεδόν, δύσπιστοι προς όσους τους περιστοιχίζουν και ποτέ δεν αφήνουν να παρασυρθούν από τα αισθήματά τους. Δεν συνέβαινε όμως το ίδιο και με τον Αυστριακό αυτοκράτορα απέναντι του Γκούντχερ. Ο εαυτοκράτορας αυτός είχε όλη την εμπιστοσύνη του αυτοκράτορος του. Ήταν ο μοναδικός του φίλος, ο μοναδικός του εμπιστός! Δεν υπήρχε λεπτομέρεια ούτε των δημοσίων υποθέσεων, ούτε και της ιδιωτικής ζωής του Φραγκίσκου Ιωσήφ, που να του ήταν άγνωστη. Οι δύο φίλοι ήταν πάντοτε αχώριστοι και έδιναν μαζί έξω, ντυμένοι κατά τον ίδιο τρόπο, σαν άπλοι πολίται, για να μπορούν να περπατούν και να διασκεδάζουν παντού όπου ήθελαν, ελεύθεροι από κάθε επίσημοτητα και αγνώριστοι. Για τον Αυστριακό αυτοκράτορα ο Φραγκίσκος Ιωσήφ ήταν το άστρο και το είδωλο της ζωής του. Για τον αυτοκράτορα της Αυστρίας πάλιν ο Γκούντχερ ήταν ο επιστήθιος, ο στενός, ο εγκαρδιός φίλος. «Βεζή» κα επί τέλους έναν άνθρωπο! τον άκουγαν να λέγει συχνά γι' αυτόν.

Και όμως η παροιμιώδης αυτή φίλια του μονάρχη και του υπηκόου του ήταν προωρισμένη να καταλήξει πολύ τραγικά... Στή Βιέννη, την πρωτεύουσα του Φραγκίσκου Ιωσήφ, έφτασε κάποτε μια περίφημη γυναίκα. Η «λέαινα των σκαλονιών», όπως την έλεγαν, η οποία έφερε από τους μεγαλύτερους τραπεζίτας της Αυστριακής πρωτεύουσας. Η ωραιότατη αυτή κυρία κατήγχετο από τη Βιέννη. Είχε παντρευτεί Έσκελες από τον άντρα της και γι' αυτήν στη Βιέννη.

Η φίλια της στην Αυστριακή πρωτεύουσα απέτυχε πρακτικά κοσμικό γεγονός. Η ωραία αριστοκράτισσα δεν διακρινότανε μονάχα για την καλλονή της, αλλά και για το πνεύμα της. Της άρεσε να την περιστοιχίζουν μόνο κομψοφύμιστοι των σαλονιών, αλλά και οι μεγαλύτεροι λόγιοι και καλλιτέχναι. Πρό πάντος όμως, όταν

Κανείς δεν μπορεί σήμερα να ξέρει, κατά πόσον ήταν σωστές αυτές η διαδόσεις. Το βέβαιο ωστόσο είναι ότι ο Γκούντχερ ήταν ένας από τους θαυμάσιους που περιστοιχίζουν την ωραία αριστοκράτισσα, όπως επίσης βέβαιο είναι ότι, οποιαδήποτε κι αν ήταν τα σχέδιά της, τα πράγματα πήραν τροπή πολύ διαφορετική. Γιατί, στο τέλος, ο κομψός εαυτοκράτορας πέτυχε να σκληρώσει την καρδιά της ωραιότατης αυτής γυναίκας, ενώ συγχρόνως εκείνη σκληρώνει τη δική του καρδιά.

Ο έρωτας αυτός υπήρξε μεγάλος και παράφορος. Η κυρία Έσκελες και ο Βαλεντίνος Γκούντχερ απέσπασαν ένα από τα περιφημότερα ερωτικά ζευγάρια, που ανυψούνται τα χρονικά της τρελλής Βιέννης.

Ο Γκούντχερ βέβαια δεν μπορούσε να κρατήσει μυστικό τον έρωτά του από το στενό του φίλο τον αυτοκράτορα και έτσι ο Φραγκίσκος Ιωσήφ γνώριζε ολόκληρη την ερωτική περιπέτεια του φίλου του και συχνά μάλιστα συνόδευε, αυτόν και την αγαπημένη του, σε κανένα εξοχικό κέντρο ή πήγαινε και τους έδινε στην ερωτική τους φωλιά.

Ο νεαρός εαυτοκράτορας είχε μοιράσει την καρδιά του στον κύριό του και τη φίλη του. Όλες τις ώρες της ερασιμίας του υπηρέτουσε αποκλειστικά τον αυτοκράτορα. Μα κάθε διαλειμμα και ελεύθερο λεπτό το περνούσε πάλι στην πολυκαταρμένη του. Και εκεί, ο ένας δίπλα στον άλλο, διενερούντουσαν το πάντα καινούριο και όπως τόσο παλιό όνειρο της αγάπης!

Μα το εύχισμένο αυτό όνειρο δεν διήρκεσε πολύ.

Ένα βράδυ, η ωραία κυρία Έσκελες παρέθεσε δείπνο σε μερικούς διαλεχτούς φίλους. Ο αυτοκράτορας ήταν επίσης προσκεκλημένος. Η συντροφιά ήταν εθιμική και ευχάριστη, το κρασί ωραίο, τα φαγητά ελκυστικά και έτσι η συγκέντρωση βόταζε ολόκληρη τη νύχτα χωρίς κανείς να την αντιληφθεί. Κατά τις πρωινές ώρες ο Γκούντχερ συνόδευσε στα ανά-

ξαναχώρισε στη Βιέννη, ήταν η έλευση γυναίκας, που διψούσε περιπέτειες και ερωτικούς θριάμβους. Πέρασε λίγος καιρός και η Βιέννη ολόκληρη, η κοσμική Βιέννη, δεν μιλούσε παρά γι' αυτή. Η κακώς γλωσσες των σαλονιών έσχαλιναν κάθε της πράξη και ισχυρίζοντο μάλιστα ότι είχαν ανακαλύψει τα παράπομα σχέδια αυτής της περίφημης λεαινής. Και ποιά ήταν αυτά τα σχέδια; Απλούστατα, να προσέλκυση την προσοχή του αυτοκράτορος και να αγαπη-

τη από τον Φραγκίσκο Ιωσήφ! Έλεγαν δε ότι μονάχα γι' αυτόν το σκοπό η κυρία Έσκελες είχε φροντίσει να συνδεθεί από τις πρώτες μέρες της άφιξής της με τον εμπιστο και φίλο του αυτοκράτορος, τον Γκούντχερ...

Κανείς δεν μπορεί σήμερα να ξέρει, κατά πόσον ήταν σωστές αυτές η διαδόσεις. Το βέβαιο ωστόσο είναι ότι ο Γκούντχερ ήταν ένας από τους θαυμάσιους που περιστοιχίζουν την ωραία αριστοκράτισσα, όπως επίσης βέβαιο είναι ότι, οποιαδήποτε κι αν ήταν τα σχέδιά της, τα πράγματα πήραν τροπή πολύ διαφορετική. Γιατί, στο τέλος, ο κομψός εαυτοκράτορας πέτυχε να σκληρώσει την καρδιά της ωραιότατης αυτής γυναίκας, ενώ συγχρόνως εκείνη σκληρώνει τη δική του καρδιά.

Ο έρωτας αυτός υπήρξε μεγάλος και παράφορος. Η κυρία Έσκελες και ο Βαλεντίνος Γκούντχερ απέσπασαν ένα από τα περιφημότερα ερωτικά ζευγάρια, που ανυψούνται τα χρονικά της τρελλής Βιέννης.

Ο Γκούντχερ βέβαια δεν μπορούσε να κρατήσει μυστικό τον έρωτά του από το στενό του φίλο τον αυτοκράτορα και έτσι ο Φραγκίσκος Ιωσήφ γνώριζε ολόκληρη την ερωτική περιπέτεια του φίλου του και συχνά μάλιστα συνόδευε, αυτόν και την αγαπημένη του, σε κανένα εξοχικό κέντρο ή πήγαινε και τους έδινε στην ερωτική τους φωλιά.

Ο νεαρός εαυτοκράτορας είχε μοιράσει την καρδιά του στον κύριό του και τη φίλη του. Όλες τις ώρες της ερασιμίας του υπηρέτουσε αποκλειστικά τον αυτοκράτορα. Μα κάθε διαλειμμα και ελεύθερο λεπτό το περνούσε πάλι στην πολυκαταρμένη του. Και εκεί, ο ένας δίπλα στον άλλο, διενερούντουσαν το πάντα καινούριο και όπως τόσο παλιό όνειρο της αγάπης!

Μα το εύχισμένο αυτό όνειρο δεν διήρκεσε πολύ.

Ένα βράδυ, η ωραία κυρία Έσκελες παρέθεσε δείπνο σε μερικούς διαλεχτούς φίλους. Ο αυτοκράτορας ήταν επίσης προσκεκλημένος. Η συντροφιά ήταν εθιμική και ευχάριστη, το κρασί ωραίο, τα φαγητά ελκυστικά και έτσι η συγκέντρωση βόταζε ολόκληρη τη νύχτα χωρίς κανείς να την αντιληφθεί. Κατά τις πρωινές ώρες ο Γκούντχερ συνόδευσε στα ανά-

ξαναχώρισε στη Βιέννη, ήταν η έλευση γυναίκας, που διψούσε περιπέτειες και ερωτικούς θριάμβους. Πέρασε λίγος καιρός και η Βιέννη ολόκληρη, η κοσμική Βιέννη, δεν μιλούσε παρά γι' αυτή. Η κακώς γλωσσες των σαλονιών έσχαλιναν κάθε της πράξη και ισχυρίζοντο μάλιστα ότι είχαν ανακαλύψει τα παράπομα σχέδια αυτής της περίφημης λεαινής. Και ποιά ήταν αυτά τα σχέδια; Απλούστατα, να προσέλκυση την προσοχή του αυτοκράτορος και να αγαπη-

πορα τον έσπεμένο φίλο του. Εκεί οι δύο φίλοι καληνυχτίστηκαν, όπως πάντα, και ο νεαρός εαυτοκράτορας ανέθηκε και πάλι στο αμάξι του για να γυρίσει στο σπίτι του.

Έξαφνα όμως χλώμισα! Το έγγραφο δεν βρισκόταν στη θέση του! Έλειπε!... «Αν είχε πέσει σε ξένα χέρια, μεγάλη μυστική της αυτοκρατορίας!...» απεκαλύπτοντο.

Αμέσως ο εαυτοκράτορας διέταξε τον αμάξι να γυρίσει στο σπίτι της κυρίας Έσκελες. Μόλις έφτασε εκεί, μπήκε μέσα φοβερά ταρραμένος. Η θαλαμηπόλος της φίλης του είπε ότι η κυρία της δεν ήταν στο σπίτι και ότι πρό μισής ώρας είχε φύγει για το Βερολίνο!

— Προδοσία!... ήταν η πρώτη λέξη που βγήκε από το στόμα του. Μα μια άλλη σκέψις τον συνεκράτησε:

— Όχι! είπε μέσα του. Είπε αδύνατο η φίλη μου να με επρόδωκε!... Έφτασε παντού ωστόσο, μα το έγγραφο δεν υπήρχε πουθενά.

Το πρωί, πολύ νωρίς, έτρεξε στο αυτοκράτορα. Ο Φραγκίσκος Ιωσήφ ήταν ακόμα στο κρεβάτι του. Όταν όμως τον άγγειλαν ότι ο επιστήθιος φίλος του ζητούσε να τον ιδεί χωρίς άλλο, διέταξε να τον μπάσουν στην κρεβατοκάμαρά του. Ο Γκούντχερ έπεσε στα γόνατα δίπλα στο προσκέφαλο του αυτοκράτορος και με δάκρυα στα μάτια του έζησε τι του είχε συμβεί.

Ο Φραγκίσκος Ιωσήφ τον άκουσε φαινομενικά ήρεμος. Στο τέλος όμως του είπε τα λίγα αυτά λόγια μοναχά: — Φύγετε άμεσα από το δωμάτιό μου, κύριε!

Δεν ήταν πειρά ο φίλος αυτός που μιλούσε τώρα. Ήταν ο αυτοκράτορας. Και ο αυτοκράτορας της Αυστρίας ήταν τρομερός στις αποφάσεις του.

Την ίδια μέρα υπονοήθηκε στον Βαλεντίνου Γκούντχερ μια αυτοκρατορική διαταγή, δια της οποίας του ανενθίτο μιάσημη μνηστήρις σε μια μακρινή επαρχία της αυτοκρατορίας. Ο νεαρός εαυτοκράτορας κατάλαβε τότε ότι την τελευταία στιγμή ο Φραγκίσκος Ιωσήφ δεν θέλησε να τον σύρει στα δικαστήρια με την κατηγορία της εσχάτης προδοσίας.

Λίγες μέρες αργότερα, η κυρία Έσκελες ξαναγύρισε στη Βιέννη. Αμέσως όμως διεταχθή να εγκαταλείψει το Αυστριακό έδαφος και αναγκάστηκε να φύγει, χωρίς να ιδεί τον αγαπημένο της που είχε φύγει κιόλας για τη μακρινή επαρχία του. Δύο μήνες αργότερα ο Γκούντχερ πέθανε στην έβουρα του από θλίψη και μαρμαρί. Ο αυτοκράτορας του είχε πει:

— Δεν θέλω πειρά να σε ξαναδώ μπροστά μου!

Και δεν τον ξαναείδε πράγματι αυτόν που του είχε σταθεί ο πιο εγκαρδιός φίλος και ο πιο πιστός του υπηκόος.

Βαρέ, αλήθεια, πράγμα το να είναι κανείς φίλος ενός μονάρχη!...

ΑΠΟ ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ

Ο ΑΕΤΟΣ ΤΟΥ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗ

Ένα ζωντανό σύμβολο ενός περιέργου Κράτους. Μια λύκαινα που γυρίζει στους δρόμους της Κοζάνης. Ο Καπετάν Γούλας από τον Όλυμπο. Ένα παράσημο πού... γρατσουνίζει. Ο Ναύαρχος και τα δελφίνια. Μια έφοδος κατά του Κυβερνείου της Θεσσαλονίκης. Τι τρώνε οι αέτοι. Πώς δεν άνεστήθη ο δικέφαλος κτλ.

Πολύ πριν σχηματισθεί η Προσωρινή Κυβέρνηση της Θεσσαλονίκης και αναλάβει η Τριανδρία (Βενιζέλου—Δαγκλή—Κουντουριώτη) τη διακυβέρνηση της Βορείου Ελλάδος, ο κ. Ιωάννης 'Ηλιάκης ήταν Γενικός Διοικητής της Δυτικής Μακεδονίας.

Ο κ. 'Ηλιάκης κυβερνούσε με σύνεση και με πόνο το διαμέρισμα εκείνο, πράγμα που έκανε τους κατοίκους της Μακεδονίας να τον νοσταλγούν και να τον θυμούνται και σήμερα ακόμα.

Επειδή όμως τότε, τόσο οι σύμμαχοι, όσο και οι Γερμανοδούλοι, είχαν καταλάβει σχεδόν το 'Ελληνικό Κράτος στη Μακεδονία, ο κ. 'Ηλιάκης αναγκάστηκε να ανακηρύξει σε ιδιαιτερότητα... Κράτος της Δυτικής Μακεδονίας, για να την σώσει από τους...

Συμμάχους. Επειδή δε κάθε Κράτος πρέπει να έχει και το σύμβολό του, το Κράτος του κ. 'Ηλιάκη είχε ως σύμβολο έναν αετόν—ζωντανόν όμως—τον οποίον του έφεραν από τον Όλυμπο.

Τον αετό αυτό τον είχε πιάσει και του τον είχε χάσει ένας άλλος αετός του Όλμπου, ο Καπετάν Γούλας, ο οποίος επί Τουρκοκρατίας ήταν διαρκώς επαναστάτης και είχε πάντοτε στημένη μια 'Ελληνική σημαία στις κορυφές του Όλμπου.

Ο κ. 'Ηλιάκης έδωσε τον αετό με μια αλυσίδα και τον έβαλε σε μια ταράτσα του Διοικητηρίου της Κοζάνης, όπου δεν έπαιναν να τον φιλοδοξούν με διάφορους μεθόδους, όλοι όσοι επισκέπτοντο το Γενικό Διοικητή.

Έτσι ο αετός σιγά-σιγά ήμερσε. Φαίνεται πως τότε η εποχή ήταν τέτοια, ώστε οι άγριοι να μην φοβούνται οι άνθρωποι και να ήμερουν τα θηρία, γιατί, εκτός του αετού, στους δρόμους της Κοζάνης γύριζε ήσυχη και χωρίς να την ενοχλή κανείς, αλλά και χωρίς να ενοχλή κανένα και μιά... λύκαινα ήμερωμένη, η οποία μάλιστα ανήκε στην άστυνομία!...

Όταν, τέλος, στά 1917, η Προσωρινή Κυβέρνηση εγκαταστάθηκε στη Θεσσαλονίκη,

Και έως εδώ μεν τα πράγματα επήγαιναν καλά. Ο Γούλας όμως, μόλις έμαθε ότι ο αετός του εστάλη στη Θεσσαλονίκη, κινεί λοιπόν από την Τσαρίτσανη της Έλασσόνας και μια και δύο πηγαίνει στον 'Ηλιάκη και διαμαρτύρεται:

— Εγώ δεν σου τον έστειλα 'έδω τον αετό μου, για να τον στείλεις στη Θεσσαλονίκη να γίνη... κορυμπίε!

Μα τον έστειλα στο Ναύαρχο!

— Αφού ήθελες να στείλεις κάτι στο Ναύαρχο, να του έστειλεις ένα... δελφίνι!

Και μια και δύο, ο Γούλας φύγει από την Κοζάνη για τη Θεσσαλονίκη.

Μόλις έφτασε εκεί, τράβηξε κατ' εὐθείαν για το Κυβερνείο, όπου έμενε ο κ. Κουντουριώτης, για να ελευθερώσει τον αετό, αφού 'Ο-

ΜΥΘΟΙ

Ο ΗΛΙΟΣ, Ο ΑΕΡΑΣ ΚΑΙ ΤΟ ΚΡΥΟ

(Ρουσσική παράδοση)

Ένας διαβάτης απάντησε μιά μέρα στο δρόμο τον 'Ηλιο, τον Αέρα και το Κρύο και τους καλημέρισε.

— Για ποιόν απ' όλους μας τάχα είπες την καλημέρα; άρχισαν να λέν οι ένας στον άλλον οι τρεις σύντροφοι.

— Για μένα, φρακιά, είπε ο 'Ηλιος, γιατί φοβάται μην τον καλώ...

— Έχεις λάθος, είπε το Κρύο. Την είπες για μένα, επειδή με φοβάται περισσότερο.

— Μη μαλώνετε άδικα, πρόσθεσε ο Αέρας γιατί έμένα μονάχα καλημέρισε.

Τέλος άρχισαν οι τρεις να φωνάζουν δυνατά και να βρίζουν ο ένας στον άλλο, επιμένοντας καθένας στη γνώμη του.

— Τέλος πάντων σε τι θα μας ωφελήσουν οι φιλονικίες; είπε ο Αέρας. Δεν πάμε καλύτερα να ρωτήσουμε τον ίδιο σε ποιόν είπες την καλημέρα;

— Αμέσως έτρεξαν πίσω απ' το διαβάτη, τον έπιασαν και ζήτησαν να τους λύσει την άπορία τους.

— Τον Αέρα καλημέρισε απάντησε εκείνος.

— Πολύ καλά, είπε ο 'Ηλιος γεμάτος θυμό. Τώρα όμως δεν θα μου ξεφύγεις. Θα σε κάψω με τις ακτίνες μου και τότε θα με θυμηθείς.

Μη φοβάσαι καθόλου, του είπε ο Αέρας. Δεν έχεις να πάθεις τίποτε απ' αυτόν, γιατί μόλις θέληση να σε κάψει, θ' άρχισω εγώ να φυσάω και θα σε δροσίω με την πνοή μου.

— Ναί, αλλά δεν έσκέφτηκες πως εγώ θα σε παγώσω; πέταχτηκε τότε και το Κρύο.

Μην ανησυχής από τέτοια λόγια, φίλε μου, απάντησε πάλι ο Αέρας. Μόλις το Κρύο δείξει πως θέλει να σε πειράξει, εγώ άμέσως θα πάω να σε φασώ κι έτσι δεν θα έχεις κανένα φόβο. Βλέπεις λοιπόν ότι κανένας δεν μπορεί να σου κάνει κακό, όταν δεν πάρει και μένα με το μέρος του.

Μην ανησυχής από τέτοια λόγια, φίλε μου, απάντησε πάλι ο Αέρας. Μόλις το Κρύο δείξει πως θέλει να σε πειράξει, εγώ άμέσως θα πάω να σε φασώ κι έτσι δεν θα έχεις κανένα φόβο. Βλέπεις λοιπόν ότι κανένας δεν μπορεί να σου κάνει κακό, όταν δεν πάρει και μένα με το μέρος του.

Τούτοχού! του απάντησε ο κ. 'Ηλιάκης.

Και έως εδώ μεν τα πράγματα επήγαιναν καλά. Ο Γούλας όμως, μόλις έμαθε ότι ο αετός του εστάλη στη Θεσσαλονίκη, κινεί λοιπόν από την Τσαρίτσανη της Έλασσόνας και μια και δύο πηγαίνει στον 'Ηλιάκη και διαμαρτύρεται:

— Εγώ δεν σου τον έστειλα 'έδω τον αετό μου, για να τον στείλεις στη Θεσσαλονίκη να γίνη... κορυμπίε!

Μα τον έστειλα στο Ναύαρχο!

— Αφού ήθελες να στείλεις κάτι στο Ναύαρχο, να του έστειλεις ένα... δελφίνι!

Και μια και δύο, ο Γούλας φύγει από την Κοζάνη για τη Θεσσαλονίκη.

Μόλις έφτασε εκεί, τράβηξε κατ' εὐθείαν για το Κυβερνείο, όπου έμενε ο κ. Κουντουριώτης, για να ελευθερώσει τον αετό, αφού 'Ο-

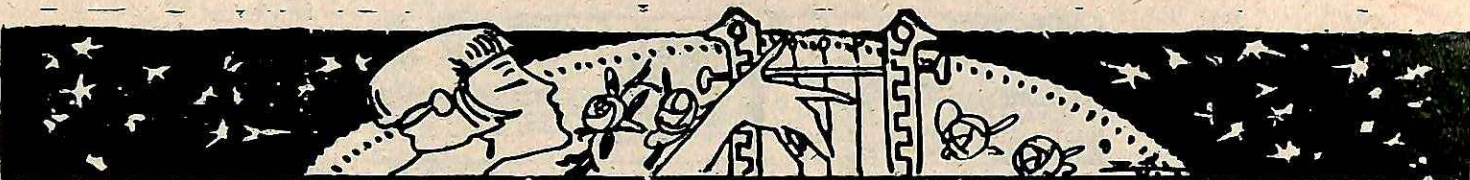
Και έως εδώ μεν τα πράγματα επήγαιναν καλά. Ο Γούλας όμως, μόλις έμαθε ότι ο αετός του εστάλη στη Θεσσαλονίκη, κινεί λοιπόν από την Τσαρίτσανη της Έλασσόνας και μια και δύο πηγαίνει στον 'Ηλιάκη και διαμαρτύρεται:

— Εγώ δεν σου τον έστειλα 'έδω τον αετό μου, για να τον στείλεις στη Θεσσαλονίκη να γίνη... κορυμπίε!

Μα τον έστειλα στο Ναύαρχο!

— Αφού ήθελες να στείλεις κάτι στο Ναύαρχο, να του έστειλεις ένα... δελφίνι!

Και μια και δύο, ο Γούλας φύγει από την Κοζάνη για τη Θεσσαλονίκη.

ΔΙΣΘΗΜΑΤΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

ΤΟΥ MICHEL PROVINS

ΤΟ ΑΔΕΙΑΝΟ ΚΛΟΥΒΙ

(Στο σπίτι του κ. και της κ. Ντυμπού, τη νύχτα, μετά το γάμο της κόρης τους. «Ολα είνε πειά σι-σινιλά και σκοτεινά. Καθισμένοι οι γονείς κοντά στη φωτιά, μένουν άμλητοι, κυτάζοντας κάθε τόσο τα μεγάλα ξημα δωμάτια, όπου κανείς θόρυβος δεν ακούγεται πειά. Η ά-τμόσφαιρα είνε γεμάτη από τ' ά-τρώματα των καλεσμένων, που έφυ-γαν, και μερικά λουλούδια, που έ-πεσαν από τις πολυτελείς τουαλέ-τες των κυριών, μαραίνονται άπα-νω στους τάπητας».)

ΕΚΕΙΝΟΣ, (σηκώνεται, κάνει με-ρικά βήματα και παίρνει από κάτω ένα μαραμένο κρινό). — Νά, αγαπη-τή μου, τι έμεινε, ύστερ' από μια τέ-τοια ημέρα, μια ημέρα μοναδική μέσ' στη ζωή, μια ημέρα που άλλαξε όρι-στικά τη ζωή τώσων ανθρώπων...

ΕΚΕΙΝΗ, (κυντάζοντας το κρι-νό). — Ένα μαραμένο λουλούδι... ΕΚΕΙΝΟΣ. — Μαραμένο, όπως μα-ραμένεις είνε τώρα ή καρδιάς μας...

ΕΚΕΙΝΗ. — Τι έπαθες;... Άνθ' ό-ρες τώρα δεν σκέπτεσαι τίποτε άλλο εκτός απ' αυτά... Άνθ' όρες, τώρα σε τρώει ή θλίψη...

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Και σ' δεν τ' α σκέ-πτεσαι; ΕΚΕΙΝΗ. — Νά... Μά πρέπει να λογιζόμαστε... Όλος ο κόσμος παν-τρούει να κορίτσια του...

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Φυσικά... Είνε μά-λιστα και μερικοί γονείς που μένουν τρισευτυχισμένοι όταν παντρεύουν την κόρη τους... Μά αυτό, σ' βεβαιώνω πώς δεν μ' έμποδίζει να νοιώθω άπο-ρη μια άπεραντη θλίψη, έτσι καθώς βρισκόμαστε μόνοι, κοντά σ' αυτή τη φωτιά που κοντεύει να σβήσει... "Ω!... ή λύπη μου είνε πολύ μεγάλη... Είμαι πάρα πολύ δυστυχής...

ΕΚΕΙΝΗ. — Δεν ήσουν ώστόσο έ-τσι όταν, πρό δύο έτών, παντρεύσαμε το γιό μας...

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Δεν ήταν το ίδιο πράγμα...

ΕΚΕΙΝΗ. — Θυμώμαι μάλιστα πώς μ' έπαυσε, έπειδή ήμουν έγώ τότε ακριβώς όπως είσαι ένω τώρα...

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Μά έπ' όρες όλο-κληρες καθόσουν κ' έκλαιγες...

ΕΚΕΙΝΗ. — Μά μήπως κ' έσ'ν τώ-ρα δεν κλαίς;... "Ας είνε!... "Ετρε-φες πάντα ξεχωριστή αδυναμία για την Ιουλιέττα...

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Και σ' για τόν 'Ιά-κοβο...

ΕΚΕΙΝΗ. — Αυτό δεν είνε αλή-θεια... 'Αγαπώ το ίδιο και τα δύο μου παιδιά...

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Μονάχα που στο γά-μο του 'Ιακώβου τα μάτια σου είχαν μεταβληθ' σε πηγή δακρύων και τώ-ρα δεν έλγεις ούτε ένα δάκρυ.

ΕΚΕΙΝΗ. — Δεν κλάω, γιατί σ' βλέπω θλιμμένο και δεν θέλω να με-γαλώσω τη θλίψη μου...

ΕΚΕΙΝΟΣ, (σ' διαφορετικό τό-νο). — Είνε ήλθιο το να καθόμαστε και να φιλονικούμε έτσι... Μου φτά-νει ή στενοχώρια μου.

ΕΚΕΙΝΗ, (πλησιάζοντάς τον). — Εέρεις καλά, φτωχή μου φίλε, ότι ύ-ποφέρω, όσο και σ'... (Στοργικά). "Έλα, κάθισε κοντά μου... Έλα κοντά

μου να σ'ε παρηγορήσω... 'Εσύ είσαι το μεγαλύτερο από τα παιδιά μου... 'Υποφέρεις όχι μόνο γιατί έφυγε ή κόρη μας, αλλά και γιατί ηλέυεις λί-γο... "Ω! την ξέρω αυτή τη θλίψη...

ΕΚΕΙΝΟΣ. — "Ε, λοιπόν!... Νά! Είν' αλήθεια... Μαίνομαι έναντιόν αυ-τού του ζώου...

ΕΚΕΙΝΗ. — Ποιού ζώου;

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Του γαμπρού μου...

ΕΚΕΙΝΗ. — Πώς; Ζώου;... 'Ε-σύ πρό τριών άόχων μηνών έλεγες ότι ο γαμπρός σου είν' ένας λαμπρός νέ-ος...

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Νά... ήταν λαμ-

γνωστος ως χθές ακόμα, κύριος, να την πάρη και να την πάη στο σπίτι του... Μά αυτό είνε ήλθιο, βλακώ-δες... "Όσο το σκέτομαι, μου έρχε-ται να τρελλαθώ!...

ΕΚΕΙΝΗ. — Το ίδιο συμβαίνει σ' όλους τους γονείς...

ΕΚΕΙΝΟΣ. — "Α... δεν ξέρω, άν οι άλλοι γονείς το βρίσκουν αυτό ή-λθιο, μά έγώ έτσι το βρίσκω και το διακηρύσσω καθαρά και ξάστερα...

ΕΚΕΙΝΗ. — (Κυντάζει το ρολόι του). Δέκα ή ό-ρα... Τι να κάνουν τάχα τώρα;

ΕΚΕΙΝΗ. — Μά θα τρώνε, φίλε μου... Θα έφτασαν στο ξενοδοχείο πο-

τεβαίνη κάτω για να μ'ε υποδεχθ' και να μ'ε φιλήσ'η, ήμουν τρισευτυχισμέ-νος!...

ΕΚΕΙΝΗ. — Δεν μπορείς, ώστόσο, να έχης άπ' αυτή την άπαίτησι να σ'ε θυμάται σ' όλες τις στιγμές της ζω-ής της!... Τής καταλογίζεις ως σφάλ-μα ένα πράγμα πολύ φυσικό...

ΕΚΕΙΝΟΣ, (μουρμουρίζοντας). — Πολύ φυσικό!... Πολύ φυσικό!...

ΕΚΕΙΝΗ. — "Ετσι είνε βέβαια!... Θυμίσου όταν, έδω και τριάντα χρό-νια, φτάσαμε κ' έμεις στη Νίκαια, με-τά το γάμο μας, και καταλύσαμε στη χαριτωμένη βίλλα που είχες ετοιμά-σει έπίτδες... Τι άλλο έκάναμε παρά ν' ανταλλάσσουμε γλυκά φίλα και γλυκά λόγια;... Θυμίσουν τάχα έ-κείνες τις στιγμές έσ'ν τους γονείς σου κ' έγώ τους δικούς μου;...

ΕΚΕΙΝΟΣ, (νοσταλικά). — Πάει τόσος καιρός από τότε, ώστε δεν θυ-μιώμαι...

ΕΚΕΙΝΗ. — Εγώ όμως τό θυμώ-μαι... Τότε γιατί να κατηγορούμε το γαμπρό μας και την 'Ιουλιέτα;... Κά-νουμε τώρα τ'α ίδια που κάναμε κ' έ-μεις άλλοτε... Δεν είνε άχαριστία αυ-τό προς τους γονείς τους... Μήν ξε-χνάς ότι βρίσκονται στην άνοιξη της ζωής τους...

ΕΚΕΙΝΟΣ, (κάπως ήσυχασμένος). — "Ισως έχεις δίκιο...

ΕΚΕΙΝΗ. — Και βέβαια έχω δι-κιο... 'Η ζωή προχωρεί πάντοτε και ή έποχες έρχονται και παρέρχονται για όλους τους ανθρώπους... Νοιώσαμε κ' έμεις αυτή την άνοιξη με την ίδια ξε-νοιαστική χαρά που τη νοιώθουν τώρα τα παιδιά μας... Σήμερα έμεις βοι-σκόμαστε στο φθινόπωρό μας, ένω τα παιδιά μας τρέχουν μέσ' στην άνοιξη, πρὸς τὸν ήλιο και τις έλπίδες...

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Μά το σπίτι μας τώ-ρα είνε άδειο και μοιάζει με φωλιά που έφυγαν τ'α πουλιά της... Αυτό πρό πάντων με θλίβει... αυτό... Δεν μ'ας μένει πειά κανείς μέσ' στο σπίτι... Τὸ παιδί μας έφυγε... 'Η κόρη μας πει-πειά κ' έκλεινε... Τώρα τελείωσαν, τε-λείωσαν όλα πειά... (Κυντάζει τη ρυ-ναικα του που σπυρλιζει ένα δάκρυ στην άκρη του ματιού της). Βλέπεις λοιπόν πώς κ' έσ'ν σκέπτεσαι σ'άν κ' έ-μεις;...

ΕΚΕΙΝΗ, (συγκρατώντας τ'α δά-κρυά της). — Δεν πρέπει να κλαίω, έχω άδικο... Πρέπει να είμαστε εϋ-τυχείς, γιατί κάναμε τ'α παιδιά μας ευτυχισμένα...

ΕΚΕΙΝΟΣ. — "Ω! Θεέ μου!... 'Η ευτυχία!... 'Η ευτυχία των παιδιών μας!... Βλέπουν τώρα το μέλλον τους μέσα σ' ένα γαλάζιο όρίζοντα, όπου δεν ύπάρχει το παραμικρό σύννεφο... "Ετσι το βλέπουν κ' έμεις!... Μά, α-λοιμονο!... πόλη γρήγορα ό δόλζον-τας αυτός θολώνει από τις άνησυχίες, τις θλίψεις και τις άδελότητες της ζωής... "Ω! πόσο φοβόμ'αι γι' αυ-τούς!... Θα κατορθώσουν τάχα ν' άν-τεπεξέλθουν στον άγώνα της ζωής;... Φοβόμ'αι!... Φοβόμ'αι!... Πιστεύουν ακόμα σ'ε τέτοιες χίμαιρες!... Πι-στεύουν ακόμα πώς ό έρως άνατλήφω-νει το χρίμα... και πώς ό άνθρωποι ζουν σ'άν τ'α σπουρχία, τραγουδώντας

"Όταν την έβλεπα να κατεβαίνη για να μ'ε υποδεχθ' και να μ'ε φιλήσ'η...

πρὸς όσο ή σχέσεις μας ήσαν ακόμη τυπικές... "Ετσι μου φαινόταν τουλά-νχαι σ'τά έπαύσματα...

ΕΚΕΙΝΟΣ, (με μανία). — "Ω!... νά... Θα βρίσκονται σ'τά έπαύσματα... Αυτό ακριβώς είνε που μ'ε κάνει να σκέ-φτομαι...

ΕΚΕΙΝΗ. — Δεν σ'ε καταλαβαίνω.

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Δεν καταλαβαίνεις ότι τώρα ακριβώς αρχίζουν ν' ανταλ-λάσουν τα πιο τρυφερά τους φιλή-ματα και να λένε τα πρώτα τους έ-ρωτολόγια;... Κι' ότι ή 'Ιουλιέττα μου δεν θα θυμάται καθόλου, δεν θ' αφιε-ρόν'η ούτε μια σκέψη στον πατέρα της που τη λατρεύει κ' ό όποι-ος αυτή τη στιγμή λυό-ναι από το κακό του!...

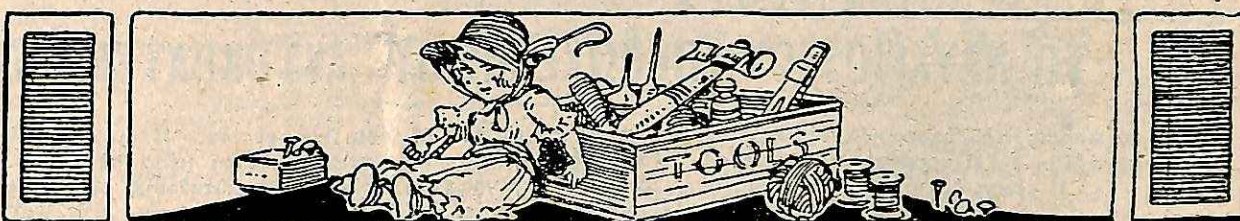
ΕΚΕΙΝΗ. — "Ω! είνε πολύ άχρη-στα τα παιδιά! Κοίμα-ποδ έκανε πώς μ' αγα-πούσε τόσο!... Κ' έγώ το είχα πιστέψει... "Ο-ταν γυρίσα στο σπίτι και την έβλεπα να κα-

τέβαίνη κάτω για να μ'ε υποδεχθ' και να μ'ε φιλήσ'η...

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Το καθήκον της!...

ΕΚΕΙΝΗ. — Μά τι ήθελες να κά-ν'η, φίλε μου, άφοϋ ήμεις οι ίδιοι της υποδείξαμε πώς αυτό ήταν το καθή-κον της;...

ΕΚΕΙΝΟΣ. — Τὸ καθήκον της!...

ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΤΗΣ ΚΟΡΩΝΗΣ

ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

Η ΜΥΤΖΗΘΡΑ ΤΗΣ ΓΡΗΑΣ

Μία φορά κ' έναν καιρό ζούσε μια γοργά κ' είχε τρία παιδιά, που ήταν πειά ό καιρός τους να παντρευτούν.

Πρώτο παντρεύτηκε το μεγαλύτε-ρο και πήρε μια καλή καπέλλα, που την έφερε άμέσως μετά το γάμο ν'α καθήσ'η στο σπίτι του, μαζί με τη μάν-να του.

Την άλλη μέρα άρχισε ή νύφη να συγγιζ'η και ν'α ξεσκονίζ'η το σπίτι. 'Εκεί όμως που συγγιζ'ε, είδε άπάνω στο δοκάρι βαλμένη μια μεγάλη κ' ω-ραία μυτζήθρα.

— "Αχ, μάννα, λέει της πεθεράς της, τί ώραία μυτζήθρα!... Δεν την κατεβάσαμε να την κόψουμε;

— Μπά, μπά, μπά, παιδάκι μου, της άπαντάει ή γοργά. Αυτή τη μυτζήθρα την έχω φυλαγμένη για τα γεράματά μου.

— Τι λές, μάννα, της ξαναλέει ή νύφη της γελώντας, έσ'ν που έχεις τρία παλληκάρια και δουλεύουν για να σ'ε θρέψουν, περμένεις να περάσης τ'α γεράματά σου με τούτη τη μυτζήθρα!...

Σάν είδε όμως στο τέλος ή νύφη, πώς ή γοργά δεν ήθελε με κανένα τρό-πο να κατεβάσ'η τη μυτζήθρα, δεν της είνε τίποτε άλλο κ' άφησε τη μυτζή-θρα εκεί που βρισκόταν.

Πέρασε κάμποσος καιρός από τότε. Μία μέρα παντρεύτηκε κ' ό δεύτερος γιος κ' έφερε κ' αυτός τ'α γυναικία του στο σπίτι.

Μά μόλις την άλλη μέρα ή καινούρ-για νύφη άρχισε να συγγιζ'η, είδε τη μυτζήθρα άπάνω στο δοκάρι και είπε στην πεθερά της:

— Τι ώραία μυτζήθρα! Δεν την κα-τεβάσαμε, να την κόψουμε;

— "Οχι, όχι, της άπάντησε ή γοργά. "Ασε τη μυτζήθρα εκεί που βρίσκεται. Τη θέλω για τ'α γεράματά μου.

— Σε καλό σου, μάννα, της ξαναέ-πε ή νύφη. 'Εσ'ν που έχεις τρεις γιους και δουλεύουν για να σ'ε θρέψουν, πε-ρμένεις να περάσης με τούτη τη μυ-τζήθρα τ'α γεράματά σου;

Τη στιγμή όμως εκείνη ή καινούργια νύφη είδε τη συντροφάδα της που της έκανε νόημα, δεν είπε τίποτε άλλο κ' άφησε τη μυτζήθρα στη θέσι της.

Σάν πέρασε κάμποσος καιρός, παν-τρεύτηκε κ' ό τρίτος γιος, ό μικρό-τερος. Αυτός ήρθε γυναικία μια έβεντη και τετραπέρατη κοπέλλα που καλγό-ναι και τόν φύλλο!

Την άλλη μέρα ή καινούργια νύφη, καθώς άρχισε να συγγιζ'η, είδε κ' αυτή άπάνω στο δοκάρι τη μυτζήθρα.

— Μπά, μια μυτζήθρα!... είπε. Τι θέλει άπάνω στο δοκάρι; Για στάσου να την κατεβάσω να την κόψουμε και να μαγειρέψουμε χυλοπίτες.

— "Οχι, όχι, της άπάντησε ή γοργά θυμωμένη. Πώς θα την κατεβάσης τη μυτζήθρα; Αυτή είνε δική μου. Την θέλω για τ'α γεράματά μου.

— "Έλα Χριστός και Παναγιά, της ξαναέπε ή νύφη. 'Αμ' δεν είσαι σ'τά

καλά σου, γοργά. Τρεις γιους έχεις και δουλεύουν και καρτεράς από του-τη τη μυτζήθρα να περάσης τ'α γερά-ματά σου; 'Εγώ θά την κατεβάσω...

— "Οχι, όχι!... άρχισε πάλι να φωνάζ'η ή γοργά.

Τότε μπήκαν στη μέση ή άλλες νυ-φίδες κ' έτσι έμεινε ή μυτζήθρα σ'όν τόπο της. 'Η μικρότερη όμως νύφη είχε τό σκοπό της.

— 'Αμ' τί, έλεγε, θ' άφήσω εγώ τη μυτζήθρα να ξεραθ'η άπάνω στο δοκά-ρι για να την έχ'η ή γοργά για τ'α γε-ράματά της; Κάποια μέρα θά την

— Θα σωπάσης, παληγόρη! της ά-πάντησε ή νύφη.

'Η γοργά όμως έσκονε όλοένα και τότε ή καλή σου ή νύφη την άρπά-ζει από τ'α μαλλιά κ' άρχισε να την τρα-βάει από δω κ' από κει. Στὸ τέλος την έβαλε κάτω και της έδωσε τέτοιο ξύλο, που έφτασε ή γοργά σ'τά τελευ-ταία της. Τότε εκείνη έτρεψε τη μυ-τζήθρα, έτοιμάσε τις χυλοπίτες και περίμενε νάρθουν οι άλλοι να φάνε.

Σάν τους είδε να φτάνουν από πέ-ρα, βγήκε έξω στην πόρτα και τους είπε ψευτοκλαίγοντας:

— "Αχ! τί να σ'ας πώ!... 'Ενώ εσείς λείπατε, κάτι κακό βγήκε την κακομοί-ρα τη μάννα και τώρα βρίσκεται σ'τά τελευταία της. Σάν κατάλαβε μάλιστα πώς δεν είνε πειά για ζωή, μου είπε και κατέβασα τη μυτζήθρα και την έρ-ριξα σ' τις χυλοπίτες.

Μπαίνουν μέσα οι άλλοι και τί να ιδούν; Τη γοργά την κακομοίρα, να ψυχμαχάη!... Δεν μπορούσε ούτε να μιλ'η, αλλά για να τους δείξ'η τί έ-τράβηξε έδειχνε στους γιους της τη νύφη της και ύστερα τις τέσσαρες γω-νιές του σπιτιού, όπου την είχε τραβή-ξει από τ'α μαλλιά, και τη μέση, όπου την είχε δέσει.

Οί γιοι της όμως δεν καταλάβα-ναν τίποτε.

Τότε ή έβεντη νύφη τους είπε:

— "Αχ, ξέρετε τί θέλει να σ'ας π'η ή κακομοίρα ή μάννα;... Με άγαστεί-τόσσο, που με άφηνει κυρά και νοικοκυ-ρά σ' τις τέσσαρες γωνιές και στη μέση του σπιτιού!...

Κ' έτσι ή τετραπέρατη τ'α κατάφερε και τη μυτζήθρα να πάρη και τη γοργά να ξεπατρεύ'η και νοικοκυρά του σπι-τιού να γίν'η.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

(Από ανέκδοτη λαογραφική συλλογή)

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΤΙ ΤΗΣ ΕΛΕΙΠΕ ;...

Μία φορά παρουσιάσαν στο βασιλέα της 'Αγγλίας 'Ιακώβο τόν Δ' κάποιον νεά μ' έξαιρετική μόρφωσι και άφάν-ταστη πολυμάθεια.

— 'Η νέα αυτή, του είπε εκείνος που τη συνέστησε, εκτός της Γαλλικής, της Γερμανικής και της 'Ιταλικής, ξέρει να διαβάσ'η και να γράφ'η επίσης την άρ-χαία 'Ελληνική, τη Λατινική, την 'Ε-βραϊκή!...

— Αυτό είνε σπάνια προτερήματα για μια νέα, τόν διέκρινε ό βασιλεύς χαμογελώντας. Δεν μου λένε όμως, ξέρει να ράβ'η;...

ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ εις άπολύτως βα-νοποιητών τιμήν παλαιά περιοδικά και ήφημερίδας, πρό πενήνταετίας. Γράφεται μέσ' : Περιοδικόν «Οικογένεια», Δέκα 7, 'Αθήνας.

Ο δολοφόνος Καγιάρ

ΤΑ ΤΡΟΜΕΡΩΤΕΡΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ

Η ΕΞΑΠΛΗ ΔΟΛΟΦΟΝΙΑ ΤΟΥ ΝΑΣΣΑΝΤΡ

Μία εύτυχημένη οικογένεια. Στο άπαιρο εξοχικό σπίτι. Μία τρομερή σφαγή. Πώς αφηγείται ο κακούργος το έγκλημά του. Άναισθησία και κυνισμός! Η δολοφονία του οικογενειάρχου. Μετά τον σύζυγον, η σύζυγος! Η σφαγή των παιδιών. Με το μαχαίρι του ψωμιού! Ο φόνος της γρηάς. Η καταδίωξις και η σύλληψις του κακούργου κλπ. κλπ.

Το έγκλημα της παύσεως από την ίδια την απολογία που έκανε ο κακούργος άμέσως μετά την σύλληψι του και η οποία, όπως θα ήθελε, είχε πρωτοφανή σε κυνισμό:

«Από καιρό είχα βάλλει στο μάτι —επε στην απολογία του Καγιάρ— το άπαιρο αυτό σπίτι, στο οποίο νό-

μιζε άπλωθι πυκνό, ώστε κι' αν περνούσε κανένας, δεν υπήρχε φόβος να με δει. Την ώρα εκείνη μάλιστα είχα αρχίσει να βρέχη...

Χωρίς να δισταζω καθόλου πήδηξα τον ξύλινο φράχτη που περιτοίχιζε το σπίτι και, μολις βεβήκα στο περβόλι, διευθύνθηκα προς την τζαμιά.

Μα ήταν άρχα πεία... Μια και είχα κάνει την αρχή, έπρεπε να τελειώνω...

Είχα μαζί μου δυο τουφέκια, τα οποία είχα κλέψει από έναν όπλοπώλη της Μπριόν... Σήκωσα το ένα απ' αυτά και, σκοπευόντάς τον στο κεφάλι, άναμσα απ' τα τζάμια, πυροβόλησα... Η σφαίρα μου πέτυχε περίφημα το στήθος της, γιατί άμέσως τιν έδα να σωριάζεται από την καρένια του, νεκρός στο πάτωμα...

Έβουσα τότε μια σπρωτιά στην πόρτα και μπήκα μέσα στο σπίτι. Μα την ίδια στιγμή είδα να μπαίνει μέσα στο δωμάτιο η γυναίκα του πρώτου μου θύματος, η οποία βρισκόταν, φανερά, στην κουζίνα και είχε άκουσει τον πυροβολισμό...

Μόλις είδε τον άνδρα της τωριασμένο στο πάτωμα και έμεινα μέσα στο δωμάτιο με το όπλο στηριγμένο στον ώμο μου, έκανε να φωνάξει...

Μα δεν έπρόφτασε... Πριν ακόμα βγή ή φωνή από το στόμα της, πυροβόλησα και της φόρεψα μια σφαίρα στο στήθος, αφήνοντάς την κι' αυτήν στον τόπο...

Νόμιζα πως είχα ξεπερδείσει πεία. Μα δεν έπρόφτασε να κάνει τη σκέψη αυτή και, να σου! Άξαφνα βλέπω να μπαίνουν στο δωμάτιο δυο παιδιά, φορώντας τα πουκάμισά τους μόνο και ξυπόλητα. Κοιμόντουσαν στο διπλανό δωμάτιο και, καθώς άκουσαν στον πυροβολισμό, έτρεξαν μέσα περτόμα για να δουν τί συμβαίνει...

Σκέφτηκα τότε ότι, μια και είχα σκοτώσει τους γονείς τους, αυτά δεν έκανε πεία να ζήσουν... Το ένα τουφέκι μου είχε εντομεταξύ άδειάσει και σήκωσα το άλλο...

Πυροβόλησα δυο φορές στη σειρά και τα μικρά σορίστηκαν κάτω σαν σκοτωμένα απ' τους κυνηγούς λαγούδακια...

Έτσι είχα άκαλλαχτή πεία από τέσσερους ενοχλητικούς μάρτυρες και, επειδή πεινούσα τρομερά, κάθησα στο τραπέζι, που το είχα στρώσει σαν να με περίμεναν, για να φάω και για να πιω με την ήσυχία μου...

Δεν είχα ακόμα βάλλει την πρώτη μουκιά στο στόμα μου, όταν είδα να παρουσιάζεται στην πόρτα ένα μικρό κοριτσάκι, που ήταν κι' αυτό ξυπόλητο και φορούσε μόνο το πουκάμισό του...

Έπρεπε να το ξεφορτωθώ κι' αυτό, μα τα τουφέκια μου είχαν πεία άδειάσει... Τότε βλέποντας άπάνω στο τραπέζι ένα ψωμί-

Ο Καγιάρ πυροβολεί και φονεύει από τις κυκλίδες της εξώπορτας τον Λεμπλόν

μια πως κατοικούσε μονάχα μια γρηά γυναίκα. Τέλος, ένα βράδυ, καθώς τριγύριζα εκεί κοντά, βλέποντας την ερημιά που επικρατούσε, σ' έβλεπα την περιφέρεια γύρω, αποφάσισα να πραγματοποιήσω, άμέσως και χωρίς αναβολές το σχέδιό μου...

Η ώρα ήταν περασμένη, το σκοτάδι

τη πόρτα της εισόδου. Μόλις έφτασα εκεί, κότταξα άναμσα απ' τα τζάμια και τότε είδα μέσα στο δωμάτιο ένα άντρα που καθόταν πλάι στο τραπέζι και διάβαζε στο φώς της λάμπας την εφημερίδα του... Εαφνιάστηκα πολύ βλέποντάς τον, γιατί δεν περίμενα την παρουσία άνδρος μέσα στο σπίτι...

Ο Καγιάρ, μετά την δολοφονία της πεθεράς του Λεμπλόν, σπάει και ψάχνει τα σουτάκια...

«Ένα από τα φοβικιστικότερα έγκλήματα που άναφέρουν τα δικαστικά χρονικά του παρελθόντος, υπήρξε άσφαλώς και η εξαπλή δολοφονία που διαπράχθη κατά τον Άπριλιο του 1898 στην περιφέρεια του Νασσάντ της Γαλλίας.

Μια ήσυχη κι' εύτυχισμένη άστική οικογένεια, άποτελουμένη από τόν πατέρα, ονομαζόμενο Λεμπλόν, ήλικίας τριανταεπτά ετών, από τη γυναίκα του, ήλικίας σαράντατριών ετών, από την πεθερά του, ήλικίας έδωμήντα πέντε ετών και από τα τρία παιδιά τους, τη Λεωνία, δέκα ετών, τον Παύλο, επτά ετών και τη Γωάννα τεσσάρων ετών, έδολοφονήθη κατά τόν άγριώτερο τρόπο από κάποιον άθλιο, ονομαζόμενο Καγιάρ, ήλικίας εικοσιεπτά ετών.

Ο Λεμπλόν καθόταν μαζί με τους δικούς του σ' ένα άπαιρο ισόγειο εξοχικό σπίτι στο όροδο που πάει από το Μπριόν στο Μπωλόν και υπηρέτούσε ως υπάλληλος σ' ένα γειτονικό έργοστάσιο ζυχαροπλαστικής. Όλοι όσοι τον έδεσαν, τόν αγαπούσαν για την καλή του καρδιά και τόν άγαθό του χαρακτήρα. Η σύζυγός του πάλι, Παρισινή την καταγωγή, ήταν μια γυναίκα, για την οποία σε όλη την περιφέρεια του Νασσάντ δεν άκουγε κανείς παρά επαινούς. Ήταν πολύ γλυκειά, πολύ καλή και πάντοτε πρόθυμη να βοηθήσει όποιονδήποτε θ' άπευθυνόταν σ' αυτή. Έτσι το άντρόγυνο αυτό, με τα τρία παιδιά της και με την πεθερά της, η οποία ήταν επίσης καλή γυναίκα, άποτελούσε μια εύτυχισμένη οικογένεια, της οποίας όλοι εξέλειαν την εύτυχία...

Ένας κακούργος όμως, ένα θηρίο μάλλον παρά άνθρωπος, ο Καγιάρ, μέσα σε μια ώρα έστειλε στον άλλο κόσμο όλα τα μέλη της οικογενείας αυτής, με την ελπίδα να κλέψει λίγα χρήματα...

Τούτώρα πως έλαβε χώραν τó τρομερό αυτό έγκλημα, που άναστατώνει πρό τριακονταετίας όλόκληρη τη Γαλλία για τη μεγάλη του άγριότητα. Την έρευνήθη-

μάχαιο, τó άρπαξα, κι' άρπάζοντας συγχρόνως τó κοριτσάκι απ' τó λαιμό, τόν έκοψα πέρα για πέρα, τόσο γρήγορα, ώστε μονάχα ένα άχλ' έπρόφτασε κι' έβγαλε.

—Πάει κι' αυτό! επά τότε. Δεν πιστεύω να μείνει μόνη άλλη κανείς... Όστόσο, πριν καθίσω πάλι στο τραπέζι για να συνεχίσω τó φαγητό μου, που μου τó είχε διακόψει η εμφάνισις τού κοριτσιού, σκέφτηκα να κάνω μια βόλτα μέσ' στο σπίτι για να βεβαιωθώ βτι πραγματικά δεν είχε μείνει πεία κανείς σ' αυτό.

Προχώρησα λοιπόν σε μια κάμαρη τού βάρους κι' εκεί είδα πάλι μια γρηά που κοιμόταν στο κρεβάτι της ήσυχα. Αυτή δεν είχε άκουσει τούς πυροβολισμούς.

—Ένας ακόμα! είπα. Τι χρειάζεται μια γρηά;

Γέμισα τó ένα από τα όπλα μου και, στρίβοντας την κάννη του στον κρόταφό της, τη σκότωσα. Το κεφάλι της έγινε κομμάτι και τó μυαλό της γέμισαν τó δωμάτιο...

Συνέχισα τη βόλτα μου και στις άλλες κάμαρες κι' άφου βεβαιώθηκα βτι δεν υπήρχε πεία κανείς ζωντανός μέσ' στο σπίτι, ξαναγύρισα στην τραπεζαρία κι' έφαγα κι' ήπια με την ήσυχία μου... Έπειτα έσπασα όλα τα έπιπλα και τó έψαξα από πάνω ώς κάτω, παίρνοντας όσα πράγματα ήταν εύκολο να μεταφερθούν...

Μόλις, κατά τις εζή τó πρώτο, ο κακούργος έφυγε απ' τó άπαιρο εκείνο σπίτι, τούς κατοίκους τού όποιου είχε σκοτώσει, τόσο άγρια, τόσο άπάνθρωπα... Διευθύνεται τότε προς κάποιον καλλιεργητή των περιγύρων, ονομαζόμενο Μπλότ, τόν όποιο παρεκάλισε να τού νοικήσει ένα καροτσάκι για να μεταφέρει τη βαλίτσα του στο σταθμό. Ο καλλιεργητής τού νοικήσε πράγματι ένα μικρό υπηρέτη του, τó Μενίλ, να τó τραβήξει αυτός ως τó σταθμό... Ο Καγιάρ φόρτωσε στο καροτσάκι όχι μόνο τή βαλίτσα τήν όποια είχε κλέψει από τó σπίτι των θυμάτων του, αλλά κι' ένα μεγάλο μπόγιο δεμένο με μια κίρκινι κουδέρτα.

Σε λίγες ώρες η δολοφονία έγινε γνωστή. Μόλις δέ ο Μπλότ και ο μικρός Μενίλ τήν έμαθαν, άμέσως υποψιάστηκαν τόν Καγιάρ και τόν κατήγγειλαν στην άστυνομία, η όποια άμέσως άρχισε να ψάχνει για τόν συλλάβη. Εύτυχώς, ο μικρός Μενίλ είχε άκουσει τόν κακούργο στόν σταθμό να ζητάει ένα εισιτήριο για τó Λιζιέ. Τό ανέφερε κι' αυτό στις άρχές κι' άμέσως ένας χωροφύλαξ, ο Μαριέ, έφυγε για τήν πόλη αυτή. Ο Μαριέ, φτάνοντας στο

Λιζιέ, δεν δυσκολεύτηκε ν' άνακαλύψη τήν κατοικία τού δολοφόνου, ο όποιος κατοικούσε σε ένα επιπλωμένο δωμάτιο, μαζί με κάποια γυναίκα, όνομαζόμενη Λουίζα Σεβαλιέ... Έκει, χωρίς να γυμνήσει καθόλου τήν πόρτα, τής έδωσε μια σπρωτιά, μπήκε μέσα και βρήκε τόν κακούργο τήν στιγμή ακριβώς που άνοιγε τή βαλίτσα του, μέσα από τήν όποια έβγαζε χειροπέδες στα χέρια.

Ο Καγιάρ, όταν όδηγήθηκε στην άστυνομία, δεν έδειξε καμιά συγκίνηση... Έμεινε άπαθής και άπαντούσε με πρωτοφανή κυνισμό στις έρωτήσεις των άστυνομικών περιγράφοντας μέσους της παραμικρότερης των λεπτομερειάς τά έγκλημάτα του και μ' άποκρύπτοντας τίποτε.

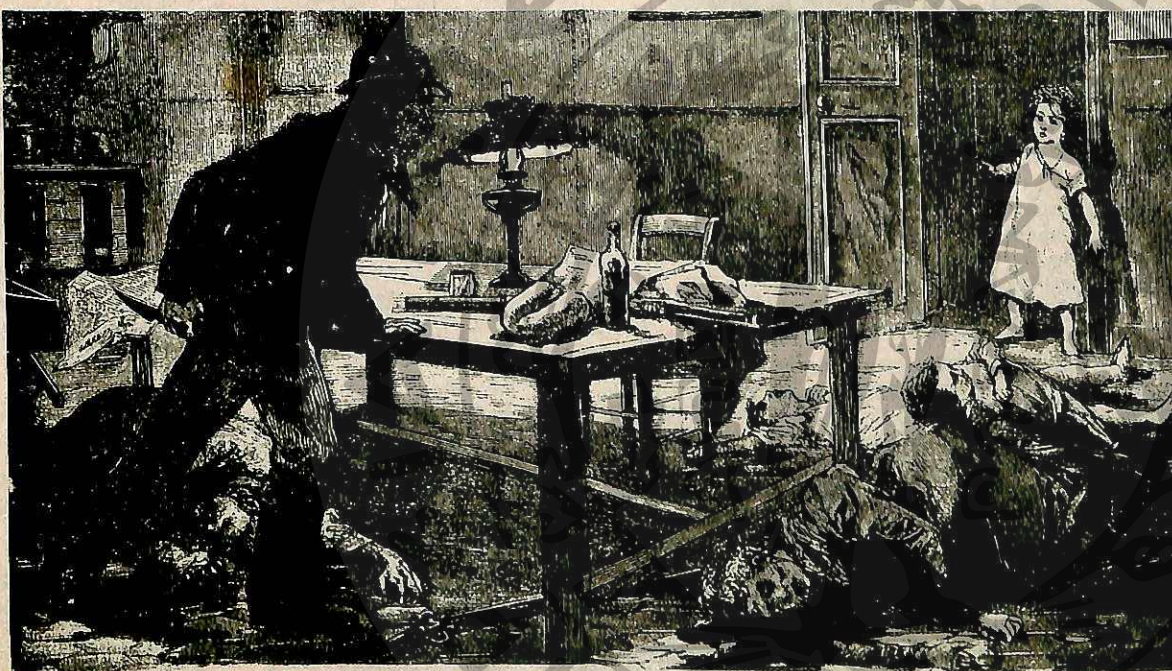

Η σφαγή τού τελευταίου θύματος τού Καγιάρ

τή λεία του.

Ο δολοφόνος, μόλις είδε τó χωροφύλακα, θέλησε να όρμησει προς τή γωνία τού δωματίου, όπου άπάνω σ' ένα τραπέζι βρισκόταν ένα τεράστιο μαχαίρι!... Μα ο Μαριέ δεν τόν άφησε. Όρμησε άπάνω του, τόν έπιασε και, ύστερ' από μια σύντομη πάλη κατώρθωσε να τού περάσει τις

—Έσκότωσα για να κλέψω, είπα. Πεινούσα και δεν είχα δουλειά. Τι θέλατε να κάνω; Όταν, τήν άλλη μέρα, τόν όδήγησαν στο Νασσάντ, για ν' άναγκαστήση τις άκρες τού έγκλημάτος, τó πλήθος, αν δεν παρενέβαινε η πολιτική, άφου από μια σύντομη συνοδεία των άστυνομικών, όσπως ήταν, τó σκαλοπάτι πού όδηγούσαν σε φτωχικές, πανάθλιες σοφίτες... Έγεννήθηκε με τήν όργη του πλησίον μέσα της και τó μόνο της π' ός ήταν η έλεημοσύνη!...

Ο Καγιάρ εν μέσω των θυμάτων του, όμωών έναντίον της μικρής Γωάννας πού ξύπνησε κι' έτρεξε λαχταρισμένη μόλις άκουσε τούς πυροβολισμούς

—Θάνατος στο δολοφόνο!... Θάνατος στο δολοφόνο!... έφώναζαν όλοι με μανία.

Οι πύο τολμηροί μάλιστα κατώρθωσαν να παραβιάσουν τή ζώνη των άστυνομικών που είχε σχηματισθ' γύρω από τόν Καγιάρ και να φτάσουν μέχρις αυτού, με τας άγριωτέρας διαθέσεις.

Τότε οι άστυνομικοί άναγκάστηκαν να τούς άπομακρύνουν χρησιμοποιώντας τούς ύποκοπάνους των όπλων τους...

Ο Καγιάρ κατεδικάσθη εις θάνατον και καρατομήθηκε έξη μήνες μετά τó έγκλημά του.

Μέχρι της τελευταίας του στιγμής διατήρησε τήν άπάθειά του και όταν τόν ανέβασαν επάνω στο ίκριωμα χυμολογούσε ήλιθίως!

ΜΙΚΡΑ-ΜΙΚΡΑ

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΟΥ ΛΑΜΑΡΙΝΟΥ

Η γυναίκα τού Λαμαρίνου, κόρη άνωτέρου Άγγλου άξιωματικού, ήταν ένα πλάσμα εξαιρετικό. Είχε άριστεί όλόκληρη τή ζωή της στην εξουσία τού συζύγου της και στην άνακούρσι των δυστυχισμένων. Τό περίεργο είναι ότι δεν άγαπούσε καθόλου τήν έπίδειξη, τούναντίον δέ προσπαθούσε να κρύβη απ' τούς άλλους κάθε φιλανθρωπική της πράξη, παρουσιάζομένη στους φτωχούς ως δίδεν κοριά Ντουμόντ. Με τó όνομα αυτό τήν έγνώριζαν οι φτωχοί της προστεινούμενι και ποτέ δεν έμαθαν τήν πραγματική της ταυτότητα. Κάποιος Γάλλος συγγραφέας έγραψε τó έξης, όταν η γυναίκα τού Λαμαρίνου άπέθανε:

«Γι' αυτή μπορεί να πη κανείς, ότι ή άριστέρα της ήγγειε τί έποίησε ή δειά, κατά τή θοή τού Εδάγγελίου. Τις άπειρες άγαθότητες της τις έκρυβε κι' απ' τις πιο σκενιώτερες φίλες της ακόμα. Με τó δόδυματο σώμα της και τή γενναϊόδοξη καρδιά της, πόσες φορές δεν άνέβηκε, άρρωστη και κουρασμένη όπως ήταν, τó σκαλοπάτι πού όδηγούσαν σε φτωχικές, πανάθλιες σοφίτες... Έγεννήθηκε με τήν όργη του πλησίον μέσα της και τó μόνο της π' ός ήταν η έλεημοσύνη!...

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

—Δός μου, κυρά, τόν άντρα σου και κρατά εσύ τόν κόπανο.

—Δεν θέλει οίχι, με νερό, θέλει νερό με ρίζι.

—Τό γαρούφαλο είναι μαύρο, μα πουλιέται με τó δόσι.

—Άφου τά μάτια τή/α, τή φουδία τί τά θέλω;

—Απ' όλα τά λαλούμενα, κάλλιο λαλεί ή πλώμα.

ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ ΜΑΚΡΥΝΩΝ ΛΑΩΝ

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΕΣ ΔΟΞΑΣΙΕΣ ΤΩΝ ΕΡΥΘΡΟΔΕΡΜΩΝ

Η θεωρία της μεταμορφώσεως στους Ίνδους. Η ψυχές που μεταβάλλονται σε... τρυγόνια! Το μήνυμα των πουλιών στο Θεό. Το Μέγα Πνεύμα. Ο αιματηρός «Χορός του Ήλιου». Φρικώδη μαρτύρια. Η λατρεία του πόνου. Επίδειξις αντοχής στα βασανιστήρια. «Διάχω το γυναικά μου, ποιός την θέλει;» Οι άγριες των δασών κτλ. κτλ.

Η θρησκευτική πεποιθήσις των Ίνδων της Βορείου Αμερικής είναι διαφορετικές από τόπο σε τόπο και από φυλή σε φυλή. Οι Σιού, οι Μαυρόποδες, οι Απάτσι και η Άλλες Ίνδικες φυλές λατρεύουν ή καθιερώσαν το δικό της θεό και κατά το δικό της τρόπο.

Μά, πάνω από τις τοπικές αυτές και φυλετικές διαφορές, όλοι ανεξαιρέτως οι Ίνδοι πιστεύουν στο «Μέγα Πνεύμα» και σε διάφορα άλλα πνεύματα δευτερευούσης σημασίας, των οποίων προορισμός είνε ν' ανταμείβουν τους καλούς και να τιμωρούν τους κακούς—πάντοτε όμως μετά θάνατον!

Μά, πάνω από τις τοπικές αυτές και φυλετικές διαφορές, όλοι ανεξαιρέτως οι Ίνδοι πιστεύουν στο «Μέγα Πνεύμα» και σε διάφορα άλλα πνεύματα δευτερευούσης σημασίας, των οποίων προορισμός είνε ν' ανταμείβουν τους καλούς και να τιμωρούν τους κακούς—πάντοτε όμως μετά θάνατον!

Οι Ουρόνοι πάλι πιστεύουν ότι από την στιγμή που θα τερμάτι το σώμα των, η ψυχή των μεταμορφώνεται σε τρυγόνι!

Σχετικώς, οι Χροκουά έχουν ένα πολύ συνηθισμένο έθιμο: Όταν πεθάνει κανείς, οι συγγενείς του αφήνουν ελεύθερο, το βράδυ της κηδείας, ένα πουλί που το κρατούσαν ως τότε κλεισμένο στο κλουβί. Το κάνουν αυτό για να πάρη μαζί του το πουλί την ψυχή του μακαριότητος και να την μεταφέρει, πάνω στις φτερούγες του, στο Μέγα Πνεύμα, τον άπολυτο άρχοντα ουρανού και γης.

Κάτι ανάλογο πιστεύουν και οι Γάπωνες, οι οποίοι έχουν τη συνήθεια, όταν πρόκειται ν' απευθύνουν στο θεό τους καμιά θερμή παράκληση, να εξαπολύουν διάφορα πουλιά.

Με τη διαφορά μόνον ότι οι Γάπωνες στα πόδια των πουλιών αυτών δένουν μικρές ταινίες, πάνω στις οποίες γράφουν τι επιθυμούν...

Το Μέγα Πνεύμα, όπως είπαμε, είνε σεβάστω σ' όλους τους Ίνδους. Εκείνοι όμως που το λατρεύουν με εξουσιοδοτημένο φανατισμό είνε οι Σιού, οι τρομεροί και πολεμοχαρείς Σιού, οι οποίοι για να εξηλασθούν απέναντι του και για να το εξευμενίσουν, υποβάλλονται κάθε τόσο σε ανωλόγητα μαρτύρια, ιδίως κατά τους μήνες Ιούνιο και Ιούλιο, όποτε τελείται ο «Χορός του Ήλιου».

Ο χορός αυτός είνε μιά από τις πιο ενδιαφέρουσες θρησκευτικές ιεραποστολές των Ίνδων.

Αρχίζει μ' ένα συμπόσιο, στο οποίο λαμβάνουν μέρος όλοι μικροί και μεγάλοι. Όταν περάσεν καλά και χορτάσουν, μιά νεαρά κόρη σηκώνεται από το τραπέζι και, χτυπώντας τρεις φορές ένα τύμπανο, λέει με δυνατή φωνή:

— «Αν υπάρχει εδώ κανείς πολεμιστής, ο οποίος μπορεί να κάνει αυτό που θα κάνω τώρα εγώ καλύτερα από μένα, ας προχωρήσει και ας λάβη το λόγο».

Όλοι όμως, τριγύρω τους, σιωπάζουν και κανείς δεν σηκώνεται από τη θέσι του.

Τότε η νέα διευθύνεται σαν ύπνωσιμένη, σαν να την οδηγεί ένα άορατο πνεύμα, προς ένα δέντρο, του οποίου έχουν πελεκήσει προηγουμένως τα κλαδιά, για να τα κάνουν πιο μυτερά.

Υστερα παίρνει ένα μπαλτά και τον καρφώνει με όση δύναμη έχει πάνω στο δέντρο. Οι πολεμιστές αποφασίζουν τότε να σηκωθούν και αυτοί από τη θέσι τους. Πλησιάζουν το δέντρο, παίρνουν τους μπαλτάδες των και αρχίζουν να το πελεκούν, ώσπου να το ρίξουν κάτω. Κατόπιν του κόβουν όλα τα κλαδιά, εκτός από δυο διχάλες—και μεταφέρουν τον κορμό στον τόπο της θυσίας.

Όταν φτάσουν εκεί, ανοίγουν μιά βαθειά τρύπα στο έδαφος και χώνουν μέσα τον κορμό. Δένουν και δώδεκα σκοινιά από τις διχάλες και αρχίζει η θρησκευτική τελεστή—μιά από τις πιο άγριες και αιματηρές τελετές που γίνονται ακόμα μεταξύ των άπολιτιστων ανθρώπων του κόσμου.

Οι πολεμιστές ανοίγουν με τα μαχίρια τους δυο έντομες πάνω στο στήθος των, παίρνει ο καθεύς την άκρη ενός σκοινιού, την βάζει βαθειά μέσα στην ανοιχτή πληγή και ύστερα πέφτει άποτομα προς τα πίσω, σέρνοντας με δύναμη το σκοινί.

Το άποτέλεσμα είνε να τεντωθή το δέρμα και να σχισθή,

και το αίμα ν' αρχίσει να τρέχει σαν ποτάμι!

Όσο πιο βαθειά είνε η πληγή που θ' ανοιχτή, τόσο περισσότερο ικανοποιημένοι είνε οι Σιού. Και αφού τελειώση το πρώτο αυτό μέρος του «Χορού του Ήλιου», πηγαίνουν να ξεκουρασθούν λίγο και να δέσουν τις πληγές των...

Υστερα επιστρέφουν, κάθονται σταυροπόδι, γύρω από τον όρθιο πάσσαλο και μένουν εκεί, σ' αυτή τη στάσι, ακίνητοι επί ολόκληρες ημέρες, χωρίς να φάγουν, χωρίς να πιούν τίποτα, έως ότου να πέσουν αναίσθητοι από την εξάντλησι.

Τότε η θυσία των θεωρείται πλήρης και έχουν τη συνείδησι αναπαυμένη, ότι εξετελέσσαν τα θρησκευτικά τους καθήκοντα.

Η τελετή αυτή θεωρείται ολοκαύτωμα προς το Μέγα Πνεύμα και μέτρον του θάρρους και της αντοχής κάθε πολεμιστού. Όποιος δεν μπόρεση ν' ανθίστη στη σκληρή αυτή δοκιμασία, τον περιφρονούν, και πολλές φορές τον διώχνουν από τη φυλή τους, για να μην τους ντροπιάζουν με την παρουσία του.

Η γυναικεία δεν λαμβάνουν συνήθως μέρος στον αιματηρό αυτό «Χορό του Ήλιου». Ωστόσο, φροντίζουν και αυτές να δώσουν δείγμα της γενναιότητος και της αντοχής των, κατά το μέτρον των δυναμειών τους.

Έχουν, λοιπόν και αυτές την υποχρέωσι να κόψουν με το μαχίρι ένα κομμάτι κρέας από το μπράτσο τους και να το πετάξουν μέσα στην τρύπα στην οποία είνε τοποθετημένος όρθιος ο κορμός του δέντρου.

Κατ' αυτόν τον τρόπο φαντάζονται, ότι επισύρουν την εύνοια του Μεγάλου Πνεύματος επί της φυλής.

Κατά τη διάρκεια της τελετής του «Χορού του Ήλιου», οι Ίνδοι Σιού, εκτός των άλλων, κανονίζουν και τα διάφορα

οικογενειακά και κοινωνικά ζητήματα των και εξουσιάζουν και διευθετούν όλες τις προσωπικές διαφορές των.

Τότε επίσης εκδικάζονται και τα διαζύγια. Όποιος, παραδείγματος χάριν, θέλει να χωρίση τη γυναίκα του, για τον ένα ή τον άλλο λόγο, χτυπάει μιά φορά το τύμπανο και φωνάζει:

— Διάχω το γυναικά μου!...

Ποιός θέλει να την πάρη! Αν παρουσιάσθι κανένας άλλος σύζυγος, όλα πάνε κατ' ευχήν. Παίρνει τη γυναίκα και φεύγει. Αν όμως η γυναίκα αυτή έχη φήμη μεγάλης και δεν αποφασίσει κανείς να βάλη τέτοιο υποπόδιον κανένας ισχυρός φύλακός της, έως ότου να πέσουν αναίσθητοι από την εξάντλησι.

Κατά το διάστημα επίσης του χορού αυτού οι γονείς των τρυγόνων—αυτιά των παιδιών τους, που γεννήθηκαν εκείνο το χρόνο.

Ο μάγος της φυλής είνε επιφορτισμένος μ' αυτή την δουλειά. Παίρνει το παιδί στην αγκαλιά του και το ανοίγει μιά βαθειά πληγή στον λωβό. Το παιδί ξεφωνίζει από τον πόνο, μ' ο μάγος, χωρίς να συγχινηθή καθόλου, του βάζει μέσα στην τρύπα ένα κομμάτι μολύβι, για να εμποδίστη το κρέας να ξαναβιάση.

Το μολύβι αυτό θα βγή όταν κλείσθι η πληγή, όταν δεν θ' υπέρχη πείνα κινδύνος να εξαφανισθή η τρυφή.

Υπάρχουν πολλοί Ίνδοι που έχουν σ' αυτιά των τρυπών τόσο μεγάλες, ώστε χωράει μέσα και δάχτυλο.

Παρ' όλον τον σκληρό φανατισμό τους και την απερίοριστη πίστι προς τους μάγους και τα πνεύματα, οι Ίνδοι σπανίως κακομεταχειρίζονται τους ιεραποστόλους.

Ωστόσο είνε πολύ δύσκολο να τους καταχτήση κανείς την χριστιανική θρησκεία.

Οι Ίνδοι ξαφνά που ζούνε στα δάση, και ιδίως οι Ίνδοι του Καναδά, δεν παίρνουν καθόλου στα σοβαρά τις υποδείξεις και τις προτροπές των χριστιανικών ιεραποστόλων. Έξ άλλου ζούν απομονωμένοι σχεδόν σε μεγάλη δάση, σε μικρούς οικισμούς, και δεν μπορούν να συγκεντρωθούν σε μεγαλύτερες ομάδες, για να είνε ευχερέστερο και το έργο των ιεραποστόλων.

Τρέφονται αποκλειστικώς από το φάσμα και το κυνήγι και η εξακολλητική διαμονή των στα άγρια

δάση τους έχουν επιθετικούς και επικινδύνους.

Οι Έρυθροδερμοι είνε γενναίωδοροι. Ο «Χορός του Ήλιου» ήταν άλλοτε γι' αυτούς μιά ευκαιρία για να μοιράζονταν τα υπάρχοντά τους στους φτωχούς της φυλής.

Εδιναν ο καθένας ό,τι είχε: Άλογα, ρούχα, γούνες, έμπορεύματα. Και όταν τα δίδαν όλα, δεν τους έμεινε πειά τίποτα, εκτός από το πολεμικό τους όπλο και τα όπλα των. Αυτά δεν μπορούσαν φυσικά να τα δώσουν, γιατί τότε πως θα πολεμούσαν; Ωστόσο σήμερα οι Έρυθροδερμοι δεν είνε τόσο γενναίωδοροι, όσο οι πρόγονοί τους.

Ο νόμος «αφθαλμό αντί οφθαλμού» είνε πολύ εν χρήσι σ' όλες τις Ίνδικές φυλές. Όποιος κλέβη ένα όπλο, πρέπει να είνε βέβαιος ότι θα βρεθή κάποιος άλλος που θα του κλέψη το δικό του. Ο Ίνδος έχει ιερών υποχρέωσι να σκοτώση εκείνον που εσχάτως ένα συγγενή του ή ένα άνθρωπο της φυλής του.

Το τρομερό όμως είνε ότι ο Ίνδος θάνατος φέρνει τον άλλον και συγγενή μετάξυ δύο οικογενειών ή και δυο φυλών έχθροπάθεια διαρκεί ολόκληρες δεκαετηρίδες, έως ότου αναληφθί στην ύπνοσι κανένας ισχυρός φύλακός και κανονίστη την διαφορά, αποζημιώνοντας τους παθόντας με όπλα ή με άλλα έμπορεύματα.

Όταν ένας Ίνδος θέλη ν' εκδικηθή τον θάνατον ενός συγγενούς του, δεν τ' άφεται απαραιτήτο να τιμωρήσθι το φονηά. Είνε ικανοποιημένος και αν ακόμα σκοτώσθι ένα άνθρωπο από τη φυλή του δολοφονή.

Αν δέ ο φονεύς είνε λευκός, τα σπαμένα θα τα πληρώσθι ο πρώτος λευκός που θα συναντήσθι ο Ίνδος εκδικητής στο δρόμο του. Ο νόμος της εκδικήσεως είνε, βλέπετε, ιερός για τους Ίνδους. Έχει γι' αυτούς θρησκευτική σημασία.

ΤΑ ΚΕΡΔΗ

ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Ο Βολταίρος υπήρξε ο πλουσιώτερος των συγγραφέων της εποχής του. Το έτησιο εισόδημά του ανήρχετο σε 350 χιλιάδες φράγκων, εκ των οποίων εδωσαντοσε κάθε χρόνο μονάχα τις εκατό χιλιάδες. Τα κέρδη του όμως αυτά δεν όφειλονται τόσο στην πένα του, όσο σε κεροδοσκοπικές επιχειρήσεις. Ποτέ του ο Βολταίρος δεν έσκεπθη να πλουτίσθι από τα συγγράμματά του.

Από τον εκδότη του δέ δεν έητοιδε ποτέ παρά ένα μικρό άσπιδά αντίτιμον πολυτελείας, για να τα διαλείνη στους φίλους του.

Ο Ρουσσώ έξ άλλου ποτέ δεν κατορθώσε να έχη έτησιο εισόδημα εκ των συγγραμμάτων του άνω των 2.700 φράγκων. Από τη «Νέα Έλαιο» του εκέρδισε 4.800 φράγκα μόνον, από το «Κοινωνικό Συμβόλαιο» 2.200 φράγκα και από τα μουσικά έργα του 5.400 φράγκα!... Ποσά δηλαδή ελάχιστα.

ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ εις απολύτως ικανοποιητικόν τιμὴν παλαιὰ περιοδικὰ καὶ ἐφημερίδας, ποδ πεντηκονταετίας Γράφατέ μας : Περιοδικὸν «Οἰκογένεια», Λέξα 7, Ἀθήνας.

ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΤΟ ΤΡΥΠΟΚΑΡΥΔΟ

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΤΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ GRIMM

Τὸν καιρὸ ἐκεῖνο τὰ πουλιὰ μολύβι-σαν ἀκόμα μεταξύ τους κ' ὄλοι καταλάβαιναν τὴ γλῶσσα τους. Ζούσαν, ὁστόσο, ἀκυβέρνητα, χωρὶς νάχουνε κανένα ἀρχηγό. Γι' αὐτὸ μιά μέρα συνάχτηκαν καὶ εἶπαν:

— Γιατὶ ἐμεῖς τὰ πουλιὰ νὰ ζοῦμε χωρὶς βασιλῆα; Νά, τὰ θηρία ἔχουν βασιλῆα τοὺς τὸ λιοντάρι, τὰ ψάρια τὴ φάλανα, οἱ ἄνθρωποι πάλι ἔχουν τοὺς αὐτοκράτορες καὶ τοὺς βασιλεῖδες τοὺς καὶ μονάχα ἐμεῖς δὲν ἔχομε κανένα ἀρχηγό. Ἐλάτε λοιπὸν νὰ διαλέξουμε ἕνα ἀπὸ μᾶς βασιλῆα.

— Γιατὶ δὴ; Ἐμμερὸς, νὰ βγάλουμε βασιλῆα! εἶπαν ὅλα μαζί τὰ πουλιὰ.

Καὶ μονάχα ἕνα πουλί, ὁ πελεκάνος, ἀνέστησε.

— Ζούσα, εἶπε, ὡς τώρα μονάχος... Μονάχος θὰ ζήσω καὶ στὸ ἐξῆς. Ἐσεῖς, ὁστόσο, μπορείτε νὰ κάνετε ὅ,τι θέλετε!

Καὶ ἀφοῦ εἶπε τὰ λόγια αὐτὰ ὁ πελεκάνος πέταξε στὰ γεμάτα λάσπη ἔλη, στοὺς ἄμμιους καὶ στὰ δάση τὰ πυκνὰ καὶ ἀπὸ τότε ἔπαψε νὰ ζῇ μαζί με τὰ ἄλλα πουλιὰ. Σὰν ἔφυγε ὁ πελεκάνος, ἀπεφάσισαν τὰ ἄλλα πουλιὰ νὰ συναχτοῦν πάλι τὴν ἄλλη μέρα καὶ νὰ ἐκλέξουν τὸ βασιλῆα τους. Πράγματι τὴν ὁρισμένη ὥρα συνάχτηκαν ὅλα, χωρὶς νὰ λείπει κανένα. Καὶ ποὺ ἤθελες καὶ δὲν ἦταν ἐκεῖ; καὶ οἱ σπουργίτες καὶ οἱ σίνιοι καὶ ἡ μαυροπούλες καὶ ἡ κοικοῦβάγια. Μὰ ποὺ νὰ τὰ μετρήσῃ κανεὶς! Κι' αὐτὸς ἀκόμα ὁ κοῦκος, ποὺ ποτὲ δὲν τοῦ λείπουν ἡ δουλειές, παρουσιάστηκε καὶ μαζί του ἦρθε καὶ ὁ ὑποχειρίος του ὁ τσαλαπετεινός. Ἦταν ἐκεῖ ἀκόμα κ' ἕνα ἄλλο πουλί, ἕνα μικρὸ πουλάκι, ποὺ κανεὶς δὲν ἤξερε οὔτε τὸν ὄνομα του καὶ.

Ἀφοῦ σκέφτηκαν ἐπὶ πολλὴ ὥρα τὰ πουλιὰ, τὸ τέλος ἀποφάσισαν νὰ βγάλουν βασιλῆα τοὺς ἐκεῖνο ἀπ' αὐτὰ, ποὺ θὰ πέταγε ἀψηλότερα ἀπ' ὅλα τὰ ἄλλα...

Καὶ ἀμέσως ὅλα μαζί τὰ πουλιὰ ὑψώθηκαν στὸν ἀέρα με τὴν ὁρμή, ὅστε ἡ σκόνη σηκώθηκε σιννερο καὶ σκέπασε τὴ γῆ.

Ὡστόσο, γρήγορα τὰ πουλιὰ ποὺ ἦταν πὺ μικρὰ ἀπὸ τὰ ἄλλα καὶ πὺ ἀδύνατα, ἀρχισαν νὰ κυνάζονται καὶ νὰ πέφτουν κάτω στὴ γῆ. Τὰ μεγαλύτερα κρατιόντουσαν ἀκόμα, μὰ κανένα δὲν μπορούσε νὰ παραβῇ τὸν ἀπὸ, ποὺ πέταξε τόσο ψηλὰ, ὥστε θὰ μπορούσε, ἂν ἤθελε, κ' αὐτοὺς ποὺ ἦσαν νὰ βγάλῃ τὰ μάτια με τὸ σφύριγμα του!

Ὅταν ὁ ἀέρας εἶδε πὺς κανένα ἄλλο πουλί δὲν εἶχε φτάσει πὺ ἀψηλὰ ἀπ' αὐτόν, σκέφτηκε: «Τί θέλω νὰ πάω πὺ ψηλὰ;... Μιά φορά, ἐγὼ θὰ βγῶ βασιλῆας!...»

Καὶ ὅχιος ὁ ἀέρας νὰ χαμηλώσῃ, ἐνὸς ὅρα τὰ πουλιὰ τοῦ φωνάζαν:

— Ἐσὺ εἶσαι ὁ βασιλῆας μας, κανένας δὲν πέταξε πὺ ψηλὰ ἀπὸ σένα... — Κ' ἐμεῖς μὲν ξεχνάμε; ἀκούστη-

κε τότε ἄξαφνα μιά διαπεραστικὴ φωνή.

Ἀμέσως ὅλα τὰ πουλιὰ γυρίζουν, κυττάζουν καὶ τί βλέπουν; Ἐνα μικροσκοπικὸ, τόσο δά, πουλάκι νὰ βροῖσκει πὺ ψηλὰ ἀπὸ τὸν ἀπὸ καὶ νὰ σαρταρά. Ἦταν τὸ μικροῦτακο ἐκεῖνο πουλάκι, ποὺ εἶχε ὀθὶ μαζί με τὰ ἄλλα καὶ ποὺ δὲν εἶχε ὄνομα. Εἶχε κρυφτεῖ στὰ φτερά τοῦ ἀπὸ κ' ἔτσι ἀνέθηκε ψηλὰ μαζί του, χωρὶς νὰ κοουραστῇ καθόλου. Ἀφοῦ ὑψώθηκε σχεδὸν ὡς τὸν οὐρανὸ, τὸ πουλάκι παύρησε τὸν ἀπὸ, διπλώσε τις φτερογίνους του καὶ σὰν κατέβηκε στὴ γῆ, ταίσιζέ:

— Ἐγὼ εἶμαι ὁ βασιλῆας!

— Ἀ, εἰς, χαμένο, πονηρὸ πουλί! φωνάζαν τότε ὅλα τὰ πουλιὰ, θέλεις νὰ γίνῃς βασιλῆας μας; Ὁχι, σὲ γε-

Μόλις ἐκλείσε ἡ κοικοῦβάγια τὸ μάτι της, τὸ τρυποκάρυδο ἔβγαλε τὸ κεφάλαι του ἀπὸ τὸ σκάσι, μὰ τὸ μάτι εἰτοιμάστηκε νὰ τὸ σκάσι, μὰ τὸ μάτι της κοικοῦβάγιας τὸ κύτταξε με τὸν τρόπο, ὥστε ξαναχάθηκε ἀμέσως στὴν ποντικότητι.

Ἀπὸ τὴν ὥρα ἐκείνη ἡ κοικοῦβάγια καθόταν ἄγοντη... Κόνεψε πάλι νὰ ξεμερώσῃ, ἡ αἰγούλα ἀρχισε νὰ προβάλλῃ, στὰν ἄξαφνα συνέβη ἕνα δυστύχημα στὴν κοικοῦβάγια. Ἐκλείσε τὸ ἕνα της μάτι καὶ ἔσχισε, γιὰ τις ἀμαρτίες της, ν' ἀνοίξῃ τὸ ἄλλο. Ἀποκοιμήθηκε ἔτσι βαθειά, σὰν νάταν πεθάνει. Τὸ τρυποκάρυδο, ποὺ δὲν ἦταν καθόλου βλάκας, πῆδηξε τότε ἀπὸ τὴν ποντικότητι κ' ἀπ' ἐδῶ πᾶν ὁ ἄλλος!

Ἀπὸ τότε ἡ κοικοῦβάγια φοβάται νὰ παρουσιάσῃ στὰ μάτια τῶν ἄλλων πουλιῶν. Κάθετα μέρες ολόκληρες στίς κορυφές τῶν δέντρων, εἶτε στὰ πυκνὰ δάση καὶ γυρλόβει τὰ μάτια, νομίζοντας πὺς φυλάγει τὸ τρυποκάρυδο. Μονάχα τὴ νύχτα πετὰ καὶ κυνάζει τοὺς ποντικούς, γιὰ τὰ σκάσιον νέσιος βαθεῖες τρύπες. Μὰ τὸ τρυποκάρυδο δὲν περνᾷ καλύτερα. Κι' αὐτὸ ὡς τώρα ἀκόμα φοβάται νὰ φωνάξῃ στὰ μάτια τῶν πουλιῶν, γιατί θὰ τὰ περνοῦσε πὺ ἀσχημά για τις πονηριές του καὶ γιὰ τὴ φωνάλα του ἀπὸ τὴν ποντικότητι. Ζῇ τὸν περισσάπορο καιρὸ στοὺς κήπους καὶ τοὺς λαχανοκηπους καὶ κάπου-κάπου, σὰν εἶδε πὺς δὲν εἶνε κανεὶς γύρω, πετὰ σὲ καμιά κλαδοφραγῇ καὶ φωνάζει:

«Ἐγὼ εἶμαι βασιλῆας! Ἐγὼ εἶμαι βασιλῆας! Μὰ γι' αὐτὸ τὸ ὄνομασιν περνοῦμαι! «Τρυποκάρυδο».

Βέβαια, ὅλα τὰ πουλιὰ εὐεναν ἐχρησιμεύουν ποὺ δὲν εἶνε βασιλῆας τὸ τρυποκάρυδο, μὰ πὺ πὺς χάριξε ὁ κοικοῦβάγιας. Καὶ τώρα ἀκόμα, Ἦταν μετ' ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου ἔπαινα διημάται πὺς ξεφουτώθηκαν τὰ πουλιὰ τὸ τρυποκάρυδο, ἀνεβαίνει ψηλὰ καὶ ἀπὸ τὴ χαρὰ του κελαεῖ: «Ἀχ, τί καλὰ, τί καλὰ, τί καλὰ!...»

Καὶ ἀπεφάσισαν τὰ πουλιὰ νὰ κλέψουν τὸ τρυποκάρυδο στὴν ποντικότητι.

Καὶ ἀπεφάσισαν τὰ πουλιὰ νὰ κλέψουν τὸ τρυποκάρυδο στὴν ποντικότητι.

Καὶ ἀπεφάσισαν τὰ πουλιὰ νὰ κλέψουν τὸ τρυποκάρυδο στὴν ποντικότητι.

Καὶ ἀπεφάσισαν τὰ πουλιὰ νὰ κλέψουν τὸ τρυποκάρυδο στὴν ποντικότητι.

ΣΤΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΡΟΥΖΕ ΝΤΕ ΛΙΛ, Ο ΣΥΝΘΕΤΗΣ ΤΗΣ ΜΑΣΣΑΛΙΩΤΙΔΟΣ

Μασσαλιώτης, τὸ δούριο τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως. Πῶς ὁ Ρουζέ ντέ Λιλ συνέθεσε τὴ Μασσαλιώτιδα. Οἱ τρομεροὶ Ἰακωβίνοι. Ὁ Ροβεσπιέρος στὴ λαίμητρο. Καταδιώξεις καὶ φυλακίσεις. Οἱ χωρικοὶ καὶ ὁ συνθέτης. Περιπλάνησις στὰ βουνά. «Τί μοῦ μένει νὰ κάμω; Νὰ σκοτωθῶ;» Ὁ τραγικὸς θάνατος τοῦ Ρουζέ ντέ Λιλ. «Ἀλλὸν ἀνφάν ντέ λα πατρί...»

Ἡ ἱστορία τῆς «Μασσαλιώτιδος» τοῦ περιήμνου ἔθνικοῦ ἔμνου τῶν Γάλλων, εἶνε ἐπάνω-κάτω γνωστὴ σὲ διόνους.

Τὸν Ἀπρίλιο τοῦ 1792 τὰ ἐπαναστατικὰ στρατεύματα ἦσαν συγκεντρωμένα στὸ Στρασβούργο. Ὁ πόλεμος ἐναντίον τῆς Πρωσίας εἶχε κηρυχθῇ. Ἐνα βορᾶν, ὁ Δῆμαρχος τοῦ Στρασβούργου, βαρὼνς ντέ Ντίτριχ, εἶχε καλέσει σ' ἐσπερίδα τοὺς ἀξιωματικούς τῶν ἐπαναστατικῶν λεγεῶνων. Τὸ κρεστὶ ἔφερεται ἀπὸ τὸν εἰρημιστὴ καὶ ὁ ἀντιπρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς, μὲ τὸν ἐνθουσιασμό, ὁ ἔνθουσιασμός ἦταν τὸ κύριο χαρακτηριστικὸν τὴν ἐποχὴ ἐκείνη γιὰ τὴν ἐπαναστατικὴν Γαλλία. Τὰ ἐπαναστατικὰ τραγούδια, τὸ «Πὸν-Νέρε», τὸ «Δά Ἰρά» καὶ ἡ «Καρμανιόλε» ἔπαιζαν κ' ἔθουσαν.

Ὅλοι τραγουδοῦσαν καὶ ἦσαν εὐχνοί. Καὶ μόνον ὁ Ρουζέ ντέ Λιλ, ἕνας νεαρὸς λοχαγὸς, καθότανε σὲ μιὰ γωνίᾳ σκεπτικὸς καὶ ἀμήλητος. Οἱ ἄλλοι προσκεκλημένοι τὸν παρατήρησαν αὐτὸ καὶ τὸν ρώτησαν γιατί ἦταν τόσο σκεπτικὸς. Τότε ὁ Ρουζέ ντέ Λιλ ἀποκρίθηκε, μὲ ἀργή φωνή, ἔχοντας πάντα τὰ μάτια του ἀνοιχτά καρφωμένα ἐμπρός του:

— Βλέπω τὰ στρατεύματα τῆς Ἐπαναστάσεως νὰ ἐξορμῶν, συμπολιταί, βλέπω τὴν φάλαγγα μας νὰ ἐπιτίθενται ἀκόρεκτες ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ... Καὶ σκέπτομαι πόσο μεγάλος ἐνθουσιασμός χρειάζεται γιὰ νὰ νικήσουν τὰ ἐπαναστατικὰ δόγματα... Σκέπτομαι τί θὰ μπορούσε νὰ δώσῃ αὐτὸν τὸν ἐνθουσιασμό, τὸν ἀκατανίκητο, στοὺς ἐχθροντάς μας...

Ἀμέσως τὰ τραγούδια καὶ ἡ εὐθυμία συνομιλίας ἔβρισαν καὶ οἱ οἱ συνδιατυμῶνες κάρφωσαν τὰ βλέμματά τους στὸ νοσταλγικὸ πρόσωπο τοῦ νεοῦ λοχαγοῦ. Μὰ ὁ Ρουζέ ντέ Λιλ εἶχε σιωπῇ καὶ δὲν ἤθελε νὰ προσπέσει τίποτε πρὸς αὐτούς. Ἐπεί, ἔπειτα ἀπὸ λίγες στιγμὲς σιωπῆς, ἡ συνομιλία ἐναντίον καὶ πάλι, μὲ σοβαρότερες φωνές. Ὅλοι συλλογιζότανε πόσο δύσκολο μὰ καὶ πόσο μεγάλον ἔργον ἦταν νὰ κερδηθῇ ἡ νίκη. Ὁ Ρουζέ ντέ Λιλ δὲν ἀνακατέθηκε πρὸς τὴν συζήτησι. Ὁ βαρὼνς Ντίτριχ, ὁ δὲ πρῶτος, ὁ ὁποῖος τὸν γνώριζε καλά, τὸν παρακολουθοῦσε ἀπὸ τὴ θέσι του καὶ ἔβλεπε τὸ πρόσωπό του νὰ φλογίζεται ὅλο-ἐνα περισσότερον καὶ τὸ κεφάλι του νὰ σαλεύῃ ρυθμικά. Στὸ τέλος τὸν εἶδε νὰ σηκώνεται ἀπότομα καὶ νὰ τραβᾷ πρὸς τὴν πόρτα. Χωρὶς νὰ διστάσῃ τοῦ εἶπε τότε:

— Ἀγαπᾷτε μου ντε Λιλ, καταβαίνει τί γίνεται μέσα σου. Τὸ μάντευσα. Κάνε αὐτὸ πού σκέπτεσαι!... Προχώρησε!...

Καὶ τοῦ ἔφριξε τὸ χέρι. Ἐχον συγγενισθῇ καὶ οἱ δύο τους. Τότε ὁ Ρου-

ζέ ντέ Λιλ μπῆκε στὸ διπλὸν δωμάτιο, κάθησε ἐμπρὸς στὸ τραπέζι καὶ πῆρε στὸ χέρι του τὴν πένα.

Ὁ Ρουζέ ντέ Λιλ, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, ἦταν καὶ μουσικός. Καὶ ἁφνικά εἶχε συλλάβει τὴν ἰδέαν νὰ δώσῃ στὴς ἐπαναστατικὰς λεγεῶνας τῶν ἐχθροντῶν ἕνα πολεμικὸ ἐμβατήριον. Ἐνα ἐμβατήριον, πού θὰ σκοποῦσε τὸν ἐνθουσιασμό, ἕνα παθητικὸ καὶ φλογερὸ τραγούδι, πού νὰ δηλοῦσε μὲ τὸ ἐξασπασμὸν τοῦ κερανοῦ!

Καὶ τότε ἔγραψε. Μέσα σὲ λίγα λεπτά συνέθεσε τὴν ἔξῃ πρῶτες στροφές τοῦ τραγουδιοῦ του καὶ ἔπειτα, μπαίνοντας πάλι στὴν αἴθουσα, ἄρπαξε μὲ περὶ ἕνα βιολὶ καὶ ἔπαιξε τοὺς στίχους του.

Ὁ ἔμνος ἦταν ἔτοιμος. Ὅλοι οἱ συνδιατυμῶνες σιωπηλοὶ εἶχαν καρφώσει τὰ μάτια τους ἐπάνω στὸ χλωμὸ πρόσωπο τοῦ νεοῦ λοχαγοῦ. Καὶ ὁ Ρουζέ ντέ Λιλ τραγουδοῦσε τὸν βιμνο του. Ὅταν τελείωσε, ἐκτοφάντικος ἔκτοφάντικος ἐδόνησαν τὴν ἀτμόσφαιρα τῆς μεγάλης αἰθούσης. Ἡ ἐπαναστατικὴ Γαλλία εἶχε βροτὶ τὸ ἐμβατήριό της!

Μὰ ἡ ἱστορία τοῦ ἔθνικοῦ ἔμνου τῆς Γαλλίας εἶχε καὶ τὸ τραγικὸ της, συμπερίληψα. Δὲν πέρασε πολὺς καιρὸς καὶ ὁ Ρουζέ ντέ Λιλ ἔβρισκε νὰ ἐπαναστάσῃ. Ἡ ἐξέγερσις τῆς 10 Αὐγούστου εἶχε καταλύσει τὴν Μοναρχία στὴ Γαλλία. Ὁ Ρουζέ δὲν ἦταν φανατικὸς μοναρχικός, μὰ ἡ τρομοκρατία καὶ ἡ φοβικὴ λεότης τῶν Ἰακωβίνων τοῦ ἐνέπνευσαν τὴν ἀπέχθεια. Σιγά-σιγά ὁ συνθέτης τοῦ «Τραγουδιοῦ γιὰ τὸ στρατὸ τοῦ Ρήνου» κατάλαβε πόσο μακριὰ βρισκόταν ἀισθηματικῶς ἀπὸ τοὺς ἡγέτας τῆς ἐπαναστάσεως, πού τὸν εἶχαν ἐνθουσιάζει στὴν ἀρχή, σὲ μιὰ κοίτη καμψή τῆς ζωῆς του.

Ὁ Ρουζέ ντέ Λιλ ἦταν πολὺ δημοτικὸς χαρακτήρας καὶ γι' αὐτὸ δὲν ἀπέκρινε τὴν μεταστρεφὴ στήν αἰσθητικὴν τὸν. Τὸ ἀποτέλεσμα ὅμως ἦταν νὰ ἐπισύρῃ ἐναντίον του τὸν κατατρεγμὸν τῶν Ἰακωβίνων. Ὑπὸ τὴν τότε ἕνα σοφὸ καταδιώξεις καὶ, στὸ τέλος, γιὰ νὰ γλιτώσῃ ἀπὸ τὴν λαίμητρο, ὁ συνθέτης Μασσα-

λιώτιδος ἄρχισε νὰ περιπλανᾶται μὲ ψευτικὸ ὄνομα στὰ βουνὰ τοῦ Ντωρ-νέ, ἐλπίζοντας νὰ βοηθῇ καταφύγιον στὸ Ἐμπρουν, ὅπου εἶχε μερικὸς φίλους.

Πάνω σ' αὐτὴς τὴς περιπλανήσεως του, ἐνῶ περνοῦσε ἀπὸ ἕνα ἀπομονωμένον χωριὸν, ἄκουσε μερικὸν ἀνθρώπον, πού κοινοῦσαν σ' ἕνα χάνι, νὰ τραγουδοῦν μιὰ ἐπαιδὸ πού τὸν ἔκανε ν' ἀνατριχίσει.

— Τί τραγοῦδι εἶνε αὐτὸ πού τραγουδοῦν; ρώτησε τὸν χωρικὸ πού τοῦ ἔκανε τὸν ὁδηγόν.

— Εἶνε ἡ Μασσαλιώτις, ὁ ἔθνικὸς ἔμνος! ἀποκρίθηκε ὁ χωρικός ἐκπληκτικῶς γιὰ τὴν ἕνα Γάλλος δὲν ἔξερε τὴ Μασσαλιώτιδα.

Ὁ Ρουζέ ντέ Λιλ δὲν εἶπε τίποτε καὶ ἐξακολούθησε τὸ δρόμον του. Ἐπειτα ἀπὸ περικλῆς μερὲς τὸν ἐπείσαν καὶ τὸν ὁδήγησαν στὸ Παρίσι. Ἐκεῖ δικάστηκε καὶ καταδικάστηκε. Δὲν ξαναβῆκε πρὸς τὸν ἀπὸ τῆ φυλακῆ, παρὰ μόνον ὅταν ἔλασε τὴν ἔξοδόν καὶ τὸ κεφάλι του στὴ λαίμητρο ὁ φοβερός Ροβεσπιέρος.

Ἡ ἀτυχία ὅμως κατεδίωξε τὸ Ρουζέ ντέ Λιλ καὶ ὅταν βγήκε ἀπὸ τὴ φυλακή. Ὅλες ἡ Κυβερνήσεις, πού ἀκολούθησαν ἡ μιὰ τὴν ἄλλη μετὰ τὴν περὶ τοῦ Ροβεσπιέρου, τὸν θεωροῦσαν ὡς βιμνοπότη καὶ μερικὲς τὸν κατεδίωξαν. Ἀνήσυχος, τολμηρὸς, δὲν κολάκευε κανέναν. Μιλοῦσε πάντοτε ἐνθουσιαστικὰ καὶ δὲν ἔκρυβε ποτὲ τὴν ἰδέαν του. Στὴν ἐποχὴ τοῦ Ναπολέοντος ὁ φτωχὸς αὐτὸς Τυρταῖος τῆς Γαλλίας φηλοῦσε, λησιμονημένος. Ἀλλάξε δι-αρκῶς σπῆτα, φεύγοντας τοὺς πιστο-τάς του, πού τὸν κατεδίωκαν. Στὸ τέλος τὸν συνέλαβαν καὶ τὸν ἔρριξαν γιὰ ἕνα μικρὸ χρέος του στὴ φυλακή.

Ἀργότερα, ὅταν τὸν ἄρρισαν ἐλευθερὸν, πῆγε στὸ Σουαζὶ, ὅπου ἕνας φίλος του τοῦ ἔδωκε ἄσυλον. Ἐλκε ὑποφέρει πολὺ ἀπὸ τὸ κρεῖν καὶ τὴν πείνα. Ἐπεί στὸ τέλος ἀπελπίστηκε:

«Τί μοῦ μένει νὰ κάμω; γράφει σ' ἕνα φί-λόν του. Νὰ σκοτωθῶ μὲ πούτιλ; Ἀνέχω χρήματα γιὰ ν' ἀγορά-σω ἕνα. Νὰ πωρῶ καὶ νὰ πωρῶ στὸν ποτα-μὸ; Τὸ θεωρῶ ταπει-νωτικὸν γιὰ μένα...»

Οἱ κάτοικοι τοῦ Σου-

αζὶ τὸν ἔδωκαν τότε μὲ τὴν παλὴ καὶ ἐξωραϊσμένη ρεδιγκάτα του νὰ γυρῇ σκεπτικὸς, ἀμήλητος, σκαταμέν-νος ἀπὸ τὰ βάσανα καὶ τὴς δυστυχίας.

Ἐπεί ἤρθε τὸ 1836, τὸ τέλος. Μα-ζὸν χρόνιαν ἀθλιότητος τὸν εἶχαν ἀλ-ξεί θανάτῳ. Καὶ μιὰ Κυριακή, στὴς 26 Ἰουνίου 1836, ὁ γιοιὸς συνθέτης τῆς Μασσαλιώτιδος ἔκλεισε γιὰ πάντα τὰ μάτια του, στὸ ἴδιον ἐκείνῳ σπιτίῳ τοῦ Σουαζὶ, πού τοῦ εἶχε παραχωρήσει ὁ ἄστυλ ὁ φίλος του Βοιάδ.

Οἱ χωρικοὶ τοῦ Σουαζὶ διηγοῦνται ἀκόμα μιὰ συγκινητικὴ παράδοσι, σχε-τικὴ μὲ τὸ θάνατό του, τὴν παρα-κάτω:

Ὁ Ρουζέ ντέ Λιλ κοιτόταν στὸ ἐπι-θανάτιον κρεβάτι του. Νεκρικὴ ἡλι-μάδα εἶχε ἀπλωθῇ ἐπάνω στὸ σκελε-τωμένον πρόσωπό του καὶ τὸ στήθος τοῦ ἀνεβοκατεβάνε δυνατὰ, μὰ ἀπα-κα. Δίπλα στὸ προσκεφάλι του στε-κόταν ὁ φίλος του Βοιάδ καὶ μερικὲς φορές τῆς γειτονιάς, χωριάτισσες τῆς μακρινῆς ἐκείνης ἐπαρχίας, πού ἡ ἡ-λικία εἶχε σκληρύνει τὴν καρδίαν τους.

Ἐξάφνι ὁ ἐτοιμοθάνατος συνταρά-χτηκε ἀπὸ τὴν τρομὴν του. Τὰ μάτια του ἀνοίξαν ὑπερβολικά, σχεδὸν βγήκαν ἀπὸ τὴς κόγχης τους. Φωνὴς εἶχαν ἀκούσθαι ἔξω, μακριὰ, μέσα στὴν ἀέραντὴ θυσία τῆς ἐρημίας, πού τραγουδοῦσαν:

«Ἀλλὸν ἀνφάν ντέ λα πατρί...»

Ἦσαν οἱ κληροῖ τοῦ κοινῶν χωριῶν, πού ἐπείναν νὰ κατατα-χτοῦν τραγουδοῦντας τὴ Μασσαλιώ-τιδα!

Ἀκούοντας τὸ τραγοῦδι ἐκείνου ὁ Ρουζέ βυθίστηκε σ' ἔκστασι. Στὴ σκέ-ψι του ἦσαν ἄλλες, καλύτερες μέρες, πρὸ φωτεινῆς. Καὶ γιὰ μιὰ στιγμή, στὸ χεῖλος τοῦ τάφου, ξανάβησε τὴς μέρες ἐκείνες. Τὰ χεῖλη του σάλευσαν. Ἦσαν νὰ ἤθελαν νὰ φηλοῦσαν κ' αὐ-τά: «Ἀλλὸν ἀνφάν...» Μὰ ἡ δύνα-μις του τὸν εἶχαν ἐγκαταλείψει πρὸς. Ἐγείρε πρὸς τὰ πίσω τὸ κεφάλι του καὶ ἔμεινε ἀκίνητος—νεκρός...

ΛΑΪΚΗ ΣΟΦΙΑ

Ἄς μπαῖνῃ ὁ κόμπος κ' ἄς λήθῃ ὁ κόσμος.

— Δουλεῖν με, κακομοίρη, νὰ μὴ γίνω σάν καὶ σένα.

— Ἐδὼ καρέκλα πνίγονται κ' εἴσεις βορκοῦλες πλέει;

— Ὅλα εἶνε φάρδια τῆς κοιλίας καὶ τὸ ψωμὶ στήμνον.

— Ἀφού ἡ πέτρας καίγονται, τὰ ἔξυλα τί νὰ ποῦνε;

— Τὰ δικά σου ἀμπέλια φράζε καὶ τὰ ξένα μὴ γυρεύεις.

— Πέρουσι φόρησε ὁ λαγὸς καὶ φέ-τος ἤρθε ἡ βροῦμα.

Οἱ κάτοικοι τοῦ Σου-

ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΙ!...

Ἡ θυσία μιᾶς κόρης καὶ τὸ δράμα ἑνὸς πατέρα. Ὁ Φραγκίσκος ὁ Α', ὁ σκληρὸς καὶ ἐκδοτερ βασιλεὺς. Ὁ ἱππότης Σαιν - Βαλιέρ. Διάννα, ἡ περίφημη καλλονὴ τῆς παλιῆς Γαλλίας. Στὸ ἱκρίωμα τοῦ θανάτου!... Τὸ μαρτύριον ἑνὸς καταδίκου. «Μεγαλειότατε, εἰμιαι δική σας... Κάνετε με ὅ,τι θέλετε!...» Μία τρομερὴ ἀποκάψις. Μέσ' στὸ πα-λάτι τὴν ὥρα πού διασκεδάζουν κτλ. κτλ.

Ἐνα ἀπὸ τὰ γνωστότερα θεα-τρικὰ ἔργα τοῦ Βίκτωρος Οὐγκώ εἶνε καὶ τὸ δρά-μα «Ὁ βασιλεὺς διασκεδάζει...», ἀπὸ τὴν ὑπόθε-σι τοῦ ὁποῖου βγήκε καὶ τὸ λιμπρέτο τοῦ ἀκόμη γνωστότερου μελοδράματος «Ριγολέ-τος». Τὸ ἔργο αὐτὸ δὲν εἶνε δημιούρ-γημα τῆς φαντασίας τοῦ μεγάλου Γάλλου ποιητοῦ. Ἐνε βγαλμένο ἀπὸ τὴν πραγματικότητα καὶ οἱ ἥρωες του, πρὸ πάντων ὁ κυριώτερος ἥρωας του, ὁ ἱππότης Σαιν-Βαλιέρ, ὑπῆρξαν πρόσωπα πού ἔζησαν.

Ὁ Σαιν-Βαλιέρ ἦταν παλιὸς ἀρ-στοκράτης τῆς Γαλλίας, πού ἔχισε στὴν ἐποχὴ τοῦ βασιλέως Φραγκίσκου Α', πιστὸς καὶ ἀρρομμένος ἀπὸ βασι-λῆς του καὶ στὸ θρόνον τῆς πατρίδος του. Παρ' ὅλη τὴν ἀφοσίωσίν του, δὲν ἄργησε νὰ περιπέσει στὴ δι-αρκεῖαν τοῦ κυρίου του. Ὁ βασιλεὺς Φραγκίσκος ἦταν ἐξαιρετικὰ διεφθαρ-μένος χαρακτήρας. Ἦταν ἐκδοτερ στὶς ἀπολύσεις, φιλόπονος, βάνυ-ρος καὶ καλὸς, καὶ ποτὲ δὲν μπόρεσε νὰ διακρίνῃ τοὺς φίλους του ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς του. Διέπραξε μέλῃτα, κατὰ τὸ δόγμα τῆς βασιλείας του, ἀπει-ρα κακοεργήματα.

Ἐνα ἀπὸ τὰ ἀτυχῆ θέματα τοῦ ἦ-ταν καὶ ὁ Σαιν-Βαλιέρ. Ὁ Φραγκί-σκος τὸν υποπέσει μὴ μὲρ ὅτι ἐ-πιβουλεύετο τὸ θρόνον του καὶ, χω-ρὶς νὰ διστάσῃ καθόλου, ἔδωκε διατα-γὴ νὰ τὸν θανατώσουν. Συνέλαβαν λοιπὸν τὸν ἀτυχῆ εὐπατρίδη καὶ τὸν ἔκλεισαν στὸ δεσμωτήριον.

Ἡ ἐκτέλεσις θὰ γινόταν τὴν ἐπο-μένη. Ὁ καταδίκος ἦταν φοβερὰ τα-ραχμένος καὶ ἔκλεισε σὰ μωρὸ παιδί. Ἡ ἀγωνία τοῦ θανάτου ἔσπριγγε τὴν ψυχὴν του.

Ὁ Σαιν-Βαλιέρ εἶχε μιὰ ὁρατικὴν τὴν κόρη πού λεγότανε Διάννα. Ἡ ἀτυ-χὴς νῆα μὲν ἔμαθε τὴν σύλληψιν τοῦ πατέρα της ἐπεί σὲ τὴν φυλακὴν γιὰ νὰ τὸν ἰδῇ καὶ νὰ τὸν παρηγορήσῃ.

Ἡ τελευταία αὐτῆς συνάντησις τῆς ὁρατικῆς κόρης καὶ τοῦ μελλοθάνατου ἦταν μιὰ πραγματικὴ τραγωδία, μιὰ τραγωδία πόνου καὶ σπαραγμοῦ. Ὁ Σαιν-Βαλιέρ γάδισε μὲ τὰ τρεμάμε-να χεῖρα του τὰ πλοῦστα μαλλιά τῆς Διάννας καὶ ἐκείνη γέμισε μὲ φιλή-καὶ μὲ δάκρυα τὸ μαρμαῖνον καὶ κα-τὰχλωμον πρόσωπό του.

Ὅταν ὅμως ἔπειτα ἀπὸ λίγη ὥρα, ὁ φυλακὴς μπῆκε μέσα γιὰ ν' ἀπο-σπᾷ τὴν κόρη ἀπὸ τὴν ἀγκαλιὰν τοῦ πατέρα της, τὰ μάτια της νέας τὰ φώτιζε μιὰ παράξενη λάμψις ἀπο-φασιστικότητος. Καὶ τὴν ὥρα πού ὁ φυλακὴς ἔκλεισε πίσω τῆς τὴν βασιλῆα σιδερένια πόρτα, τὴν ἄκουσε νὰ μουρ-μουρλῇ:

— Ὁ θὸν σώσω!...

Τὴν ἐπομένη ὁδήγησαν τὸν Σαιν-

Βαλιέρ ἐπάνω στὸ ἱκρίωμα γιὰ νὰ τὸν θανατώσουν. Τόση δὲ ἦταν ἡ ἀγωνία πού εἶχε δοκιμάσει ἐκείνη τὴ νύχτα στὸ κελλὶ του, ὥστε τὰ μαλλιά του εἶχαν γίνοι κατὰσπαρμένα σὲ δέκα ὥρες μόνον!

Ἡ προετοιμασία τοῦ θανάτου κρά-τησαν μιὰ ὀλόκληρη ὥρα. Σ' ὅλο αὐ-τὸ τὸ διάστημα, ἕνας ἄβυσσος φιδύριζε διάφορες προσευχάς καὶ λόγια παρ-γορητικὰ στὸ αὐτὸ πού μοιολιπόθουν καταδίκου. Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν προση-γύνην τριγύρω δὲν ὑπῆρχε ἄλλος κα-νείς. Ἡ ἐκτέλεσις εἶχε διαταχθῇ νὰ γίνῃ μὲ κάθε μυστικότητά καὶ ὁ ποι-ητὴς Σαιν-Βαλιέρ δὲν ἔδωκε ὅτε τὴν κόρη του, τὴν ἡγαπημένην του Δι-άννα, πού λάτρευε ὅσο τίποτε στὸν κόσμον.

Στὸ τέλος ὅλα ἦσαν ἔτοιμα. Οἱ ἄνθρωποι ἔβλεπαν τὸν καταδίκου καὶ γο-νᾶτες ἐπάνω στὸ ἱκρίωμα. Ἔδωκαν τὰ μάτια του καὶ ἐγὼνισαν τὸ λυ-μὸ του.

Ἐξάφνι ὅμως μιὰ φωνὴ ἀκού-στηκε:

— Σταματήστε! Σταματήστε!... Ἔχω χάρη! τοῦ βασιλέως!

Τὰ χεῖρα τῶν ἀνθρώπων ἐμειναν ἀκίνητα. Συγχρό-νως ὁ δικαστικὸς ἀντιπρόσωπος τοῦ παλατιοῦ ἀνέβηκε στὰ σκαλιά τῆς λαίμητρος καὶ δι-άβασε μὲ τὴ βασιλῆα φωνὴν τοῦ τῆς ἀ-κόλουθον διαταγὴ τοῦ βασιλέως:

«Χαρίζεται ἡ βασιλῆα τοῦ θανάτου στὸν ἱππότη Σαιν - Βαλιέρ καθαρῶς ἀπὸ ὅλους τοὺς βαθμούς καὶ τὰ ἀδικήμα-τα πού τοῦ χάρισε ἡ βασιλῆα εἰσέσις. Ὁ ἱππότης Σαιν - Βαλιέρ θὰ κλειστῇ ἐφ' ὅρου ζωῆς μέσα σ' ἕνα κελλὶ, χτισμένο ἀπ' ὅλες τὴς μεριές. Τὴν τροφὴν του καὶ τὸ νερὸ του θὰ τοῦ τὰ περνοῦν ἀπὸ μιὰ τρύπα, ἐπεί πού τὰ ὅλα του τὴν ζωὴν νὰ μὴν ἐκπονοῦν ἡ σὲ κανέναν ἀνθρώπου βουτανό...»

Αὐτὰ ἔλεγε ἡ βασιλῆα διαταγὴ!

Ὁ Σαιν-Βαλιέρ εὐχαρίστησε τὸν βα-σιλῆα καὶ τὸ βασιλῆα πού τοῦ χάρι-ζαν, ἔστω καὶ μ' ἀν-ταρξίας τοῦ ὅρου, τὴν ζωὴν, καὶ κλείστηκε στὴν και-νούργια φυλακὴν του. Δυ-νατὸς πρὸς τὸν ἐπι-σὺν ἀνέστη, πού δὲν τὸν ἄργησε ποτὲ πάλι. Ὁ ἡ-γὺς πατέρας, ὅσοις δὲν μπορούσε νὰ ὑπο-πεσθῇ τί ἦταν ἐκείνο

πὺν ἔκανε τὸ Φραγκίσκο νὰ τοῦ χα-ρίσῃ τὴν ζωήν... Ἀὐτὸ τὸ ἔμαθε τρεῖς μῆνες ἀργό-τερα. Μιὰ μέρα, σ' ἕναν ἀπὸ τοὺς ὀ-λόκληστους τοίχους τοῦ κελιοῦ τοῦ ἄρριαν ν' ἀνοίγουν μιὰ μεγάλη τρύ-πα. Σὲ λίγο τὸ φῶς τῆς ἡμέρας γύ-θηκε ἐπάνω στὸν καταδίκου. Ὁ Σαιν-Βαλιέρ σηκώθηκε μὲ τρεμάμενα πό-δια. Ἦταν πρὸς σωστὸς σκελετός.

— Ἰππὸτα Σαιν-Βαλιέρ, τοῦ εἶπε πότε ἕνας ἀπὸ τοὺς φυλακὰς, ὁ βα-σιλεὺς σου χαρίζει τὴν ἐλευθερίαν σου!...

Καὶ τότε, ἐλευθερὸς παῖς, ὁ ἄτυχος

πατέρας ἔμαθε γι-ατὶ ὁ βασιλεὺς τοῦ εἶχε χάρισις: πρῶ-τα τὴν ζωὴν καὶ ἔ-πειτα τὴν ἐλευθε-ρίαν του.

Τὴ ζωὴν του καὶ τὴν ἐλευθερίαν του τὴν εἶχε ἐξα-γοράσει ἡ κόρη του μὲ τὴν τι-μὴν τῆς!

Ἡ Διάννα, τὴν πατρικὴν τῆς ὁ-μῆρα κατὰ τὴν ὁ-ποία ἐπρόκειτο νὰ θανατωθῇ ὁ πατέ-ρας της, φεύγον-τας ἀπὸ τὴ φυλα-κή, τράβηξε ὀδί-σιν στὸ παλάτι τοῦ βασιλέως, ὁ-ποῖος ἐπεί σὲ τὴν ἀποκατέστησε τὸν μὲ ἀνομήματα του, μὲ σκεπτικὸν, μὲ ὀργή, μὲ μῖσος...

Ὅλοι τὸν ἀκούσαν ὡς τὸ τέλος, γλωσσὴ καὶ ἀκίνητοι. Ὅλοι ἐννοῶ-σαν τὴν ταπεινότητα τοῦ ἐνόχου!... Καὶ ὅταν ὁ Σαιν-Βαλιέρ τελειώσῃ, ἔ-κλεισε ἕνα βῆμα πρὸς τὸ ἐμπρός. Ἦ-θελε νὰ ριχθῇ ἐπάνω στὸ βασιλῆα. Ἦ-σως. Μὰ αἱ δυνάμεις τοῦ τῶν ἐγκα-τελείων καὶ σωρῆστικες κατὰ νε-κρός...

Αὐτὴ ἦταν ἡ τραγικὴ ζωὴ τοῦ ἱ-πποτοῦ ντέ Βαλιέρ, ἀπὸ τὴν ὅποια ὁ Βίκτωρ Οὐγκώ ἐμπνεύστηκε τὸ ἀ-ριστουργηματικὸν του ἔργον.

Ἡ ΕΚΔΙΚΗΣ ΤΟΥ ΚΕΛΙΟΥ

Κάποιος κηπουρὸς πού κατοικοῦσε στὰ περίχωρα τῆς Στουγαρδίας εἶδε μιὰ μέρα ὅτι ἡ φυλὴ πού εἶχαν χά-σει κάτῳ ἀπ' τὸν παλάτιον τοῦ σπιτιοῦ του δύο χελιδόνια, δὲν εἶχε ἀπὸ κα-τὸν μὲρος ἀνοήματα. Ἀνέβηκε τότε μὲ μιὰ σκάλα ὡς τὴν φυλὴν καὶ βόηκε μέσα πέντε σπορογερὰ καὶ νεκρά. Φαίνεται ὅτι τὰ χελιδόνια εἶχαν ἀνο-χθῇ ἀπ' τὴν φυλὴν τους ἀπὸ ἕνα ζευ-γὸς σπορογερῶν καὶ ἀπὸ τότε ἔχου-σαν ἀφορμὴ νὰ τὰ ἐκδικηθοῦν. Γι' αὐτὸ μιὰ μέρα πού ἔλειπαν τὰ μεγάλα σπορογερὰ, β

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Ο Γάστον σκέφθηκε μία στιγμή και ρώτησε τον Ιππότη:

— Μά αν ανακαλύψουν πως ή άρρώ-

στεια μου είναι προσποιητή;

— Ω, μη σας νοιάζει γι' αυτό, άπάντησε ο Ιππότης. 'Ο γιατρός της Βασίλισσας θα κάνει ότι του πητε σεις.

— Ίσως μάλιστα σας επιτρέψει να κατε-

βαίνετε στον κήπο και τότε θα λησμο-

νάτε τα βάσανά σας.

— Έν τούτοις ο Γάστον δεν άρκέστη-

κε στις διαβεβαιώσεις του Ιππότη, και

θέλησε να ζητήσει τη συμβουλή της

Βασίλισσας θά κάνει ότι του πητε σεις.

— Ίσως μάλιστα σας επιτρέψει να κατε-

βαίνετε στον κήπο και τότε θα λησμο-

νάτε τα βάσανά σας.

— Έν τούτοις ο Γάστον δεν άρκέστη-

κε στις διαβεβαιώσεις του Ιππότη, και

θέλησε να ζητήσει τη συμβουλή της

Βασίλισσας θά κάνει ότι του πητε σεις.

— Ίσως μάλιστα σας επιτρέψει να κατε-

βαίνετε στον κήπο και τότε θα λησμο-

νάτε τα βάσανά σας.

— Έν τούτοις ο Γάστον δεν άρκέστη-

κε στις διαβεβαιώσεις του Ιππότη, και

θέλησε να ζητήσει τη συμβουλή της

Βασίλισσας θά κάνει ότι του πητε σεις.

— Ίσως μάλιστα σας επιτρέψει να κατε-

βαίνετε στον κήπο και τότε θα λησμο-

νάτε τα βάσανά σας.

— Έν τούτοις ο Γάστον δεν άρκέστη-

κε στις διαβεβαιώσεις του Ιππότη, και

θέλησε να ζητήσει τη συμβουλή της

Βασίλισσας θά κάνει ότι του πητε σεις.

— Ίσως μάλιστα σας επιτρέψει να κατε-

βαίνετε στον κήπο και τότε θα λησμο-

νάτε τα βάσανά σας.

— Έν τούτοις ο Γάστον δεν άρκέστη-

κε στις διαβεβαιώσεις του Ιππότη, και

θέλησε να ζητήσει τη συμβουλή της

Βασίλισσας θά κάνει ότι του πητε σεις.

— Ίσως μάλιστα σας επιτρέψει να κατε-

βαίνετε στον κήπο και τότε θα λησμο-

νάτε τα βάσανά σας.

— Έν τούτοις ο Γάστον δεν άρκέστη-

κε στις διαβεβαιώσεις του Ιππότη, και

θέλησε να ζητήσει τη συμβουλή της

Βασίλισσας θά κάνει ότι του πητε σεις.

— Ίσως μάλιστα σας επιτρέψει να κατε-

ΙΠΠΟΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΑΛΕΞ. ΔΟΥΜΑ (ΠΑΤΡΟΣ)

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΒΑΣΙΛΕΩΣ

— Έχετε το λόγο μου, κύριε.

— Τότε θα σας επιτρέψω να επισκε-

πτεσθε κάποιον συμπατριώτη σας.

— Είπε κι' αυτός φυλακισμένος σαν

κ' έμένα;

— Μάλιστα.

— 'Ο Γάστον σκέφτηκε ότι ίσως ο Άν-

θρωπος αυτός να ήταν εκείνος που του

είχε στείλει το γράμμα.

— Άδριο, εξακολούθησε ο διοικητής,

θα σας οδηγήσω στο δωμάτιό του. Έ-

πειδή όμως εκείνος τελεί υπό αυστηρή

επίτηρησι, μονάχα μία ώρα θα μείνεται

μαζί του.

— Όπως θέλετε, κύριε, ά-

πάντησε ο Γάστον.

— Άδριο λοιπόν, ή θάρσώ να

σας πάρω ο ίδιος, ή θά στείλω

έναν υφιστάμενο, γιατί ή γειτονιά μου

είναι συμφωνία όμως...

— Να την άκουσα.

— Σήμερα πρέπει να

βάλετε κάτι στο στόμα

σας...

— Θα κάμω ό,τι μπο-

ρέσω.

— 'Ο Γάστον, όταν έ-

φυγε ο διοικητής, γιά

να τον εύχαριστήσει, γιά

να τον εύχαριστήσει, γιά

να τον εύχαριστήσει, γιά

να τον εύχαριστήσει, γιά

να τον εύχαριστήσει, γιά

να τον εύχαριστήσει, γιά

να τον εύχαριστήσει, γιά

να τον εύχαριστήσει, γιά

να τον εύχαριστήσει, γιά

να τον εύχαριστήσει, γιά

να τον εύχαριστήσει, γιά

να τον εύχαριστήσει, γιά

να τον εύχαριστήσει, γιά

να τον εύχαριστήσει, γιά

να τον εύχαριστήσει, γιά

στο κρεβάτι του, με τη σάχη γυνο-

μένη προς το παράθυρο. Τά ρούχα

του ήταν τριμμένα κ' έδειχναν πως έ-

πρόκειτο περί ανδρώπου του λαού.

— Διάβολε! σκέφτηκε ο Γάστον,

παραξενεμένος γιά όλ' αυτά τα μυ-

στήρια. Μήπως νόμισαν ότι αγατώ τό-

σο πολύ την πατρίδα μου, ώστε να εύ-

χαριστηθώ άν πάσω σχέσεις με τον

τυχόντα χωρικό της περιφέρειάς μου;

Αυτός εδώ φαίνεται πολύ κοινός άν-

θρωπος και πολύ δύνασας. Άς είνε

αυτός εδώ φαίνεται πολύ κοινός άν-

θρωπος και πολύ δύνασας. Άς είνε

αυτός εδώ φαίνεται πολύ κοινός άν-

θρωπος και πολύ δύνασας. Άς είνε

αυτός εδώ φαίνεται πολύ κοινός άν-

θρωπος και πολύ δύνασας. Άς είνε

αυτός εδώ φαίνεται πολύ κοινός άν-

θρωπος και πολύ δύνασας. Άς είνε

αυτός εδώ φαίνεται πολύ κοινός άν-

θρωπος και πολύ δύνασας. Άς είνε

αυτός εδώ φαίνεται πολύ κοινός άν-

θρωπος και πολύ δύνασας. Άς είνε

αυτός εδώ φαίνεται πολύ κοινός άν-

θρωπος και πολύ δύνασας. Άς είνε

αυτός εδώ φαίνεται πολύ κοινός άν-

θρωπος και πολύ δύνασας. Άς είνε

αυτός εδώ φαίνεται πολύ κοινός άν-

θρωπος και πολύ δύνασας. Άς είνε

αυτός εδώ φαίνεται πολύ κοινός άν-

θρωπος και πολύ δύνασας. Άς είνε

αυτός εδώ φαίνεται πολύ κοινός άν-

θρωπος και πολύ δύνασας. Άς είνε

αυτός εδώ φαίνεται πολύ κοινός άν-

θρωπος και πολύ δύνασας. Άς είνε

αυτός εδώ φαίνεται πολύ κοινός άν-

θρωπος και πολύ δύνασας. Άς είνε

αυτός εδώ φαίνεται πολύ κοινός άν-

θρωπος και πολύ δύνασας. Άς είνε

αυτός εδώ φαίνεται πολύ κοινός άν-

θρωπος και πολύ δύνασας. Άς είνε

αυτός εδώ φαίνεται πολύ κοινός άν-

— Μου φαίνεται πως δεν είστε στα

κόλά σας, κύριε!

— Μην προσπαθήτε να μου το κρύ-

ψετε. Μου το είπε ο κ. ντ' Αρζανσόν.

— Ά, αυτός! Ξέρετε όμως τί μου

είπε και μένα;

— Όχι.

— Μοι είπε ότι σεις τα αποκαλύπα-

τε όλα.

— Δεν είπα τίποτα. Άλλά τότε πως

έμαθαν το μυστικό μας;

— Μήπως ξέρεο κ' εγώ... Νομίζε-

τε όμως ότι θα με βαστούσαν όλα, άν

τους πρόδινε έστω και το παραμικρό;

Μπορείτε να φαντάζεστε γιά μένα, τι

θέλετε, αφού δεν με μάδατε ακόμα

καλά. Έπρεπε να σκεφθήτε όμως ότι

ή κατακλιθήσει και ή όμιλογίες σημε-

ρα ποικιλούνται πολύ άκριβα. Είμαι βέ-

βαιος μάλιστα πως ο Ντυμπού τις έ-

γρόφασε σε πολύ καλή τιμή.

— Μπορεί να έχετε δίκιο, είπε ο Γά-

στον, αφού σκέφτηκε λίγο. Ό,τι και

να συμβαίνει όμως, άς εγκαταστήσουμε

τουλάχιστο την τύχη που μας ένοισε.

— Νομίζετε ότι μάς ένωσε ή τύχη;

— Ποιος άλλος, άν όχι αυτή;

— Νομίζω πως είνε σχέδιο του

Ντυμπού και του ντ' Αρζανσόν.

— Έκείνο το γραμματικό δεν μου

επέστειλε λοιπόν σεις;

— Έγώ; Γοάμια;

— ...Όπου μου γράφατε να προσ-

ποιηθώ τον άρσινό,...

— Μά πως και με ποιόν θα σας πλ-

στέλνα;

— 'Ο Γάστον γάνηκε γιά μία στιγμή

σκέφτηκες. 'Ο λοχαγός χάρισε στην

Ιππότη εξέταστικά το ξωκρά βέλμα

του και του είπε:

— Έμένα μου φαίνεται, Ιππότη,

πως κάτι μάς μαγειρεύουν. Κυτάξτε

τουλάχιστον μήπως σας παρακολουθώ

σε κανείς;

— Όχι.

— Όταν ανακατεύεται κανείς με

συνωμοσίες, Ιππότη, πρέπει να κυτά-

ξη περισσότερα πίσω παρά μπροστά.

— 'Ο Γάστον όμολόγησε ότι δεν είχε

δώσει ποτέ σημασία σ' αυτό.

— 'Ο δούξ ανελήφθη; ρώτησε σε

λίγο ο νευτο-Λά Ζονκιέρο.

— Δεν ξέρω. Αυτό ακριβώς ήθελα

να σας ρωτήσω κ' εγώ, είπε ο Γά-

στον.

— Διάβολε! Άν τον έπιασαν κι' α-

τόν, πάμε χαμένοι. Στο σπίτι του όμως

έπιγαμε μία νέα.

— Από πού το ξέρετε αυτό;

— Ε! φίλε μου, όλα μαθαίνονται

σ' αυτόν τον κόσμο... Φοβόμια λοι-

πόν ότι μάς άπεκάλυψε αυτή ή μι-

κρούλα.

— 'Ο Γάστον έκαμε μία κίνησι δια-

μαρτυρίας. 'Ο ψευτολοχαγός εξακολού-

θησε κοιτώντας το κεφάλι του:

— Ά! αγαπητέ μου Ιππότη, πολύ

λίγο τις ξέρετε τις γυναίκες!...

— Σας έγγινωμι εγώ προσωπικώς

γιά την εχεμύθεια και το θάρρος αυ-

τής της γυναίκας, είπε ο Γάστον.

— Ναι, σας καταλαβαίνω. Φαίνεται

πως την αγαπάτε, κ' αφού την αγα-

πάτε δεν μπορείτε φυσικά να πητε κα-

κό λόγο γι' αυτή!...

(Ακολουθεί)

ΜΙΑ ΠΕΡΙΦΗΜΗ ΨΕΥΔΟΜΑΓΙΣΣΑ

Η ΜΑΡΚΗΣΙΑ ΝΤ' ΑΓΚΡ

— Η όμορφακτη αδελφή της Μαρίας των Μεδίκων. 'Ο έρως της Έλεωνόρας. 'Ο πονηρός Κονσίνι. Πώς το ζεύγος των Ιταλών απέ-
κτησε την εύνοια των βασιλέων. Οι καχυάδες της Μαρίας των Μεδίκων και του Έρρικου IV. Το μίσος του μικρού Λευδοβίκου 13ου.
Πώς εκδικήθηκε. Η δολοφονία του Κονσίνι. Η σύλληψη της Έλεωνόρας. Πώς γυρίζει ο τροχός της τύχης. Η άδιαφορία της βασιλο-
μήτορας. Στο ικρίωμα κ.τ.λ.

ΙΑ από τις μυστη-
ριώδεις γυναίκες
του μεσαιώνος ή-
τηρε και ή μαρ-
κησία Έλεωνόρα
ντ' Αγκρ, που έ-
μεινε γνωστή στην
ιστορία ως περίφη-
μη μάγισσα και τυ-
χοδιώκτρια. Με την
γυναίκα αυτή ή ά-
σχοληθήμμε σημε-
ρα.

— Η μαρκεσία ντ'
Αγκρ κατήγετο
από πολύ ταπεινή
οικογένεια. 'Ο πα-

τέρας της ήταν ευλογος και ή μητέ-
ρα της παρμένα της Μαρίας των
Μεδίκων. Η Μαρία των Μεδίκων ά-

γαπούσε πολύ την όμορφακτη άδελ-
φή της Έλεωνόρας. Γι' αυτό, όταν έ-

φυγε από την πατρίδα της Φλωρεντία
γιά να πάη στο Παρίσι, όπου έπρό-

κειτο να παντρευτή τον Έρρικο IV,
την έπηρε με της ως καμαριέρα.

— Η Έλεωνόρα αγαπούσε από καιρό
έναν νεαρό συμπατριώτη της, τον Κον-

σίνι, ο οποίος, διαβλέποντας τί όρέ-
λειες θα μπορούσε να κερδίσει από

την εύνοια της Μαρίας των Μεδίκων,
άκολούθησε τη φίλη του και ή βασι-

λισσα στη Γαλλία, και, όταν αυτές
έγκατεστάθηκαν στα άνακτορα, μο-

νότι ή Έλεωνόρα ήταν τρομερά άση-
χη, έσπευσε να ή ζητήσει σε γάμο.

— 'Ο Κονσίνι δεν έπεσε έξω στις προ-
βλέψεις του. Με τη βοήθεια της Μα-

ρίας των Μεδίκων άγόρασε ένα τα-
πεινό μαρκιζάτο κ' έτσι έλαβε τον τί-

τλο του μαρκιζοσύ ντ' Αγκρ. 'Ετσι
έπίσης ή τέως καμαριέρα Έλεωνόρα

καί ήδη μαρκεσία ντ' Αγκρ, έχοντας
πάντοτε την εύνοια της βασιλίσσης,

έγινε πανίσχυρη μέσα στην Αύλη.
Σε λίγο ο καμπίνηςος Κονσίνι κα-

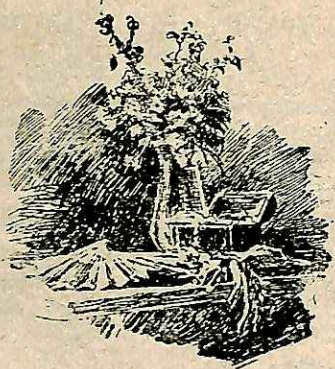
τόρθωσε ν' αποκτήσει και την εύνοια
του βασιλέως, βοηθώντας τον στις έ-

ρωτικές του περιπέτειες... 'Ο Έρρι-
κος IV, θέλοντας να του έκφραση

ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΧΑΝΣ ΛΕΡΧ

ΑΓΩΝΙΑ

Ο δόκτωρ Σμιθ είχε τη γνώμη ότι η αγωνία που μπορεί να ζισθανθή ένας άνθρωπος στις κορσιμώτερες στιγμές της ζωής του είναι καθαρό ζήτημα νεύρων. Κανένας από τους κυρίους και τις κυρίες που τον άκουγαν ν' αναλύει τη σκέψη του αυτή δεν του έφερε αντιρρήσεις. Και μόνο όταν έπαυε να μιλάει ο κύριος Χάρτμαν τον ρώτησε:

—Με ξέρετε λοιπόν για νευρικό άνθρωπο έμένα, κύριε δόκτωρ;

Ο δόκτωρ Σμιθ δεν απάντησε, μ' η ξανθή Εύα, μιά από τις κυρίες της συντροφιάς, είπε:

—Α! αγαπητέ μου, αν ο δόκτωρ έχη δικήν στους συλλογισμούς του, τότε ασφαλώς εείς δεν πρέπει να δοκιμάσατε ποτέ τί θα πη αγωνία...

Ο κύριος Χάρτμαν κούνησε το κεφάλι του.

—Και όμως, είπε, μοιρολότι: δεν είμαι καθόλου νευρικός, έννοιωσα κάποτε στη ζωή μου μιά θανάσιμη αγωνία, που με είχε παγώσει ως το μεδούλι των κοκκάλων μου. Την εποχή εκείνη ήμουν ακόμα νεώπαντρος, όταν, έφαρνα, αναγκαστικά να ταξιδεύω, για να τακτοποιήσω μερικές υποθέσεις μου. Δεν ξέρω γιατί, μ' έφυγα ποερά στενοχωρημένος. Ίσως γιατί ήταν η πρώτη έδωμάδα μετά το γάμο μου και γιατί θ' άφινα μόνη την 'Ελένη, τη γυναίκα μου. Είχα εμπιστοσύνη σ' αυτή και δεν με είχε στενοχωρήσει καθόλου το ότι, πριν φύγω, μού είχε αναφέρει και πάλι το όνομα του Φάρβερ. Ώστόσο το βέβαιον είνε πως έφυγα με πολύ άλλοκοτα και θλιβερά συναισθήματα...

—Μα ποιος ήταν λοιπόν αυτός ο Φάρβερ; ρώτησε η ξανθή Εύα.

Ο κύριος Χάρτμαν άναψε ένα σιγάρο και είπε:

—Ο Φάρβερ ήταν ένας δυστυχισμένος άνθρωπος, ένας μηχανικός, τον οποίο ήξερα μόνο από μιά φωτογραφία του. Πολύ πριν από το γάμο μου, ο άνθρωπος αυτός είχε ερωτευθή τρελλά την 'Ελένη. Ήταν ένας ιδιόρρυθμος άνθρωπος, ο οποίος είχε απερωώσει όλη του τη ζωή στη μελέτη της φυσικής... Φαίνεται, πως πριν ακόμα παντρευτή, ο Φάρβερ είχε πάθει διανοητικώς από την υπερκόπωση και κανείς δεν ήξερε τί είχε απογίνει. Μερικοί, ωστόσο, υποστήριξαν ότι τον είχαν κλείσει σε ένα φρενοκομείο.

—Άλλοι πάλι έλεγαν ότι είχε τρελλαθή από τη μεγάλη αγάπη που είχε αισθανθή για την 'Ελένη.

—Μιά μέρα η γυναίκα μου μού έδειξε τη φωτογραφία του. Τ' έβλεπα και σκετινών μ' ήταν επάνω τους κάτι το άρρωστο. Η μακρά γενειάδα έφτανε ως το στήθος του. Την

έδωμάδα του γάμου μας ακριβώς η 'Ελένη είχε διαβάσει στην εφημερίδα ότι οι τρέφοι ενός φρενοκομείου είχαν παραδώσει τις πόρτες του 'Ασύλου και είχαν δραπετεύσει. Η 'Ελένη αυτή της είχε κάνει τρομερή έντυπωσι και με κανέναν τρόπο δεν μπορούσα να της βγάλω την ιδέα ότι και ο Φάρβερ ήταν μαζί μ' αυτούς. Γι' αυτό με παρακαλούσε επίμονα να αναβάλω το ταξίδι μου. Μού έλεγε ακόμα ότι είχε ιδη μέσα στο σκοτάδι κάποιον άγνωστο να παρακολουθώ το σπίτι μας. Και μιά φίλη της της είχε πη ότι κι αυτή είχε ιδη εκείνες τις ημέρες έναν κύριο με μακρά γενειάδα να κοιτάζει επίμονα τη φωτογραφία μας που είχαμε βγάλει: την επομένη του γάμου μας και η οποία ήταν κρεμασμένη στη βιτρίνα του φωτογραφείου. Παρ' όλα όμως αυτά, έγω δεν άλλαξα γνώμη. Και το βράδυ έφυγα με το τρένο.

—Το κουπέ του βαγονιού ήταν άδειο, όταν το τρένο ξεκίνησε μέσα στη νύχτα.

—Ανοιξα μιά εφημερίδα και διάβασα λιγάκι, ως που στο τέλος με πήρε ο ύπνος.

—Όταν άργόερα ξανανοίξα τα μάτια μου είδα πως δεν ήμουν πια.

—Απέναντί μου καθόταν ένας άλλος επιβάτης. Δεν μπορούσα να διακρίνω το πρόσωπό του, γιατί κρατούσε μπροστά του ανοιγμένη μιά εφημερίδα.

—Αργότερα όμως με μιά κλίση που έκανε το τρένο πέταξε την εφημερίδα, σταβρώσε τα χέρια του και φαινόταν πως κοιμάται. Τότε είδα τη μακρά του γενειάδα! Το αίμα μου μαζεψήθηκε όλoκληρο στο κεφάλι μου και κάτι κρύο χύθηκε κατά μήκος της ράχης μου. Γιατί δεν είχα δ' μόνο τη γενειάδα του, αλλά και τα μάτια του, κάτω απ' τα γυαλιά του.

—Κάτι βαβουλά και σκοτεινά μάτια, στα οποία ήταν χυμένο ένα άγριο μίσος!...

—Αμέσως θέλησα να κινηθώ, μ' έβλεπαν κατάλαβα με τρόμο πως ήμουν δεμένος στη θέσι μου. Ο άγνωστος μ' είχε δέσει ενώ κοιμόμουν και τώρα είχε μανιοίξει τα μάτια του και γελοῦσε σαρκαστικά:

—Κάνετέ μου τη χάρι να μείνετε ακίνητος

και ν' κοιμηθήτε! μούεπε άγρια.

—Ποιός είσατε εείς; τον ρώτησα με πνιγμένη φωνή.

—Είμαι ο Φάρβερ, μού απάντησε. Ο Φάρβερ, του οποίου πήρατε τη γυναίκα!

—Και τί θέλετε από μένα;

—Η 'Ελένη είνε γυναίκα σας, μού απερίσθη, δεν είνε πια ελεύθερη. Θέλω να της αποδώσω την ελευθερία της!

—Δοκίμασα άλλη μιά φορά να κινηθώ, μ' δεν το κατόρθωσα. Ήμουν δεμένος πολύ στενά. Συγχρόνως ο Φάρβερ έβαλε το χέρι στη τσέπη του. Περίμενα να τον ιδω να βγάξη κανένα περιστόφο...

—Μα αυτός έβγαλε ένα μεγάλο ρολόι της τσέπης, προσκολλημένο σε μιά στοργυλή μεταλλινή θήκη.

—Καθώς βλέπετε, είνε ένα απλό ρολόι, μού είπε γελώντας, σαν να είχε αντιληφθή τη σκέψη μου. Κάθε άνθρωπος που θα το δέλεπε, θα έλεγε πως δεν είνε τίποτε περισσότερο από ένα ρολόι. Και όμως είνε κάτι περισσότερο!...

—Και εξακολούθησε, σαν να μονολογούσε:

—Πρέπει κανείς να μισή τα ρολόγια, γιατί με κάθε δευτερόλεπτο που περνά, δείχνουν πως προχωρούμε κατά ένα βήμα προς

το θάνατο. Μ' γι' αυτό εδω το ρολόι έχετε ένα λόγο παραπάνω, αγαπητέ μου, να το μισείτε... Βλέπετε αυτήν τη θήκη, επάνω στην οποία είνε προσκολλημένο; Σας βεβαιώ ότι περιέχει τη δυνατότερη εκρηκτική ύλη που υπάρχει στον κόσμο. Καταλαβαίνετε τώρα; Έτσι θα απαλλάξω την 'Ελένη απ' την αγάπη σας. Θα σας μεταβάλω σε σκόνη, εσάς και τη βρωμική της καρδιά σας!

—Κύτταζε μ' αγωνία προς το παράθυρο.

—Μην κοπιάζετε, μού είπε. Η πόρτα είνε κλειστή και κανείς δεν μπορεί να υπή εδω μέσα!

—Σηκώθηκε και προχωρώντας προς έμένα, εξακολούθησε:

—Και τώρα, ως τελειώνουμε!...

—Κρατούσε το διαβλεμένο ρολόι στο χέρι του. Δοκίμασε τότε ν' αντισταθώ, μ' δεν μπορούσα να σαλέψω. Και ο Φάρβερ έβαλε το μηχανήμα του στην επάνω τσέπη

του γιλέκου μου, άριστερα.

—Και τώρα, μού είπε, το ρολόι μου βρίσκεται ακριβώς επάνω στην καρδιά σας! Η ώρα τώρα είνε δώδεκα... Όταν θ' φθάση δύο, τότε...

—Δεν είπε τίποτε άλλο. Ανοιξε την πόρτα και βγήκε στο διάδρομο.

—Για μιά στιγμή έμεινα ακίνητος, σαν παραλυμένος. Μέσα στη σιωπή άκουα τους χτύπους του ρολογιού: Τίχ, τίχ, τίχ!... Συλλογίζομυνα άφηρημένος την 'Ελένη και το σύντομο διάστημα του γάμου μου. Τίχ, τίχ, τίχ!... εξακολουθούσα το ρολόι, με μιά σατανική ρυθμικότητα.

—Έφαρνα όμως η συναίσθησις του κινδύνου με απέσπασε από τη νάρκη μου. Σάλεψα δυνατά, άρχισα να παλεύω με τα δεσμά μου. Μ' με κρατούσαν πολύ στενά. Δεν μπορούσα να σαλέψω τα χέρια μου. Το ρολόι εξακολουθούσε: Τίχ, τίχ, τίχ!... Κρύος ιδρώτας με είχε περνώσει. Η αγωνία, μιά θανάσιμη αγωνία, μού έσφιγγε την καρδιά.

—Στο τέλος μού ήρθε μιά ιδέα: Το κεφάλι μου ήταν ελεύθερο... Δεν θ' μπορούσα τάχα ν' αποσπάσω με το δόντια το άπασιον ρολόι από την τσέπη μου; Το δοκίμασα, μ' άμέσως είδα πως το επιγείρημα αυτό ήταν πολύ δύσκολο. Και εντωμεταξύ η ώρα περνούσε γρήγορα. Στο τέλος όμως το κατόρθωσα. Από το στόμα μου τότε κατωρρώσα και το πήρα με τις άκρες των δαχτύλων μου που ήσαν ελεύθερες. Τώρα έπρεπε να το σταματήσω, με κάθε τρόπο! Αυτό όμως ήταν το δυσκολότερο απ' όλα...

—Άρχισα ν' αγωνίζομαι και πάλι. Πίσω το ρολόι δυνάτα στο πίσω μέρος, μ' το ρολόι δυνάτα στο πλάι, μ' το ρολόι δυνάτα στο πάνω μέρος, μ' το ρολόι δυνάτα στο κάτω μέρος. Και στο τέλος άκουσα ένα κράχ. Το τζάμι είχε σπάσει και οι χτύποι είχαν σταματήσει! Μαύρα σύννεφα πέφσαν εμπρός από τα μάτια μου. Είχα χάσει τις αισθήσεις μου...

—Όταν συνήλθα, άκουσα γύρω μου φωνές και αισθανθήκα μιά βραδεία μωριακή στη μύτη μου. Έμπρός μου στεκόνταν μερικοί υπάλληλοι. Τ' έπολεϊμματα των δακρύων μου ήσαν πεσμένα στα πόδια μου.

—Μ' τί σας συνέβη λοιπόν; με ρώτησε ένας απ' αυτούς.

—Τότε εγώ τους τ' διηγήθηκα όλα. Ένας από τους υπαλλήλους κρατούσε σημειώσεις. Έβλεπα ανεπίτηστα και φώναζε:

—Και το ρολόι; Ποῦ είνε το ρολόι;

—Ένας από τους υπαλλήλους το κρατούσε στο χέρι του.

—Μην ανησυχείτε, μού είπε. Είνε ένα κοινό ρολόι, και μάλιστα παλιό, απ' τον καιρό του παππού μου!

—Τότε σηκώθηκα και ξεκίνησα τρεκλίζοντας. Πίσω μου άκουσα τὴν επιθεωρητή να λέγει:

—Προσέχετε, τουλάχιστον καλή αυτόν τον κακομάρτη τον τρελλό που πιάσαμε.

—Φεύγοντας πήρα μαζί μου το ρολόι. Σήμερα ακόμα βρίσκεται επάνω στο γραφείο μου. ΧΑΝΣ ΛΕΡΧ

Ο άγνωστος σταβρώσε τα χέρια του και φαινόταν πως κοιμάται...

Ο άγνωστος σταβρώσε τα χέρια του και φαινόταν πως κοιμάται...

Ο άγνωστος σταβρώσε τα χέρια του και φαινόταν πως κοιμάται...

Ο άγνωστος σταβρώσε τα χέρια του και φαινόταν πως κοιμάται...

ΜΙΑ ΑΠΟΙΚΙΑ ΑΠΟ ΚΑΚΟΥΡΓΟΥΣ

ΟΙ ΚΑΤΑΔΙΚΟΙ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΚΑΛΗΔΟΝΙΑΣ

Κελλιά φυλακών που μοιάζουν με δωμάτια άριστοκρατικών ξενοδοχείων. Πού φυλακίζονται οι μεγάλοι κακούργοι. Νέα Καληδονία, το νησί των καταδίκων. Ένας επίγειος παράδεισος. Η τρεις κατηγορίες των καταδίκων. Συναυλίες, κούρες, θεατρικές παραστάσεις. Άποτυχημένες προσπάθειες εξευγενισμού των καταδίκων. Τα... άδωα παιχνίδια! Τα... κακά αποτελέσματα της εργασίας. Όνειρα άπατηλά και θλιβερά συμπεράσματα, κτλ. κτλ.

Σε πολλές εφημερίδες και περιοδικά βλέπουμε τον τελευταίο καιρό να δημοσιεύονται συχνά φωτογραφίες διαφόρων Εθνωπαϊκών και Αμερικανικών φυλακών, των οποίων τα διαμερίσματα μοιάζουν περισσότερο με πολυτελή δωμάτια μεγάλου ξενοδοχείου παρά με κελιά φυλακών. Η φυλακή αυτές προορίζονται μόνο για τους κοινούς εγκληματίες και βρίσκονται μέσα σε πόλεις ή κοντά σ' αυτές. Άλλα εκτός από τους κοινούς εγκληματίες, υπάρχουν και μεγάλοι κακούργοι... Αυτούς πού τους φυλακίζουν;... Ειδικώς γι' αυτούς λοιπόν η μεγάλες Εθνωπαϊκές χώρες, πού έχουν κτήσεις σ' άλλες ήπειρους, έχουν ιδρύσει όλoκληρες αποικίες καταδίκων. Διαλέγουν δηλαδή όρισμένα έρημα και άκατοίχτα νησιά, πού βρίσκονται στη μέση του Ωκεανού και από τα οποία είνε απολύτως άδύνατον ν' αποδράση ένας καταδικός, και τους στέλνουν εκεί. Έτσι η Γαλλία έχει εγκαταστήσει τους βαρυντικούς καταδικούς της στη Γουιάνα, στις Φιλιππίνες και στη Νέα Καληδονία.

Από τα νησιά αυτά, η Νέα Καληδονία είνε ένας πραγματικός έπίγειος παράδεισος. Λίγα μέτρα του κόσμου έχουν τις φυσικές καλλονές της. Το κλίμα της και η άμφορμή της φύσεώς της είνε τόσο άσχημα, ώστε πρὸ τοῦ πολέμου, ένας Έλληνας έπιχειρηματίας, είχε αποφασίσει να ιδρύσθαι εκεί το Μόντε-Κάρλο του Νοτίου Ήμισφαιρίου. Μά η Γαλλική Κυβέρνησις απέριψε τὸς σχετικὸς προτάσεις του και αντί των χαρτοπακτιῶν εγκατέστησε στη Νέα Καληδονία τους λεγομένους «ελεγκτές», δηλαδή τοὺς καταδικούς πού εγκληματίσαν έναντι λημμένων και πού έμειναν αδιόρθωτοι, παρ' όλες τις πονές και τις φυλακίσεις, ή όποιες τοὺς επέβληθησαν. Η Γαλλία τὸ έκανε αυτό με την ελπίδα ότι η μεταμόρφωσις των κακούργων σε τιμωὸς ανθρώπων, ή όποία δεν είχε κατορθωθῇ ανάμεσα στους φυλούς και σκετινούς τοίχους της φυλακῆς, μπόρει να γίνει επιτυχῆ μέσα στην έλευτέρα φύσι. Έκτός αυτού όμως, κάθε καταδικός πού στέλνεται στη Νέα Καληδονία μπορεί σιγά-σιγά, με την καλή του συμπεριφορά και με την εργασία να γίνη από καταδικός ένας τίμιος μικροεπιχειρηματίας, με ιδιόκτητο σπίτι και ιδιόκτητη περιοχή, χρήσιμος γιὰ την ανθρωπότητα και γιὰ τὸν εαυτό του. Για τὸ σκοπὸ αὐτὸ μάλιστα έχουν διατεθῇ άπεράντες εκτάσεις της εὐφορῆς και γιγνίνης Νέας Καληδονίας.

Τα κτήματα αὐτά όμως δεν δίδονται άμέσως στους καταδικούς. Για να γίνη κτηματίας ένας καταδικός, πρέπει προηγουμένως να περάσῃ τις τρεῖς κατηγορίες, στις όποιες είνε χωρισμένοι οι συνάδελφοί του.

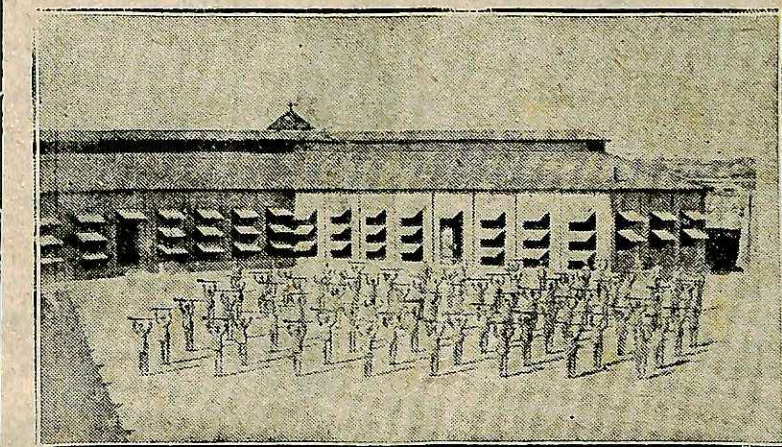
Και στην πρώτη κατηγορία υπάγονται οι καταδικοί κατά την άρχή της διαμονῆς τους στη Νέα Καληδονία. Άμα όμως δείξουν καλή συμπεριφορά περνούν στη δεύτερη και κατόπιν στην τρίτη κατηγορία. Οι καταδικοί της δεύτερας και της τρίτης κατηγορίας

έχουν πολλά προνόμια. Τους δίδεται καλύτερο φαγητό, τους επιτρέπεται να κανονίζουν και να οργανώνουν συναυλίες, θεατρικές παραστάσεις και άκόμη και κούρες!...

Έτσι έχει κατορθωθῇ από αυτούς και όλoκληρη άρχήστρα, ή όποία παίξει τρεῖς-τέσσερες φορές την έβδομάδα γιὰ να διασκεδάσῃ τοὺς φυλακισμένους. Με την μουσική επιδιώκουν όχι μόνον να διασκεδάσουν τοὺς φυλακισμένους και να τοὺς κάνουν να ξεχάσουν γιὰ λίγη ώρα τη θλιβερή τους τύχη, αλλά θέλουν άκόμη και να τοὺς ήφελήσουν ήθικῶς.

και να τὰ κλείσουν στις αποθήκες των φυλακών.

Επίσης στους καταδικούς της δεύτερας και τρίτης κατηγορίας άρχισαν να δίνουν και μιά μικρή άμοιβή γιὰ την εργασία τους, με τὸ σκοπὸ να τὸνώνουν την εργατικότητά τους και να κινήσουν την άμυλλά τους. Μόλις όμως έλαβαν οι καταδικοί στα χέρια τους λεπτὰ, άρχισαν άμέσως να κλέβουν και να εκδιάζουν ο ένας τὸν άλλον, πράγμα πού άνάγκασε τη διεύθυνσι των φυλακών να τοὺς καταργήσῃ τὸ έμπισθιο.

Οι κατάδικοι κατά την ώρα της γυμναστικής

Επίσης προσεπάθησαν ν' αποτρέψουν τις σκέψεις των καταδικών από τὸ κακό, βάζοντας τους να παίξουν διάφορα άδωα παιχνίδια. Έτσι τοὺς έδωσαν γιὰ να παίξουν ντάμες, σκάκια κτλ. Σε λίγο όμως και οι διεψίνοντες τὰς φυλακὰς άντελήθησαν ότι τὸ εἰγνὲς παιχνίδι τοῦ σκακιῦ οι κατάδικοι τὸ είχαν μεταβάλλει σε τυχερὸ παιχνίδι και ότι οι παίκται έπωφελοῦντο της άρηρημάδας τοῦ αντιπάλου τους γιὰ να τὸν κλέβουν, πράγμα πού έκανε πάντα τὸ παιχνίδι να τελειώνη με καυγάδες και με έυλοκαήματα. Γι' αὐτὸ στο τέλος άναγκάστηκαν να τοὺς πάρουν πίσω τὰ παιχνίδια αὐτά.

Οι κατάδικοι της πρώτης κατηγορίας εῖναι κλεισμένοι σε κελιά. Όταν όμως περάσουν στη δεύτερη κατηγορία, τότε τοὺς δίδεται καλύτερη κατοικία και τὸ μὲν βράδυ κοιμούνται σε παραπήγματα, πού τὸ καθένα τους χωράει 30—50 άτομα, την δὲ ήμέρα άσχολούνται με διάφορες υπαίθριες εργασίες, όπως π. χ. στην καλλιέργεια της γῆς, σε κατασκευὴ δρόμων κτλ.

Αυστηρῶς όμως εῖναι και την περίπτωσιν αὐτή, άπόπειρες δραμετεύσεως κ' έτσι άναγκάστηκε η διεύθυνσις των φυλακῶν να καταργήσῃ και την υπαίθρια εργασία των καταδικών της δεύτερας κατηγορίας και να τοὺς περιο-

σις πάλι μέσα στους στενοὺς τοίχους τοῦ κελιοῦ τους.

Αλλά και ο τελικὸς σκοπὸς της ίδρύσεως της αποικίας της Νέας Καληδονίας δεν επέτυχε. Έκείνοι πού την ίδρυσαν ήλπιζαν πως με την παιδαγωγική έπαρεση της βαθμιαίας βελτιώσεως της θέσεως των καταδικών, οι πρώην εγκληματίαι θα γίνονταν με τὸν καιρὸ χρήσιμοι άποικοι και τίμιοι καλλιέργηται. Τὸ άπότορο μάλιστα βενερό τους ήταν να μεταβλήθῃ η Νέα Καληδονία σε μιά ἄλλη Γαλλία, μικρή, μιά άκμαία και άθήνη.

Τὸ εὐγενὲς όμως και λαμπρὸ αὐτὸ σχέδιο άπέδειχθῃ πως ήταν καθαρή οὐτοπία, γιατί ἀπ' τις 20.000 των καταδικών πού εστάλησαν στη Νέα Καληδονία, μόνον 1500 έφθασαν ως την τρίτην κατηγορία, εκρίθησαν δηλαδή κατάλληλοι γιὰ να γίνουν άνεξάρτητοι κτηματίαι και τεχνίται. Ἀπὸ αὐτοὺς πάλι μόνον 240 έμειναν τίμιοι και εξακολούθησαν την εργασία τους στη νήσο και μετά την λῆξιν της πονῆς τους. Τὰ υπόλοιπα 99 οιο, μεταξὺ των όποιων συγκαταλέγονται και έκείνοι πού έδειξαν καλή διαγωγή ως τὸ τέλος της πονῆς τους, διέπραξαν άμέσως μετά την απόλυσιν τους νέα κακοεργήματα. Τέλος, ἀπὸ τοὺς «εξ επαγγελματος» κακοποιούς, μόνον ένας σπεί δυὸ χιλιάδες γύρισε οριστικῶς στον οῖο δρόμο και δεν υπέπεσε σε νέα εγκλήματα μετά την απόλυσιν του. Τὸ προυβλεπὸ δὲ εἶνε σχετικὸς ότι οι χερότεροι ἀπὸ τοὺς εγκληματίαις αὐτοὺς ήπιοσαν ὁ πὸς υποδειγματικοὺς κατάδικους καθ' ὅλο τὸ διάστημα της φυλακίσεώς τους.

Τὸ συχνότερο όμως πού συμβαίνει στη Νέα Καληδονία είνε τὸ ἑξῆς: Μόλις φθάσει ή ώρα της απόλυσεως τοῦ καταδικῶν, μόλις ο πρώην εγκληματίας αισθανθῇ τὸν εαυτό του άνεξάρτητον και ελεύθερον, δεν κάνει τις περισσότερες φορές τίποτε άλλο, παρά να εξαταλείη την άμέσως τὸ κτηματία πού τὸν δίνει τὸ κράτος γιὰ να καλλιεργήσῃ. Παρατάει τὸ κομψὸ του σπιτάκι, τὰ χωράφια του πού καλλιεργήσῃ με τὸσον κόπο και τις άγελάδες του και τὰ γουρουνάκια του, πετάει σε μίαν άγρη τὰ ήθηά και μοσφοτικά βιβλία, πού τοῦ έδωκαν, ανταλλάσσει την τσάντα με τὸ μπαστούνι, και φεύγει με την πρόσβιν μὲν να βοή άλλου εργασία, με την απόφασιν όμως να μην εργασθῇ ποτέ. Έτσι, έπειτα ἀπὸ μερικές εβδομάδες, ξανατεργάνει πάλι την πόρτα της φυλακῆς, γιατί έχει ξαναγίνει εγκληματίας.

Απὸ όλα αὐτά λοιπόν βλέπουμε ότι η λαμπρὴς ανθρωπιστικὴς ιδέα γιὰ την βελτίωσιν της ζωῆς των καταδικών, μοιρολότι στη θεωρία είνε θαυμάσιες, στην έφαρμογήν τους άποτυγχάνουν και, αντί να κάνουν καλὸ, μάλιστα κακό προξενούν.

Ορχήστρα από καταδικούς σ'αὺς φυλακὰς των Φιλιππίνων

Η ΣΕΛΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

Η Α. Μ. Η ΜΟΔΑ

ΤΙ ΘΑ ΦΟΡΕΣΩΜΕ

Όπως προαναγγέλλουν τα τελευταία Παρισινά περιοδικά Μόδας, και κατά των εφετεινών χειμώνα θα φορεθούν αρκετά φορέματα με μακρὰ κορσάκι και κοντές φούστες. Τα κορσάκια όμως αυτά θα είναι τόσο εφαρμοσμένα, ώστε να αφήνουν να φαίνονται η γραμμή του σώματος.

— Πολλά από τα άρτια αυτά φορέματα θα έχουν κορσάκι από βελούδο έμπριμέ και τις φούστες από βελούδο από. Θα περιβάλλονται δε με ζώνες στενές, ή όποιες θα δένονται πάνω στη ράχη, τοποθετημένες στη φουσκώδη της τάγιας.

— Τα εφετεινά βελούδα είναι τόσο λεπτά και μαλακά, ώστε θα μπορούμε να τα χρησιμοποιήσουμε και για φορέματα με γκοντέ και με βολάν.

— Θα φορεθούν επίσης και φορέματα από μάλλινο κρέπ δύο χρωμάτων, με κορσάκι εφαρμοσμένα στο σώμα και με ζώνη, που θα φτάνουν σχεδόν ως τα γόνατα.

— Φορέματα λούσου θα γίνονται συνήθως από ύφασμα από, ή δηλαδή έμπριμέ, και θα έχουν το κορσάκι και τη φούστα άσοοτι.

— Πολλές τουαλέτες βραδυνές θα γαρνίζονται με παννύ, τα όποια, ως επί το πλείστον, θα προσαρμοζονται επάνω σ' ένα φουρνό διαφορετικού χρώματος.

— Τα φουρνά αυτά θα είναι συνήθως από λαμέ χρυσό ή χρωματιστό, το όποιο όμως θα ταυρίζεται πάντοτε με το χρώμα των παννών.

— Όμοιο βραδυνό φόρεμα γίνεται από μουσελίνα ή κρέπ, χρώματος λευκού ανοιχτού και από λαμέ χρυσό-ρόδινο.

— Και κατά των χειμώνα θα φορεθούν πολύ τα άπογευματά φορέματα από μουσελίνα έμπριμέ και από κρέπ διαφανή, έμπριμέ με λουλουδία. Τα φορέματα αυτά θα γαρνίζονται με βολάν, πλισσέ ή άν-φόρη, και θα φορούνται επάνω από ένα φουρνό από μονόχρωμο σατέν.

— Θα είναι δε πολύ της μόδας άγκυρές τετράγωνα από σιμάλο και από κοράλλι, ή όποιες θα συγκρατούν την ντραπέ ζώνη των άπογευματινών αυτών φορεμάτων.

— Επίσης θα είναι πολύ άν βόγκ των χειμώνα και ο' φιώγκοι από μαύρο σατέν, σε σχήμα πεταλούδας. Οι φιώγκοι όμως αυτοί δεν θα γαρνίζουν μόνο την ζώνη. Ένας άτι αυτούς θα γαρνίσουν και το ντεκολτέ, άριστερά, με δυο μεγάλα πάν, που θα πέφτουν έμπρός.

— Θα φορεθούν πολύ και εφέτος φορέματα από μαύρο δαντέλλα, το άπογευμα και το βράδυ.

— Τα εφετεινά δαντελλένια φορέματα θα γαρνίζονται με βολάν στη φούστα και θα έχουν κορσάκι φόρμας μπότερο ή μικρής βέστας, τα δε άπογευματινά θα έχουν μακρὰ μανίκια.

— Τα άνθη στα δαντελλένια αυτά φορέματα τοποθετούνται στην τάγια και όχι στους ώμους. Προτιμώνται ή οδ ή μελέ καμίες.

— Θα φορεθούν επίσης το βράδυ και άρτια φορέματα από ύφασμα κεντημένο με χάνδρες και με μαργαριτάρια και με ένα βολάν κάτω, από ύφασμα

ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

α') 'Η εικόνα αυτή δείχνει πώς μπορείτε να μεταβάλετε σε μοντέρνο, ένα περσινό φόρεμα χορού κοντό και με χαμηλή μέση. Προσθέτετε απλώς σ' αυτό μια ζώνη στη φουσκώδη της τάγιας και ένα παννύ άριστερά, γαρνιρισμένο με λουλουδία. 'Η ζώνη και το παννύ είναι από κρέπ - σατέν σκούρο, που να πηγαίνει με το φόρεμα ή μαύρο.

β') Όμοιο φόρεμα από σατέν μαύρο, άνισο κάτω, γαρνιρισμένο με στενό άσπρο γκαλόν και με πλισσέ από άσπρη ζωρζέτ στο ντεκολτέ και στα μανίκια. Το καπέλλο είναι επίσης από κρέπ - σατέν.

γ') Έπανώφορι από βελούδο άνγ - λαι μαύρο, γαρνιρισμένο με γούνα λαγού και με γκαλόν. Στα πλάγια είναι με γκοντέ.

άλλο, που θ' άναδεικνύει άκόμη περισσότερο τα σχέδια και τα χρώματα των κεντημάτων.

— Ο Παρισινός Όικος Μόδας Πουαρέ έλάνσασε τελευταία δυο θαυμάσια βραδινά φορέματα. Το ένα από αυτά είναι από μαύρη μουσελίνα, γαρνιρισμένη με γραμμές, που σχηματίζουν τετράγωνα από στράς, ή δε ζώνη, που είναι μακρὰ και βαρειά, γίνεται επίσης από θαιμό κρέπ, δένεται που γίνεται από θαιμό κρέπ, δένεται παρά μόνο με μια φαρδιά ζώνη από στενές και μακρές μαύρες γυαλιστερές χάνδρες και με μια άγκυρα από στράς.

— Επίσης ένα άλλο φόρεμα από γιλέ πολύ άζουρέ, φόρμας στύλ, επάνω σε φόντο μαύρο, κοντό, 'έκρεάσεις το πρότο μαύρο, κοντό, 'Ολο το πρότο ήμερσών ο Όικος Λενιέρ. Όλο το κάτω μέρος αυτού του φορέματος, που φτάνει ως τα πόδια, είναι διαφανές.

— Τα φορέματα αυτά έινε πολύ κα-

τάλληλα και για μικρά κοριτσάκια. Γίνονται με κορσάκι εφαρμοσμένο, με μικρά μανίκια φουσκωτά, και με φούστες μακρές ως τον αστραγάλο. 'Η ζώνες γίνονται από άφθονη κορδέλλα, με μεγάλους φιώγκους. Ένα μικρό έμπριμέν στο κεφάλι, από το ίδιο ύφασμα του φορέματος, στολισμένο με τριανταφυλλόκια, συμπληρώνει την τουαλέττα αυτή, την τόσο κατάλληλη για βαπτίσεις, γάμους και άλλες τελετές, όπου μπορεί να πάει ένα μικρό κορίτσι.

— Τα πολύ παλνά κοσμήματα, με τα χονδρά χρυσά δεσμάτα θα είναι έφτος πολύ της μόδας. Πηγαίνουν όμως μόνο με φορέματα στύλ και ντραπέ, ενώ με άλλες τουαλέτες νεωτέρου και πιο άπλου σχεδίου, πηγαίνουν κοσμήματα μοντέρνα, λιγώτερο βαρειά και χτυπητά.

— Τ' άπογευματινά φορέματα έχουν φούστες άκοχτά άνισες. Τα βραδινά όμως έχουν πολύ μακρές φούστες και

δεν υπάρχει άμφιβολία ότι των χειμώνα θα επικρατήσουν ή πολύ μεγάλες ούρες.

— Το βελούδο-σφόν, ή μουσελίνα, ή δαντέλλα, ή ζωρζέτ, το κρέπ-σατέν και το τουλι είναι τα πιο κατάλληλα ύφασματα για τα μακρὰ βραδινά φορέματα.

— Ένα από τα πιο μοντέρνα ύφασματα είναι το τουλι με μεγάλες βούλες βελούδινες.

— Άπογευματινά άνοσάπλ γίνονται με έπανώφορι από ντραπέ, με ντεκούτ στην πλάτη, που καταλήγουν σε λίγα γκοντέ, και με φόρεμα από κρέπ-ντε-σιν, γαρνιρισμένο με πλέτες και με νερόδι, ή και με φόρεμα από βελούδο έμπριμέ με χρωματιστά μικρά λουλουδία επάνω σε φόντο μαύρο ή πράσινο σκούρο. Επίσης θα φορεθούν πολύ με έπανώφορι από ντραπέ και φορέματα από μαύρο σατέν, γαρνιρισμένο με νερόδι, και ντραπέ.

— Το άπογευμα θα φορεθούν πολύ εκτός από έπανώφορι καμωμένα από λεπτό ντραπέ, και έπανώφορι από βελούδο, άκοχτά φαρδιά κάτω και γαρνιρισμένα με γούνα.

— 'Η πιο μοντέρνα γούνινη γαρνιτούρα, είναι άστρακάν γριζέ, δυο άποχωρώσεων.

— Τα χειμωνιάτικα έπανώφορι θα γαρνίζονται και με ντεκούτ γεωμετρικές. Έτσι θα ίδουμε πολλά έπανώφορι ένκοχσέ στη ράχη με τσίγωνα κομμάτια από το ίδιο ύφασμα. Τα τσίγωνα αυτά κομμάτια θα τοποθετούνται το ένα κοντά στο άλλο, ούτως ώστε να ένώνονται ή μύτες τους.

— Τα έπανώφορι λούσου θα είναι μακρὰ, τα δε καθημερινά τρουά-κά, δηλαδή θα σκεπάζουν την φούστα κατά τα τρία τέταρτα.

— Πολλά έπανώφορι θα έχουν γιακάδες, οι όποιοι θα καταλήγουν σε έσάρπες από γούνα επίσης, που πάντων από άστρακάν δυο άποχωρώσεων.

— Τα καθημερινά χειμωνιάτικα έπανώφορι θα γίνονται από βελούδο-ντε-λαιν, από ντραπέ και από ντραπέ.

— Τα φισού θα είναι επίσης πολύ της μόδας. Θα τα φορέσουμε με τα έπανώφορι και τα ταγιέρ μας, ανάμεσα στα ρεβέρ, καθώς και με τις πιο λουσάτες μας τουαλέτες. Όσα φισού θα είναι καμωμένα από ύφασμα από, θα έχουν όλόκληρο μπροντούρα άκοχτά πλατιά, χρωματιστή, έμπριμέ, και θα είναι από ύφασμα έμπριμέ θα έχουν μπροντούρα άπλη μονόχρωμη.

— Τα έπανώφορι, τα καμωμένα από χοντρό λαινά, θα συνοδεύονται με τσάντες από το ίδιο ύφασμα. Άλλες άτι αυτές θα έχουν σχήμα μεγάλου τετράγωνα φακέλλου, και άλλες θα είναι σουρωτές και προσαρμοσμένες σ' ένα φερμουάρ από έλαίγ, από μέταλλο ή από ύφασμα. 'Η τσάντες από χονδρό και μπροσσε μεταξωτό είναι προσαρμοσμένες για να συνοδεύουν φορέματα πιο λουσάτα.

— Τα ζαμπά και ή γραβάτες θα φορεθούν πολύ με τις μπλούζες των ταγιέρ. 'Η γραβάτες θα είναι τόσο μακρές, ώστε ή άκρη των θα περνούν μέσα από την άγκυρα της ζώνης.

— Σαγνιά ή γραβάτα, ή τσάντα και τα ρεβέρ των γαντιών θα είναι άσοοτι.

— Τ' άπογευματινά φορέματα έχουν φούστες άκοχτά άνισες. Τα βραδινά όμως έχουν πολύ μακρές φούστες και

H MONTAIN

ΖΟΤΑΛ

Δι' έντριβής κρυολογημάτων
ιώνων της μέσης, των αρθρώσεων κ.τ.λ.

Γερμανικόν ραδιόφωνον «CONCERT»

άποδίδει εις άφάνταστον έντασιν και διαύγειαν και στοιχίζει λιγώτερα άπ' ό,τι ένας καλός φωνογράφος.

Τό ραδιόφωνον «CONCERT» είναι ά απαράιτητος σύντροφος κάθε σπιτιού.

Πωλείται: Γραφείον Π. ΤΣΑΓΚΑΡΗ. Άθήναι, Λέκκα 21α.

Θέλετε να κάμετε οικονομίαν:

Να βάψετε μόνη σας τα περιμένα σας φορέματα με Γερμανικώς βαφές μάρκας

ARTI

και θα γίνουν έντελώς και-νούργια.

Αι βαφαι ARTI πωλούνται εις τα Φαρμακεία και τα Έμπορικά της Συνεικίας Σας εις 60 μωδέρνους χρωματισμούς.

Γεν. Άντιπρ. Π. ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ Άθήναι, Λέκκα 21α.

ΑΠΟΘΗΚΗ ΣΙΔΗΡΩΝ ΙΩ. ΑΘ. ΡΕΜΠΟΥΤΖΑΚΟΥ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΒΗΣΣΥΝΙΑΣ

(Πάροδος Έρμου 207)

ΣΙΔΗΡΑ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΕΙΔΩΝ

Δαμαρίνες μαύρες, Άτσέλλια, Αύλακωτές, Λάμες, Δαμάκια, στρογγυλά, τετράγωνα, Σιδηρογωνιές, Τάφ κ.λ.κ. κ.λ.κ.

ΕΙΣ ΠΛΟΥΣΙΑΝ ΣΥΛΛΟΓΗΝ

ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΔΙΑ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ τυπογραφικά κάσσα και στρίποδα έν καλή καταστάσει και εις τιμήν εύκαιρίας. Πληροφορίαι εις τα γραφεία του «Μπουκέτου» όδός Λέκκα άριθ. 7.

ΕΤΟΙΜΑΖΕΤΑΙ ΤΟ "ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΟΥ ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ," ΤΟΥ 1930

ΘΑ ΕΙΝΕ ΑΛΗΘΙΝΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ
ΔΙΑ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΩΝ ΑΠΕΥΘΥΝΟΝΤΕ

ΟΔΟΣ ΛΕΚΚΑ ΑΡΙΘ. 7

Η "ΝΙΟΥΛΟΚ", ΒΑΣΙΔΙΣΣΑ ΤΩΝ ΜΑΔΔΙΩΝ ή Φουρκέτα

Που δεν φθάνεται ούτε χάνεται

Λιεθν Προν. Εύρεστεχνίας 254987
«NEWBY BROS Ltd»
of Birmingham

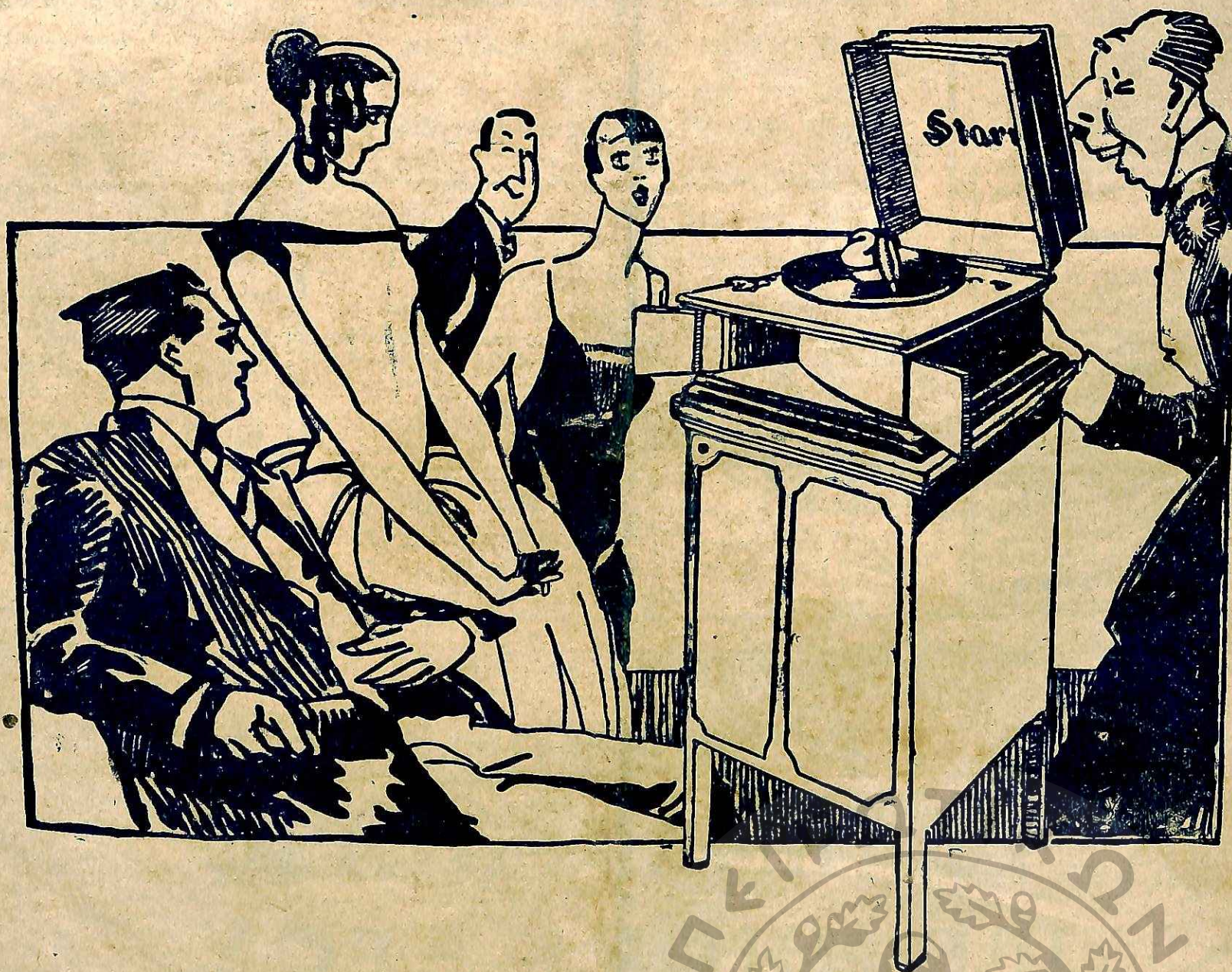
Πωλείται σ' όλα τα καλά καταστήματα
Γεν. Άντιπρόσ. διὰ την Άνατολήν

ΓΕΩΡ. Α. ΚΑΡΜΙΡΗΣ
ΑΘΗΝΑΙ: Άγ. Ειρήνης 5
(Τηλέφ. 60—51)
ΘΕΣ) ΝΙΚΗ ΑΔΕΛ. Γ. ΚΑΡΜΙΡΗ
Μέγ. Βικτώρια άρ. 21.

ΤΟ ΓΡΑΜΜΟΦΩΝΟΝ ΣΤΑΡΡ

ΤΥΠΟΣ XXII

ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΟΝ ΟΛΩΝ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΔΟΣΕΙΣ
ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΙΑΝΩΝ ΣΤΑΡΡ Α. Ε.

ΑΘΗΝΑΙ: ΣΤΟΚ ΑΡΣΕΝΕΙΟΥ 12

ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ: ΟΔΟΣ ΦΙΛΩΝΟΣ 46

ΘΕΣΣΟΝΙΚΗ: ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 22Α

ΠΑΤΡΑΙ: ΡΗΓΑ ΦΕΡΡΑΙΟΥ 84